

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁOMIANKI

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁOMIANKI

SPORZĄDZIŁ:

BURMISTRZ MIASTA I GMINY ŁOMIANKI

ul. Warszawska 115

05-092 Łomianki

OPRACOWAŁ:

Wydział Ładu Przestrzennego

Urzędu Miejskiego w Łomiankach

ul. Warszawska 71

05-092 Łomianki

Spis treści

1	Wprowadzenie	6
1.1	Podstawa formalno-prawna opracowania prognozy	6
1.2	Cel opracowania prognozy	6
1.3	Metodyka	6
1.4	Materiały wejściowe	7
2	Charakterystyka projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki.....	8
2.1	Cel i zakres Studium	8
2.2	Ogólna charakterystyka obszaru objętego opracowaniem	8
2.3	Zawartość Studium	9
2.4	Ogólne ustalenia przyjęte w projekcie Studium	9
2.5	Ustalenia przyjęte w projekcie Studium dla terenu Doliny Łomiankowskiej.....	13
2.6	Powiązania Studium z innymi dokumentami.....	16
3	Charakterystyka środowiska obszaru objętego opracowaniem	18
3.1	Położenie terenu.....	18
3.2	Rzeźba powierzchni terenu i budowa geologiczna.....	18
3.3	Warunki glebowe	23
3.4	Wody powierzchniowe i podziemne.....	26
3.5	Warunki klimatyczne	30
3.6	Powietrze atmosferyczne	30
3.7	Zagrożenia.....	30
3.8	Szata roślinna	33
3.9	Lasy.....	33
3.10	Świat zwierzęcy	34
3.11	Krajobraz.....	35
3.12	Powiązania ekologiczne.....	35
3.13	Obszary i obiekty objęte ochroną przyrodniczą.....	36
3.14	Zabytki.....	44

3.15	Zasoby naturalne	44
4	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu 44	
5	Przewidywane oddziaływania realizacji ustaleń Studium na środowisko i jego elementy	45
5.1	Przewidywane zagospodarowanie terenu	45
5.2	Przewidywane oddziaływania na rzeźbę powierzchni terenu oraz budowę geologiczną	46
5.3	Przewidywane oddziaływania na warunki glebowe	46
5.4	Przewidywane oddziaływania na klimat.....	47
5.5	Przewidywane oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne	47
5.6	Przewidywane oddziaływania na bioróżnorodność	48
5.7	Przewidywane oddziaływania na szatę roślinną	48
5.8	Przewidywane oddziaływania na lasy.....	49
5.9	Przewidywane oddziaływania na świat zwierzęcy	49
5.10	Przewidywane oddziaływania na krajobraz.....	50
5.11	Przewidywane oddziaływania na obszary i obiekty objęte ochroną przyrodniczą	50
5.12	Przewidywane oddziaływania na korytarze ekologiczne.....	54
5.13	Przewidywane oddziaływania na zabytki	55
5.14	Przewidywane oddziaływania na ludzi	55
5.15	Przewidywane oddziaływania na dobra materialne	56
6	Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	56
7	Ocena oddziaływań na środowisko wynikających z ustaleń projektu Studium	57
8	Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych Studium.....	68
9	Ocena skutków dla obszarów i obiektów objętych ochroną przyrodniczą.....	69
10	Ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem .	69
10.1	Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych	69
10.2	Ocena oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Studium na teren Strefy 4 Dolina Łomiankowska - Ekologia i Osadnictwo	71
10.3	Zgodność planowanego zagospodarowania z zaleceniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.....	76

10.4	Zgodność z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska i ochrony przeciwpowodziowej.....	76
11	Rozwiązania ograniczające lub eliminujące negatywne oddziaływanie na środowisko	76
12	Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego	77
13	Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	77

1 Wprowadzenie

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Łomianki, sporządzanego zgodnie z uchwałą nr XLIII/261/2013 Rady Miejskiej w Łomiankach z dnia 23 maja 2013r. , zmienioną uchwałą nr V/48/2015 Rady Miejskiej w Łomiankach z dnia 12 marca 2015r.

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania prognozy

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko dla *Studium* wynika z przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 46 wyżej powołanej ustawy prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W ramach przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu zobowiązany jest do:

- uzgodnienia z właściwymi organami zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
- przedstawienia projektu *Studium* wraz z prognozą do opiniowania i uzgodnienia właściwym organom i instytucjom;
- zapewnienia możliwości udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
- wzięcia pod uwagę ustaleń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, opinii organów oraz rozpatrzenia uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa.

1.2 Cel opracowania prognozy

Celem opracowania prognozy jest w szczególności:

- ocena wpływu realizacji przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko,
- wskazanie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, zagrożeń oraz konfliktów między rozwojem gminy a ochroną środowiska przyrodniczego,
- określenie ewentualnych rozwiązań zmniejszających, eliminujących lub kompensujących negatywne oddziaływania.

1.3 Metodyka

Zakres i stopień szczegółowości prognozy został opracowany zgodnie z uzgodnieniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo WOOS-I.411.375.2013.JD z dnia 03.01.2014r.), w którym wskazano konieczność przedstawienia wpływu założeń i planowanych przedsięwzięć uwzględnionych w projekcie *Studium* na wszystkie formy ochrony przyrody wymienione w ustawie o ochronie przyrody, a w szczególności na: obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB140004, obszar Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029, obszar Natura 2000 Puszcza Kampinoska PLC 140001 oraz na zachowanie powiązań sieci obszarów i obiektów chronionych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Powiecie Warszawskim Zachodnim nie wypowiedział się co do zakresu i stopnia szczegółowości prognozy.

Informacje zawarte w prognozie zostały przedstawione zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. nr 199, poz. 1227 z późn. zm), stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metody oceny, a także zostały dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie *Studium*. W prognozie przedstawiono oraz oceniono stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji. Omówiono główne cele i ustalenia projektu *Studium* oraz jego powiązania z innymi dokumentami. Oceniono ustalenia projektu *Studium* pod kątem jego zgodności

z uwarunkowaniami środowiskowymi oraz z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska. Skoncentrowano uwagę na ustaleniach odnoszących się do terenów Doliny Łomiankowskiej. W prognozie także przeanalizowano i oceniono ustalenia projektu *Studium* w kontekście bezpieczeństwa zdrowia i życia ludzi. W rezultacie przedstawiono ocenę podsumowującą wpływ ustaleń projektu *Studium* na środowisko oraz wskazano możliwości zastosowania rozwiązań ograniczających ewentualne negatywne oddziaływanie wprowadzonych zmian planistycznych.

1.4 Materiały wejściowe

Podstawowe materiały wejściowe do prognozy:

- Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki, zatwierdzone uchwałą Nr XIX/103/2011 Rady Miejskiej w Łomiankach z dnia 22 grudnia 2011 r.;
- Ekofizjografia – opracowanie podstawowe do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Łomianki”, UTIL Sp. z o.o., Grodzisk Mazowiecki 2003 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta i gminy Łomianki z elementami opracowania problemowego dotyczącego zagadnień związanych z prawną ochroną przyrodniczą oraz zagrożeniem występowania powodzi, Jacek Skorupski - Pracownia Ochrony Środowiska, Warszawa 2013r.

Wybrane materiały uzupełniające i pomocnicze:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego, Warszawa, 2014 r.;
- Wieloletni Plan Inwestycyjny gminy Łomianki do 2015 roku, Łomianki, 2008 r.;
- Strategia zrównoważonego rozwoju gminy Łomianki do 2020 roku, Łomianki, 2008r.;
- Studium Planu Zagospodarowania Przestrzennego Obszaru Metropolitalnego Warszawy, Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie, Warszawa, 2011r.;
- Program ochrony środowiska dla gminy Łomianki na lata 2008-2015, Państwowy Instytut Geologiczny, Łomianki, 2008.;
- Gminny plan gospodarki odpadami dla gminy Łomianki na lata 2008-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015 (projekt), Państwowy Instytut Geologiczny, Łomianki, 2008 r.;
- Koncepcja systemu wodociągowo-kanalizacyjnego Gminy Łomianki – Wstępne studium wykonalności; Główny Instytut Górnictwa – Zakład Ochrony Wód, Katowice 2007 r.;
- Fauna Doliny Łomiankowskiej, J. Romanowski, Łomianki, 2008 r.;
- Krajobraz i roślinność rzeczywista gminy Łomianki, J. Matuszkiewicz, A. Kowalska, Warszawa, 2009 r.;
- Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy Łomianki w okresie 2006-2008, Łomianki 2008 r.;
- Projekt Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy Łomianki w okresie 2008-2012 wraz z przewidywaniami i kierunkami działań dotyczącymi przyszłego rozwoju, Łomianki, 2008 r.;
- Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Kampinoskiego Parku Narodowego z uwzględnieniem zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLC 140001 Puszcza Kampinoska;
- Studium ochrony przeciwpowodziowej – etap III – Rzeki Wisła, RZGW, 2006r.;
- Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, KZGW, 2015r.

Ponadto uwzględniono obowiązujące dokumenty prawne dotyczące planowania przestrzennego oraz ochrony środowiska.

2 Charakterystyka projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki

2.1 Cel i zakres Studium

Cel i zakres studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki określa ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. *Studium* jest dokumentem definiującym politykę przestrzenną gminy, w którym wskazane są cele, a także sprecyzowane kierunki zagospodarowania przestrzennego. Stanowi zbiór wytycznych dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zawarte w nim cele strategiczne (ekologiczne, ekonomiczne, społeczne oraz komunikacyjne i infrastruktury technicznej) oparte są na wartościach sprzyjających rozwojowi gminy oraz uwarunkowaniach ograniczających te możliwości. Zadaniem *Studium* jest kształtowanie przestrzeni Łomianek w taki sposób, aby stworzyć jak najlepsze warunki godnego i bezpiecznego życia mieszkańców oraz rozwijania ich przedsiębiorczości i aktywności zawodowej, kulturalnej i społecznej.

Studium sporządzane jest w granicach administracyjnych gminy Łomianki.

2.2 Ogólna charakterystyka obszaru objętego opracowaniem

Przedmiotem opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki jest cała gmina o powierzchni około 38 km². Łomianki należą do Obszaru Metropolitalnego Warszawy. Zlokalizowane są w odległości 15 km od centrum stolicy i sąsiadują: od zachodu z Gminą Czosnow, od południa z Gminą Izabelin i Kampinoskim Parkiem Narodowym, od południowego - wschodu z Dzielnicą Bielany m.st. Warszawy. Północno-wschodnią granicę stanowi rzeka Wisła. Administracyjnie należą do powiatu warszawskiego zachodniego. Łomianki są gminą miejsko – wiejską. Według danych tut. urzędu w sierpniu 2014r. na jej obszarze zameldowanych było 23 198 osób. Przez Łomianki przebiega trasa tranzytowa Warszawa-Gdańsk, droga nr 7 (E-77), będąca jednym z istotnych wjazdów do stolicy.

Ryc. 1. Obszar Studium.

2.3 Zawartość Studium

Studium składa się z części tekstowej i graficznej. Część tekstowa jest opracowaniem składającym się z dwóch rozdziałów: uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, kierunki zagospodarowania przestrzennego. Ponadto *Studium* zawiera cztery rysunki: uwarunkowania, kierunki zagospodarowania, polityka przestrzenna, kierunki infrastruktury technicznej, które zostały wykonane w skali 1:1000 na mapie topograficznej.

Dodatkowo, przed rozpoczęciem prac planistycznych, na potrzeby projektu *Studium* zostało wykonane „*Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miasta i gminy Łomianki z elementami opracowania problemowego dotyczącego zagadnień związanych z prawną ochroną przyrodniczą oraz zagrożeniem występowania powodzi, Jacek Skorupski -Pracownia Ochrony Środowiska, Warszawa 2013r.*”. Także w trakcie sporządzania *Studium* wykonano w ramach uzupełnienia i podsumowania dwie analizy: *Analizę chłonności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki*, której wyniki zostały przedstawione w *Studium* oraz *Analizę układu komunikacyjnego w świetle założeń koncepcji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki*, będącą odrębnym opracowaniem.

2.4 Ogólne ustalenia przyjęte w projekcie Studium

W strukturze przestrzennej miasta i gminy wyszczególniono 8 stref uszeregowanych od 1 do 8 wg rangi ochronnej:

Strefa 1 – Korytarz Ekologiczny Wisły

Strefa 2 – Kampinoski Park Narodowy (złożona z dwóch jednostek oznaczonych: 2.1, 2.2)

Strefa 3 – Dolina Łomiankowska – rolnictwo i rekreacja

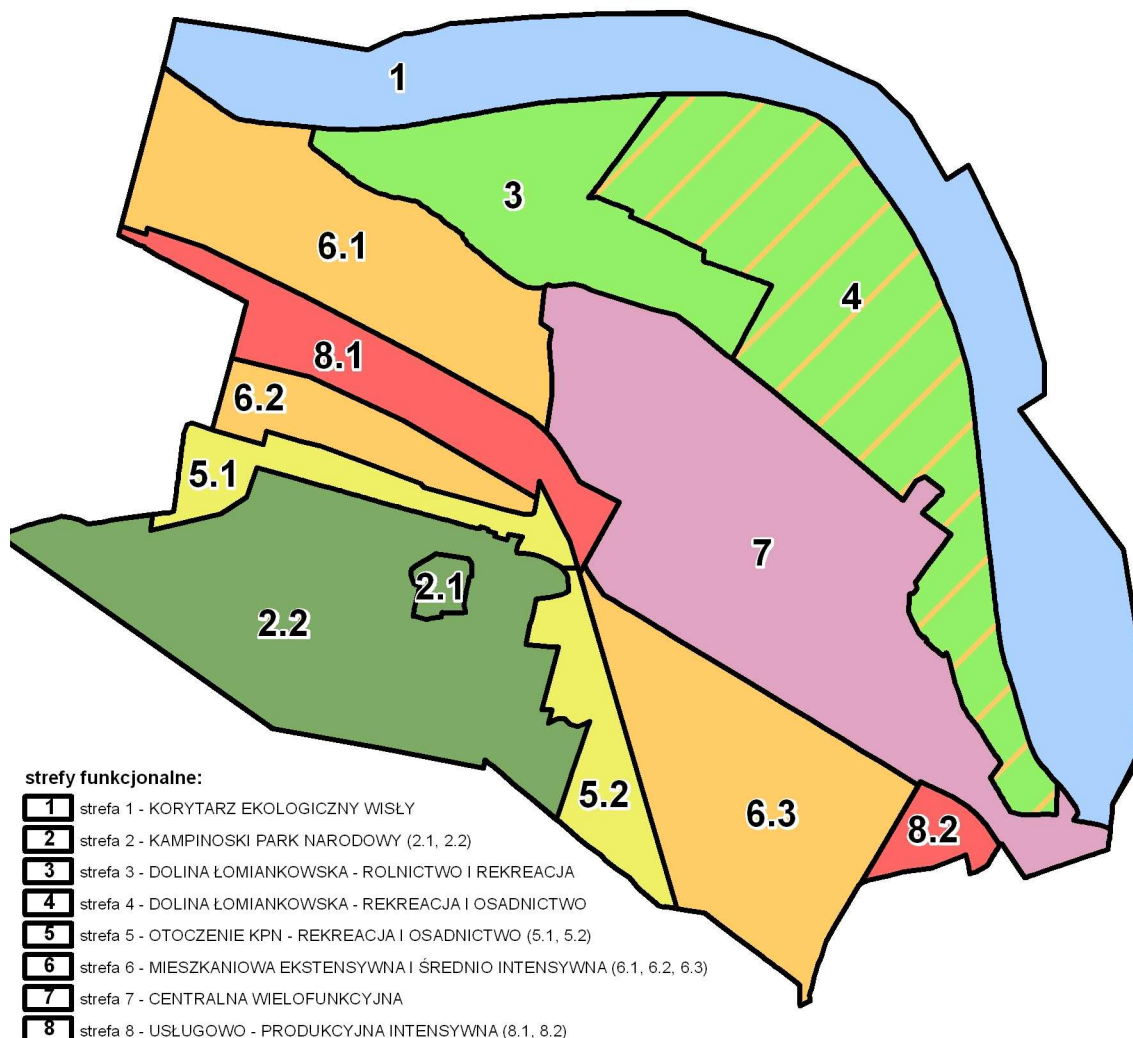
Strefa 4 – Dolina Łomiankowska – rekreacja i osadnictwo

Strefa 5 – Otoczenie KPN - rekreacja i osadnictwo (złożona z dwóch jednostek oznaczonych: 5.1, 5.2)

Strefa 6 – Mieszkaniowa ekstensywna i średnio intensywna (złożona z trzech jednostek oznaczonych: 6.1, 6.2, 6.3)

Strefa 7 – Centralna wielofunkcyjna

Strefa 8 – Usługowo-produkcyjna intensywna (złożona z dwóch jednostek oznaczonych: 8.1, 8.2)

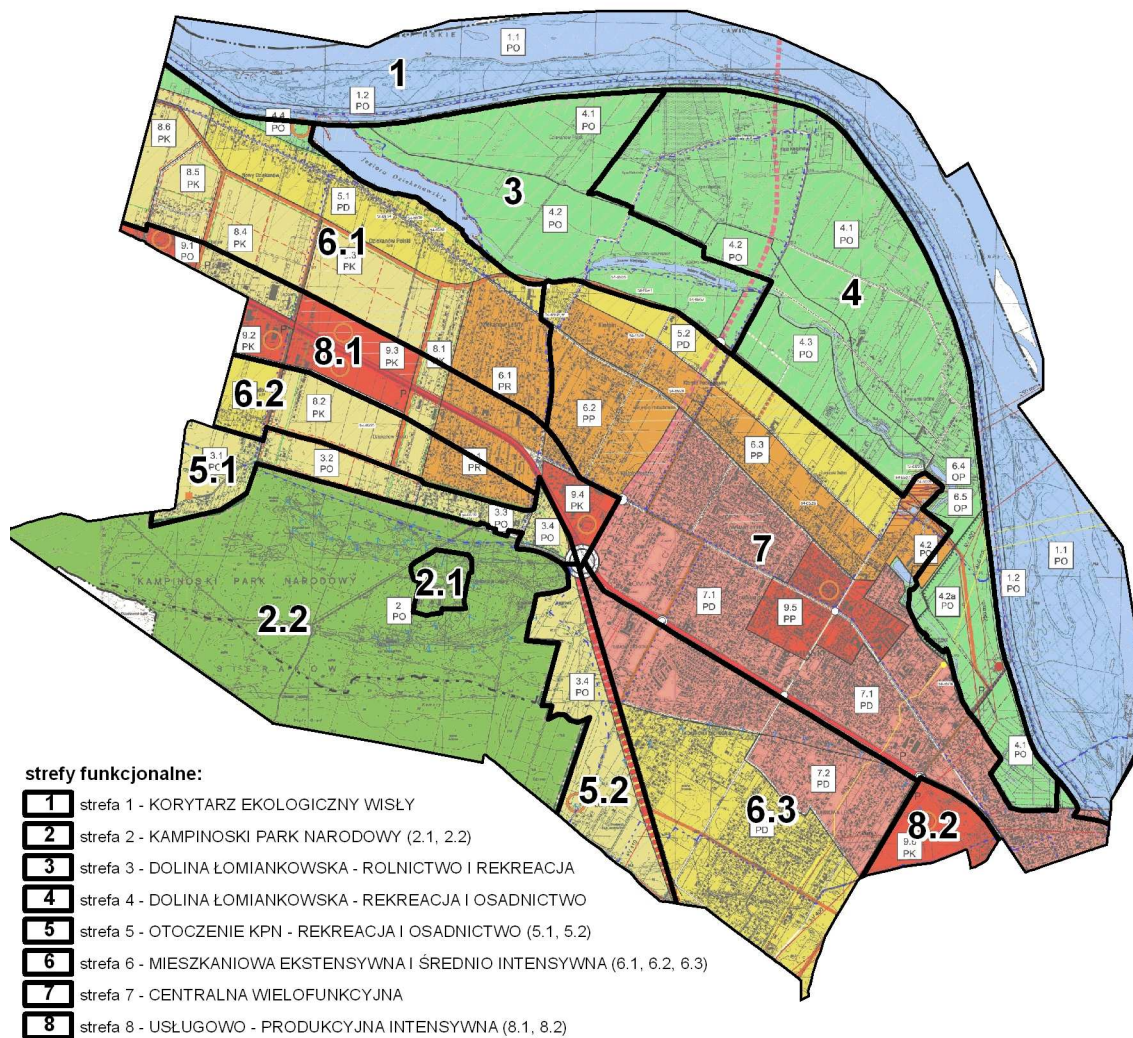

Ryc. 2. Przeznaczenie terenu w Studium (schemat przedstawiający podział na strefy i jednostki przestrzenne).

Wprowadzone zostały następujące istotne ustalenia dotyczące przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu:

- udostępniono pod zabudowę mieszkaniową nowe tereny położone we wschodniej i południowej części Doliny Łomiankowskiej (strefa 4),
- zwiększono zasięg wielofunkcyjnej strefy miejskiej do terenu aglomeracji miejskiej, z wyjątkiem terenów Dąbrowy (strefa 7),
- wprowadzono tereny zieleni urządzonej wzdłuż układu starorzeczy Strugi Dziekanowskiej (strefa 3, 4, 6),
- wyznaczono nieprzekraczalną linię zabudowy w odległości 25m i 50 m od Kampinoskiego Parku Narodowego (strefa 5),
- zniesiono obowiązek scalenia i podziału na terenie Dziekanowa Polskiego (strefa 5 i 6),
- odstąpiono od realizacji nowej zabudowy wielorodzinnej na terenie gminy Łomianki (ustalenie dotyczy całej gminy),
- ograniczono (lub całkowicie odstąpiono) możliwość realizacji zabudowy szeregowej na terenach poza obszarem aglomeracji Łomianek (ustalenia dotyczą całej gminy z wyjątkiem strefy 7),
- stworzono rozwiązania planistyczne, zapewniające możliwość lokalizowania funkcji usługowych o znaczeniu ponadlokalnym wzdłuż trasy S7 (strefa 8),
- wprowadzono ustalenia umożliwiające lokalizowanie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w strefie 8 i 7,

– zmieniono wskaźniki i parametry oraz zasady zagospodarowania w strefach 4, 5, 6, 7 i 8.
Według przeprowadzonej *Analizy chłonności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki z 2014r.* wynika, że przy uwzględnieniu założeń przyjętych w projekcie *Studium* docelowo w Łomiankach mogłoby zamieszkać około 48 tys. osób. Biorąc pod uwagę obecny przyrost liczby ludności oraz podaż terenów budowlanych w gminach sąsiadujących z Warszawą należy zakładać, że do 2025 roku Łomianki nie osiągną takiej liczby mieszkańców a zaludnienie najprawdopodobniej ustabilizuje się na poziomie 27-28 tys. osób.

Ryc. 3. Przeznaczenie terenu w Studium na tle ustaleń Studium z 2011r.

W Tabeli 1. przedstawiono zestawienie najważniejsze ustalenia projektu *Studium* i obowiązującego Studium z 2011r. w podziale na poszczególne nowowydzielone strefy.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁOMIANKI

Tabela 1. Zastawienie najważniejszych ustaleń projektu Studium i obowiązującego Studium z 2011r.

Oznaczenie stref funkcjonalnych w projekcie Studium	obowiązujące Studium z 2011r.	projekt Studium
strefa 1,3		bez zmian
strefa 2	ochrona przyrody	wydzielenie jednostki planistycznej dla kompleksu obiektów szpitala dziecięcego w Dziekanowie Leśnym
strefa 4	funkcja podstawowa - ochrona o randze krajowej funkcja dopełniająca - rolnictwo i obsługa ruchu turystycznego oraz gospodarstwa agroturystyczne, turystyka wiejska	zabudowa zagrodowa, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca, tereny sportu i rekreacji, tereny rolnicze
strefa 5		bez zmian
strefa 6	obowiązek scalenia i podziału, zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna	brak obowiązku scalenia i podziału, zabudowa jednorodzinna
strefa 7	wielofunkcyjność i zabudowa mieszkaniowa	wielofunkcyjność rozszerzenie zasięgu przestrzeni miejskiej usługi handlowe wielkopowierzchniowe
strefa 8	usługi	usługi usługi handlowe wielkopowierzchniowe (w jednostce 8.2) ujednolicenie zasad zagospodarowania w obrębie stref

W ramach **ochrony i kształtowania ładu przestrzennego** gminy Łomianki ustalono następujące zasady:

- odstąpiono od możliwości lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- utrzymano dotychczasowy sposób kształtowania zabudowy polegający na strefowaniu przestrzeni w zależności od uwarunkowań przyrodniczych (odległość od KPN, koryta Wisły) oraz tendencji i potrzeb rozwoju gminy;
- ujednolicono parametry i wskaźniki dla całej aglomeracji miejskiej;
- wskazano strefę funkcjonalną miejską Łomianek (wzdłuż ul. Warszawskiej wprowadzono zasady sprzyjające rozwojowi usług centrotwórczych oraz porządkujące przestrzeń publiczną);
- ustalono zasady, których celem było zachowanie i ochrona układu urbanistycznego Dąbrowy opartego na założeniach miasta ogrodu;
- uporządkowano przestrzeń w strefie stykowej pasma zurbanizowanego i przestrzeni chronionej Kampinoskiego Parku Narodowego;
- wskazano obszary lokalizacji usług o znaczeniu ponadlokalnym;
- wskazano obszary, dla których gmina zamierza sporządzić plan miejscowy;
- wprowadzono zasady sytuowania reklam.

W projekcie Studium w zakresie **ochrony środowiska** zostały wprowadzone zapisy, które mają zagwarantować ochronę przed intensywnym i niekontrolowanym rozwojem urbanistycznym, w szczególności zabezpieczyć przed ich niekorzystnym wpływem na ludzi i obszary cenne przyrodniczo. Zostały wprowadzone następujące ustalenia w tym zakresie:

- ochrona terenów o wysokich wartościach przyrodniczych, chronionych przepisami odrębnymi (w szczególności ustalenia dotyczą strefy 1, 2 i 3),
- ochrona terenów o wysokich wartościach krajobrazowych przed naporem inwestycyjnym (w szczególności ustalenia dotyczą strefy 1, 2 i 3 oraz terenów starorzecza Strugi Dziekanowskiej),

- dostosowanie sposobów zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych,
- ochrona i zagospodarowanie terenów zieleni wokół układu starorzeczy Strugi Dziekanowskiej,
- ochrona i wzmocnienie zieleni miejskiej,
- ochrona kompleksów leśnych i gruntów rolnych,
- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, gruntów i rzeźby terenów,
- ochrona przed powodzią i podtopieniami,
- ochrona obiektów i terenów wrażliwych na hałas,
- ochrona przed lokalizacją obiektów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

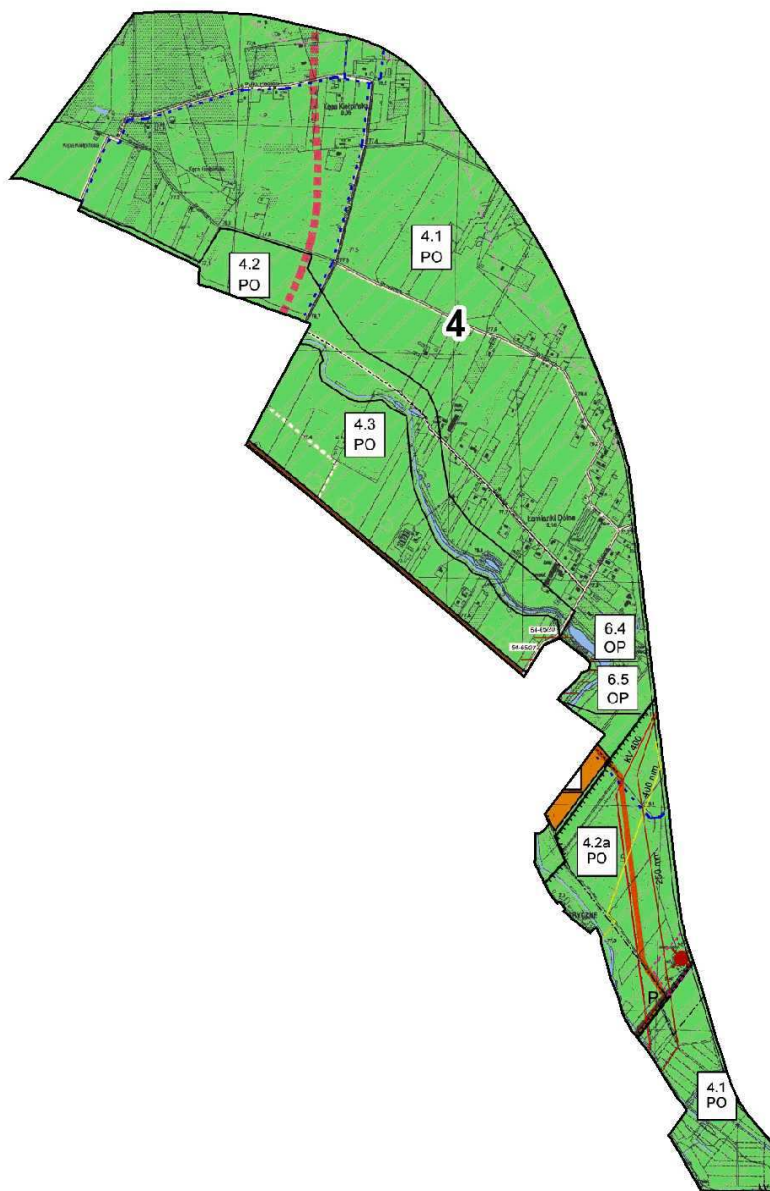
W zakresie **komunikacji i infrastruktury technicznej** wprowadzono następujące ustalenia:

- zapewniono możliwość realizacji planowanych elementów układu drogowego o znaczeniu ponadlokalnym: drogi ekspresowej S7, Legionowskiej Trasy Mostowej,
- zachowano planowaną drogę zbiorczą ul. Kościelną Drogę, wskazując ją jako obwodnicę Łomianek, z jednoczesną zmianą jej przebiegu na dwóch odcinkach w Dziekanowie,
- utrzymano istniejące i planowane drogi zbiorcze, lokalne i dojazdowe.

2.5 Ustalenia przyjęte w projekcie Studium dla terenu Doliny Łomiankowskiej

Najistotniejszą zmianą w zakresie kształtowania polityki przestrzennej Łomianek jest decyzja o przeznaczeniu znacznej powierzchni terenów Doliny Łomiankowskiej pod zabudowę mieszkaniową (**strefa 4 – Dolina Łomiankowska – rekreacja i osadnictwo**).

Z przeprowadzonej *Analizy chłonności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki* wynika, że przy uwzględnieniu założeń przyjętych w projekcie *Studium* docelowo na tym terenie może powstać nawet 1500 - 2000 budynków mieszkalnych, w których może zamieszkać 4500 - 6000 osób. Zmiany planistyczne jakie zostały zaproponowane dla strefy 4 względem obowiązującego *Studium z 2011r.* przedstawiono na poniższym Rysunku 4 i w Tabeli 2 i 3.

Ryc. 4. Strefa 4 na tle ustaleń Studium z 2011r.

Tabela 2. Zestawienie ustaleń dla terenu strefy 4 w Studium 2011r i projekcie Studium.

	<i>Studium z 2011r.</i>	<i>Projekt Studium</i>
Przeznaczenie	<p>Ochrona o randze krajowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rolnictwo - zabudowa zagrodowa - agroturystyka - obsługa ruchu turystycznego - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna ekstensywna (strefa 4.3 PO) - zabudowa mieszkaniowo-usługowa na obszarze od ul. Jeziornej do ul. Brukowej (strefa 4.2a PO) 	<p>Przeznaczenie dominujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabudowa zagrodowa, w tym gospodarstwa agroturystyczne, 2) zabudowy mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca, 3) tereny sportu i rekreacji; 4) tereny rolnicze <p>Przeznaczenie dopełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabudowa pensjonatowa, 2) tereny zieleni wzdłuż strugi Dziekanowskiej związane ze starorzeczem Wisły, 3) rodzinne ogrody działkowe,

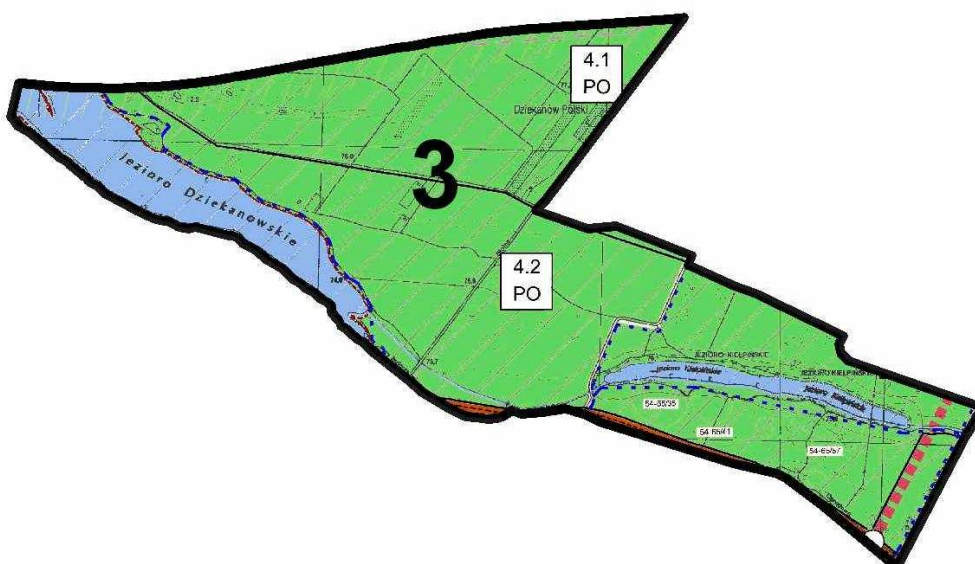
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁOMIANKI

		4) zabudowa usługowa – obiekty użyteczności publicznej, 5) zabudowa usługowa – usługi podstawowe.
Kształtowanie struktury przestrzennej, zasady zagospodarowania	Zabudowa mieszkaniowa ekstensywna dopuszczona na wybranych obszarach. Zróżnicowane zasady zagospodarowania dla określonego przeznaczenia terenu w zależności od jednostki przestrzennej. Brak zasad kształtowania przestrzeni ogólnodostępnych. Brak zasad kształtowania lokalnych usług.	W obrębie całej strefy zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej na dużych działkach. Ujednolicenie zasad zagospodarowania dla określonego przeznaczenia terenu (brak wydzielonych jednostek). Zapewnienie możliwości lokalizowania przestrzeni ogólnodostępnych, integrujących społeczność lokalną. Wyznaczenie zasad kształtowania lokalnych usług.

Tabela 3. Wskaźniki i parametry zagospodarowania dla strefy 4

Rodzaj zabudowy	Minimalna powierzchnia działki [m ²]	Maksymalna wysokość zabudowy	Powierzchnia biologicznie czynna
zabudowa zagrodowa	5000	2 kondygnacje i 9 m	85%
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna	2000	2 kondygnacje i 9 m	70%
zabudowa pensjonatowa	2500	2 kondygnacje i 9 m	70%
zabudowa usługowa	2000	2 kondygnacje i 9 m	70%

Wolna od zabudowy pozostanie zachodnia część Doliny Łomiankowskiej (o łącznej o powierzchni 267 ha), która w projekcie *Studium* została wskazana jako **strefa 3 – Dolina Łomiankowska – rolnictwo i rekreacja**.

Ryc. 5. Strefa 3 na tle ustaleń *Studium* z 2011r.

W projekcie *Studium* w strefie 3 – Dolina Łomiankowska – rolnictwo i rekreacja podstawowym celem jest ochrona środowiska przyrodniczego. Na tych terenach utrzymano dotychczasowe zasady zagospodarowania, m.in.: ochronę rezerwatu przyrody Jezioro Kiełpińskie i obszaru Natura 2000, zachowanie ekstensywnego rolniczego użytkowania terenu.

2.6 Powiązania Studium z innymi dokumentami

Studium zostało opracowane w ścisłym powiązaniu z dokumentami planistycznymi o znaczeniu krajowym, regionalnym i lokalnym.

Uwzględniono zapisy „Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju” z 2011r. przedstawiającej ogólnorozwojową politykę państwa w zakresie jego przestrzennego zagospodarowania do 2013r. W dokumencie tym zawarte zostały zagadnienia odnosząca się do obszaru województwa mazowieckiego, do którego należy gmina Łomianki, są to:

- gmina Łomianki należy do obszaru metropolitalnego Warszawa,
- dla obszarów metropolitalnych zakłada się zwiększenie liczby i jakości powiązań funkcjonalnych, integrację miast oraz polepszenie wzajemnej dostępności głównych węzłów rozwoju gospodarczego,
- rozwój ośrodków metropolitalnych oraz poprawy warunków życia i gospodarowania na obszarach znajdujących się w pobliżu największych miast,
- wzmocnienie funkcji metropolitalnych,
- integrowanie transportu obsługującego obszar metropolitalny,
- stworzenie szkieletowej sieci połączeń o standardzie dróg szybkiego ruchu (autostrady i/lub drogi ekspresowej) dla sieci powiązań głównych ośrodków miejskich min. Warszawy.

Studium również nawiązuje do ustaleń zawartych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego z 2014r., w którym zostały wprowadzone następujące ustalenia, odnoszące się do gminy Łomianki:

- budowa drogi S7 Płońsk - Warszawa,
- wyznaczenie Legionowskiej Trasy Mostowej stanowiącej element Małej Obwodnicy Warszawy,
- postulat prowadzenia prac studialnych i projektowych nad szczegółowym przebiegiem sieci tramwajowej w kierunku Łomianek,
- rozbudowa i modernizacja systemu gazowniczego wysokiego ciśnienia (rozbudowa gazociągów w „pierścieniu” gazowym wokół Warszawy poprzez budowę nowych rurociągów DN 700),
- ochrona walorów przyrodniczych, realizowana przez utrzymanie potencjału Kampinoskiego Parku Narodowego, obszarów Natury 2000, obszarów chronionego krajobrazu oraz rezerwatów przyrody,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez ograniczanie ruchu tranzytowego w miastach oraz budowę obwodnic drogowych Łomianek,
- rozbudowa oraz modernizacja wału przeciwpowodziowego,
- budowa i modernizacja infrastruktury służącej do zwiększenia retencji wodnej.

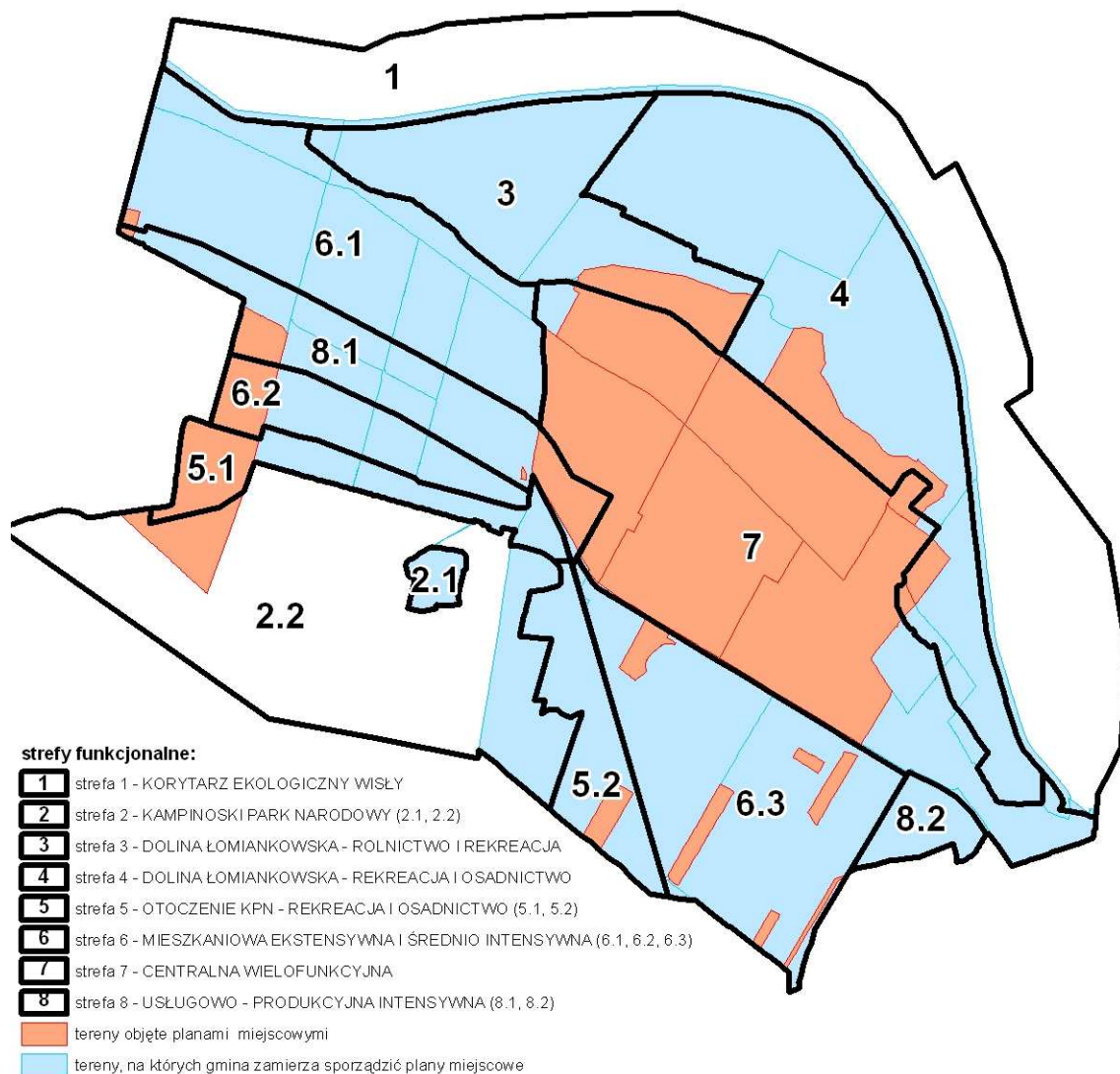

Ryc. 6. Fragment Planu Zagospodarowania Województwa Mazowieckiego – Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

Studium jest zgodne z opracowaniami planistycznymi gmin sąsiednich. Przede wszystkim w oparciu o dokumenty planistyczne tych gmin opracowano układ drogowy integralnie powiązany z komunikacją transportową o znaczeniu krajowym i regionalnym. W *Studium* nawiązano do ustaleń planistycznych m. st. Warszawy i Czosnowa w zakresie przebiegu planowanej drogi ekspresowej S7. Zgodnie z ustaleniami wypracowanymi przy współpracy z gminą Jabłonna i Legionowo zapewniono warunki dla realizacji planowanej Trasy Legionowskiej, stanowiącej fragment małej obwodnicy Warszawy. Również w projekcie *Studium* wprowadzono ustalenia ściśle powiązane ze strukturą przestrzenną, kierunkami rozwoju gminy Czosnów i Warszawy, zwłaszcza w zakresie zagospodarowania terenów wzdłuż drogi krajowej S7.

Należy także zaznaczyć, że *Studium* nie stoi w sprzeczności z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Łomianki przyjęte uchwałą Nr XIX/103/2011 Rady Miejskiej w Łomiankach z dnia 22 grudnia 2011 r. Kontynuowana jest wieloletnia polityka kształtowania rozwoju gminy prowadząca do stworzenia jak najlepszych warunków życia mieszkańców przy jednoczesnej ochronie środowiska przyrodniczego. Wprowadzone zmiany są jedynie uaktualnieniem planistycznych zamierzeń gminy i dostosowaniem ich do wzrastających potrzeb mieszkańców.

Ponadto, ustalenia *Studium* odnoszą się do zapisów zawartych w obowiązujących i opracowywanych planach miejscowych.

Ryc. 7. Przeznaczenie terenu w Studium na tle miejscowych planów.

3 Charakterystyka środowiska obszaru objętego opracowaniem

3.1 Położenie terenu

Gmina Łomianki zajmuje powierzchnię około 38 km². Położona jest na północ od Warszawy, na lewym brzegu Wisły. Administracyjnie jest gminą miejsko - wiejską (miasto liczy 8,4 km²) należącą do powiatu warszawskiego zachodniego.

Łomianki graniczą z gminami: Czosnów, Jabłonna, Izabelin oraz z dzielnicami Białołęka i Bielany m. st. Warszawy. Od południowego zachodu i zachodu gmina sąsiaduje z Kampinoskim Parkiem Narodowym.

3.2 Rzeźba terenu i budowa geologiczna

Rzeźba terenu

Teren gminy Łomianki położony jest nad Wisłą w jej środkowym biegu, w centralnej części Kotliny Warszawskiej w makroregionie Nizina Środkowomazowiecka.

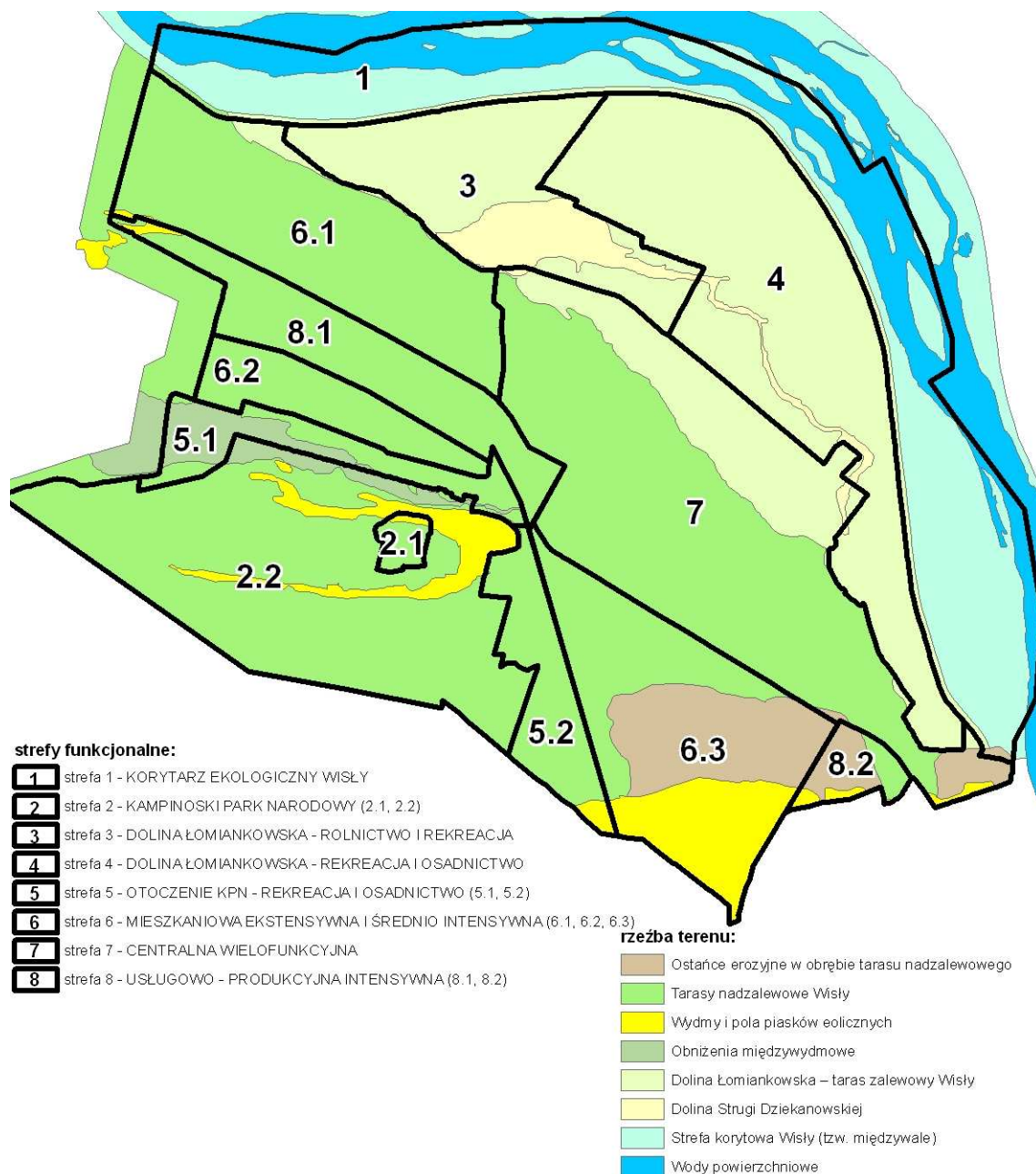
Maksymalna rzędna terenu w granicach gminy osiąga 86,7 m n.p.m. – jest to wierzchołek wydmy w obrębie Puszczy Kampinoskiej w okolicy Dziekanowa Leśnego, a minimalna wysokość wynosi ok. 73,4 m n.p.m. w sąsiedztwie koryta Wisły, w północno-zachodniej części gminy.

Dolina Wisły z systemem tarasów, tworzy następujące jednostki geomorfologiczne:

- taras nadzalewowy (kampinoski):
 - pierwotnie stanowił płaską powierzchnię, ze spadkami poniżej 2 %, następnie teren tarasu został nadbudowany licznymi wydmami o wysokości względnej ok. 8 m,
 - na północy i północnym wschodzie zakończony jest wyraźną krawędzią schodzącą na taras zalewowy wyższy, gdzie powierzchnia tarasu nadzalewowego wznosi się przeważnie ponad 4 m nad średni stan wody w Wiśle,
 - w okolicy Burakowa i Dąbrowy Leśnej w morfologii tarasu nadzalewowego wyróżniają się ostańce erozyjne wysoczyzny polodowcowej, stanowiące wzniesienia budowane z materiałów eolicznych i wydmowych.
- taras zalewowy wyższy:
 - obejmuje teren w obrębie zakola Wisły pomiędzy wlotem i wylotem z terenu gminy (nazywany jest lokalnie Doliną Łomiankowską), położony jest na północny wschód od linii zabudowy Dziekanowa, Kiełpina i Łomianek,
 - tworzy rozległą, płaską powierzchnię położoną na wysokości 2 - 3 m nad poziomem Wisły, pokrytą osadami holocenijskimi — mułami i piaskami rzecznyymi,
 - w jego obrębie wyraźnie wyznaczyć można przebieg dawnego koryta Wisły, którego pozostałością są starorzecza tworzące ciąg jezior o głębokości dochodzącej do 2m.
- taras zalewowy niski (korytowy):
 - jest wytworem współczesnych procesów akumulacyjnych rzeki Wisły,
 - zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie koryta rzeki, wyraźnie widoczny przy średnim wodostanie rzeki, a w okresie stanów wyższych od 1 m nad stan średni, pokrywa go woda, na większej części swego przebiegu jego zasięg pokrywa się z przebiegiem wału przeciwpowodziowego, a jedynie w rejonie Kępy Kiełpińskiej taras ten sięga poza wał ochronny.

W odniesieniu do Doliny Wisły, podrzędnymi jednostkami i formami geomorfologicznymi są:

- formy pochodzenia eolicznego: wydmy, pola piasków przewianych i zagłębienia deflacyjne,
- ostańce erozyjne tarasu erozyjno-akumulacyjnego w obrębie tarasu kampinoskiego,
- starorzecza z ciągiem jezior w obrębie wyższego tarasu zalewowego.

Ryc. 8. Przeznaczenie terenu w Studium na tle rzeźby terenu.

Budowa geologiczna

Charakterystyka ogólna

Znaczną powierzchnię terenu gminy Łomianki pokrywają osady czwartorzędowe (miąższość waha się w granicach od ok. 20 m do 40 m), wykształcone jako piaski rzeczne i eoliczne. W ich podłożu występują pstre iły plioceńskie, które zlokalizowane są przypowierzchniowo w rejonie pomiędzy Burakowem, a Dąbrową Leśną.

Najstarsze występujące na powierzchni terenu osady występują w obrębie ostańców erozyjnych tarasu nadzalewowego (kampinoskiego) w rejonie Dąbrowy Leśnej i Burakowa. Górne partie ostańca erozyjnego Dąbrowy Leśnej budują głównie rezydwa glin zwałowych utworzone na skutek rozmywania utworów glacialnych przez wody płynące na przedpolu lądolodu. Wschodnie geologiczne ostańca rejonu Burakowa tworzą gliny zwałowe.

Geneza rozciągającego się na większej części terenu gminy tarasu nadzalewowego Wisły wiąże się cyklicznymi procesami erozyjno-sedymentacyjnymi wywołanymi z licznymi nasunięciami i cofnięciami lądolodu stadiału mazowiecko-podlaskiego i późniejszego północnomazowieckiego. Oscylacjom zasięgu lądolodu towarzyszyły erozja i rozwój dolin rzecznych w okresie deglacjacji oraz wypełnianie tych dolin materiałem niesionym przez wody płynące w okresach transgresji lądolodu i blokowania odpływu wód na przedpolu lodowca. Na przełomie plejstocenu i okresu postglacjalnego oraz później, już w holocenie, niższe partie terenu w obrębie tarasu nadzalewowego okresowo były zalewane wodami powodziowymi i w wyniku tego powstały:

- starsze osady piasków drobnoziarnistych zawierających lokalnie wkładki mad i żwirów, które występują „wyspowo” między innymi w rejonie Dziekanowa Polskiego i w rejonie Kiełpina
- współczesne utwory powodziowe w postaci mad lekkich i średnich. Są to odpowiednio: mułki piaszczyste, brązowe o miąższości od 0,3 do 1,5 m oraz mułki „tłuste”, brunatne o niewielkiej miąższości od 0,3 do 0,8 m. Mady lekkie wstępują zwartym obszarem pomiędzy Dziekanowem Polskim a Łomiankami Górnymi, zaś mady średnie zalegają „wyspowo” w obrębie mad lekkich.

Na tarasach zalewowych (wyższym i niższym – korytowym) występują współczesne osady holocenijskie. Największy zasięg mają mady lekkie. Są to piaski pylaste i mułkowate z wkładkami mułków. Charakteryzują się one bardzo zmienną miąższością, która wynosi od 0,5 do 3,0 m.

W rejonie Łomianek Dolnych mady lekkie często podścielone są ciemnoszarymi madami ciężkimi wykształconymi w postaci ilów i pyłów z humusem, przewarstwionych piaskami drobnymi. Lokalnie utwory te obecne są w profilach wierceń już od głębokości 1,2 mpt i osiągają miąższość do 8 m.

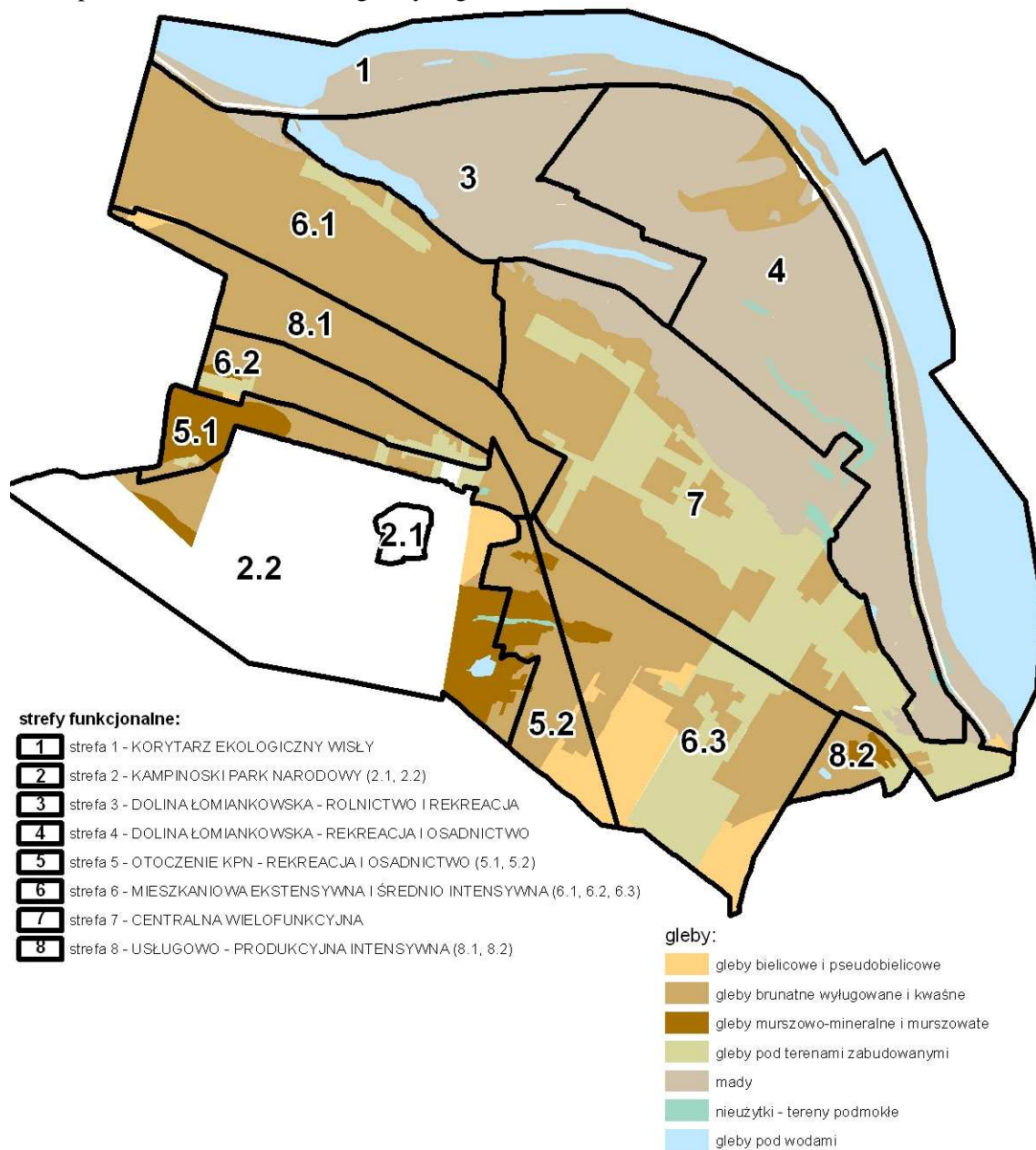
Namuły torfiaste i piaski z humusowe i inne grunty organiczne występują w różnej genezy obniżeniach powierzchni terenu. W obrębie tarasu zalewowego są to starorzecza, a na tarasie nadzalewowym obniżenia typu deflacyjnego.

W miarę upływu czasu następowało stopniowe obniżanie się koryta Wisły w osady budujące pradolinę. Powodowało to obniżanie się tarasów zalewowych z jednoczesnym osuszaniem tarasów nadzalewowych. Sytuacja ta sprzyjała rozwojowi procesów eolicznych, których ślady reprezentowane są w postaci wydm parabolicznych, występujących na tarasie zalewowym w granicach Kampinoskiego Parku Narodowego. Oprócz wspomnianych form eolicznych występują na terenie gminy misy deflacyjne utworzone na skutek wywiania piasków oraz pola piasków przewianych występujące w południowej części.

Charakterystyka utworów przypowierzchniowych:

- taras nadzalewowy (kampinoski):
 - najstarsze osady w postaci glin zwałowych zlokalizowane są w rejonie Dąbrowy Leśnej i Burakowa,
 - żwiry i piaski rzeczne oraz wodnolodowcowe występują w pasie od Sadowej na zachodzie przez Dziekanów Leśny na północ od Dąbrowy Leśnej po Buraków,
 - misy deflacyjne, jako efekt działalności eolicznej, utworzone na skutek wywiania piasków oraz pola piasków przewianych występują w południowej części gminy na rozległych terenach Puszczy Kampinoskiej,
 - starsze osady piasków drobnoziarnistych zawierających lokalnie wkładki mad i żwirów występują „wyspowo” między innymi w rejonie Dziekanowa Polskiego i w rejonie Kiełpina,
 - współczesne utwory powodziowe w postaci mad lekkich i średnich wstępują zwartym obszarem pomiędzy Dziekanowem Polskim a Łomiankami Górnymi.
- tarasy zalewowe: wyższy i niższy (korytowym):
 - mady lekkie mają największy zasięg w rejonie Łomianek Dolnych i charakteryzują się bardzo zmienną miąższością, która wynosi od 0,5 do 3,0 m,

- na obszarze Doliny Łomiankowskiej mady lekkie często podścielone są ciemnoszarymi madami ciężkimi wykształconymi w postaci ilów i pyłów z humusem, przewarstwionych piaskami drobnymi o miąższości do 8 m,
- w obniżeniach powierzchni terenu (w tym w starorzeczu) występują namuły torfiaste i piaski z humusowe i inne grunty organiczne.

Ryc. 9. Przeznaczenie terenu w Studium na tle utworów przypowierzchniowych.

Charakterystyka warunków budowlanych

Zgodnie z „Opracowaniem ekofizjograficznym dla obszaru miasta i gminy Łomianki z elementami opracowania ekofizjograficznego problemowego dotyczącego zagadnień związanych z prawną ochroną przyrodniczą oraz zagrożeniem występowania powodzi” z 2014 r. na terenie gminy, obowiązuje następująca rejonizacja warunków budowlanych:

I. Rejon o niekorzystnych warunkach budowlanych:

- obejmuje tereny starorzeczy na tarasie zalewowym oraz międzywydmowe obniżenia deflacyjne na tarasie nadzalewowym,

- podłoże w tym rejonie nie nadaje się do bezpośredniego fundamentowania – występują tu nienośne piaski próchniczne, namuły i namuły torfiaste,
- zwierciadło wód gruntowych podchodzi pod powierzchnię terenu, bądź też obniża się okresowo do mniej więcej 1 m p.p.t.,
- tereny te podczas roztopów bądź nasilonych opadów są zalewane lub podtapiane, a na tarasie zalewowym wyższym zjawisko podtapiania ma miejsce również przy podwyższonych stanach wody w Wiśle.

II. Rejon o utrudnionych warunkach budowlanych:

- obejmuje tereny pokrywające się z płytkim występowaniem lustra wód gruntowych – płycej niż 2,0 m p.p.t.,
- w obrębie tarasu zalewowego, podłoże gruntowe charakteryzuje się zwykle występowaniem gruntów o słabej nośności (spoiste utwory rzeczne: mady – najczęściej tworzą je piaski gliniaste w stanie plastycznym i miękkoplastycznym),
- na tarasie nadzalewowym utwory madowe występują w podłożu znacznie rzadziej, główne utrudnienie warunków budowlanych stanowi tu płytki poziom wód gruntowych. Piaski łatwo upłynniają się i są podatne na procesy tiksotropowe (upłynnianie pod wpływem wstrząsów).

III. Rejon o utrudnionych warunkach budowlanych:

- obejmuje tereny wydmore i tereny pokryw eolicznych (piaski przewiane) – wydmy Dziekanowa Leśnego oraz południowy rejon Dąbrowy Leśnej,
- utrudnienia budowlane wiążą się występowaniem słabozagęszczonych – luźnych utworów eolicznych,
- występują tu znaczne deniwelacje i spadki powierzchni terenu, korzystne warunki wodne: wody gruntowe zalegają znacznie głębiej niż 2,0 m p.p.t.

IV. Rejon charakteryzujący się na ogół korzystnymi warunkami budowlanymi:

- obejmuje tereny położone pomiędzy ul. Warszawską a skłonem tarasu nadzalewowego oraz część terenów usytuowanych pomiędzy ul. Warszawską a drogą nr 7,
- korzystne warunki wodne, lustro wód gruntowych występuje głębiej niż 2,0 m p.p.t.

V. Rejon charakteryzujący się korzystnymi warunkami budowlanymi:

- obejmuje tereny otoczone tarasem nadzalewowym: ostańce erozyjne Dąbrowy Leśnej i Burakowa zbudowane z glin zwałowych i produktów rozmycia glin zwałowych (rezidua) oraz tereny występujące na tarasie nadzalewowym wzdłuż jego krawędzi w rejonie Dziekanowa Polskiego, gdzie w obrębie piasków rzecznych, zwierciadło wód gruntowych zalega stosunkowo głęboko bo w przedziale 3÷4 m p.p.t.

3.3 Warunki glebowe

Korzystne warunki do produkcji rolnej charakterystyczne są dla północnej części gminy, gdzie występują powodziowe utwory madowe.

Na terenie Gminy Łomianki występują następujące gleby:

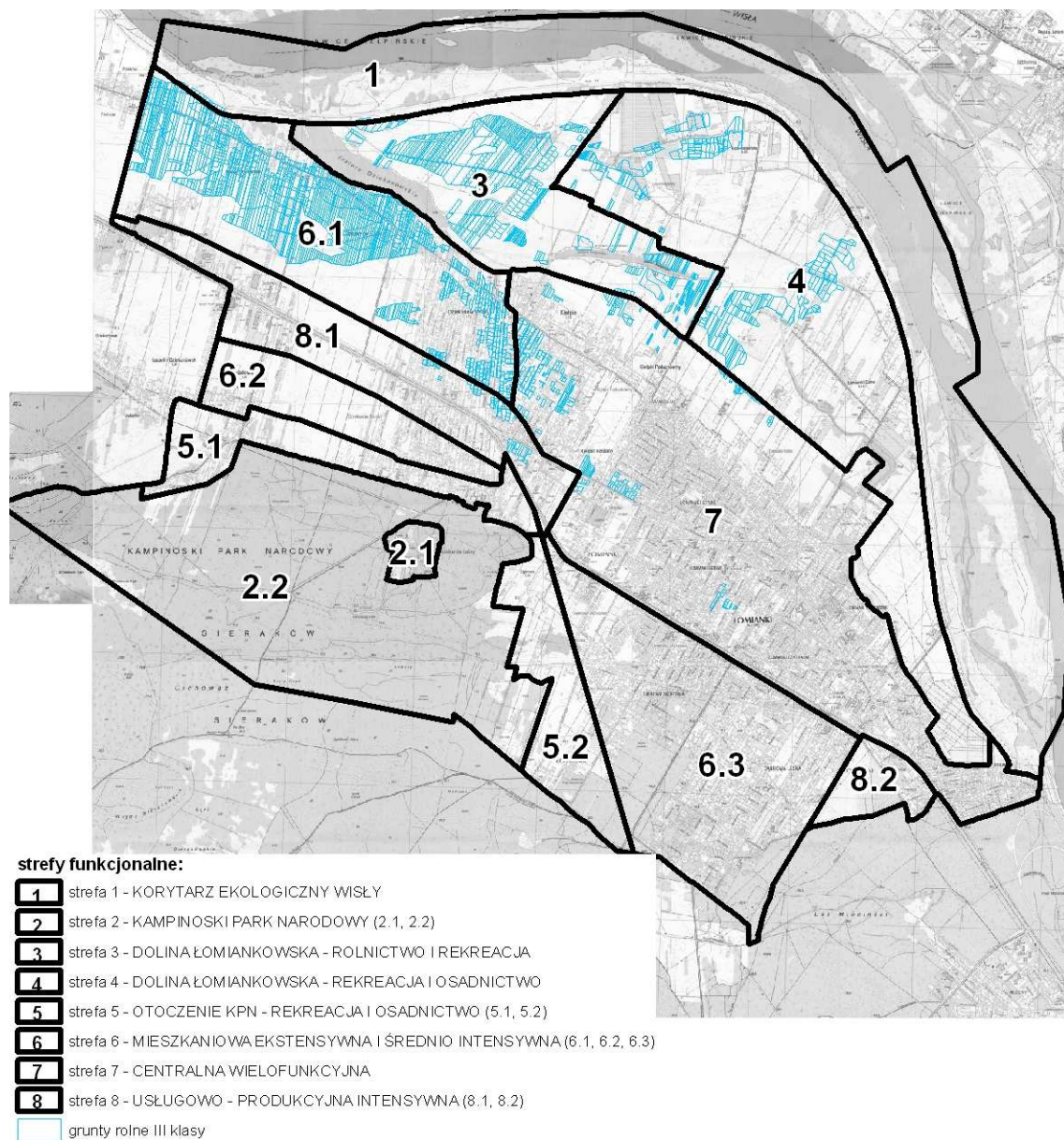
- taras zalewowy:
 - dominuje występowanie mad właściwych (gleby napływowe) oraz gleb gruntowo-glejowych występujących w rejonie starorzecza Wisły,
 - większą część omawianego rejonu zajmują gleby bonitacji klas IVb i IVa charakteryzujące się średnią przydatnością do produkcji rolnej,
 - tereny o dobrych warunkach do produkcji rolnej związane z obszarami występowania gleb bonitacji klas IIIb i IIIa mają charakter niewielkich płątów rozsianych w różnych punktach tarasu zalewowego. Większa koncentracja mad właściwych bonitacji klas III występuje w zachodniej części tarasu, na obszarze rozciągającym się pomiędzy Jeziorem Dziekanowskim a wałem przeciwpowodziowym.
- taras nadzalewowy (kampinoski):

- najkorzystniejszymi warunkami do produkcji rolnej charakteryzuje się północno-zachodni rejon tarasu, gdzie występują zwarte obszary gleb brunatnych wylugowanych i mad bonitacji klas IIIb i IIIa,
- w kierunku wschodnim i południowym tarasu jakość gleb stopniowo pogarsza się i rozpoczynają się tereny charakteryzujące się dominacją gleb bonitacji klas IVb i IVa, w rejonie centrum, gleby te zajmują rozległe przestrzenie i dochodzą do pasma zwartej zabudowy Dziekanowa Leśnego,
- w kierunku południowym Gminy Łomianki, wąski pas terenu z glebami bonitacji klas IVb i IVa szybko przechodzi w wykształcone na piaskach gleby zbielicowane i gleby bielicowe właściwe bonitacji klas V i VI, które w obrębie Puszczy Kampinoskiej rozciągają się daleko poza granice gminy. Cechą charakterystyczną terenu Puszczy, są rozległe i podmokłe obniżenia z glebami bielicowoglejowymi oraz murszowo-mineralnymi.

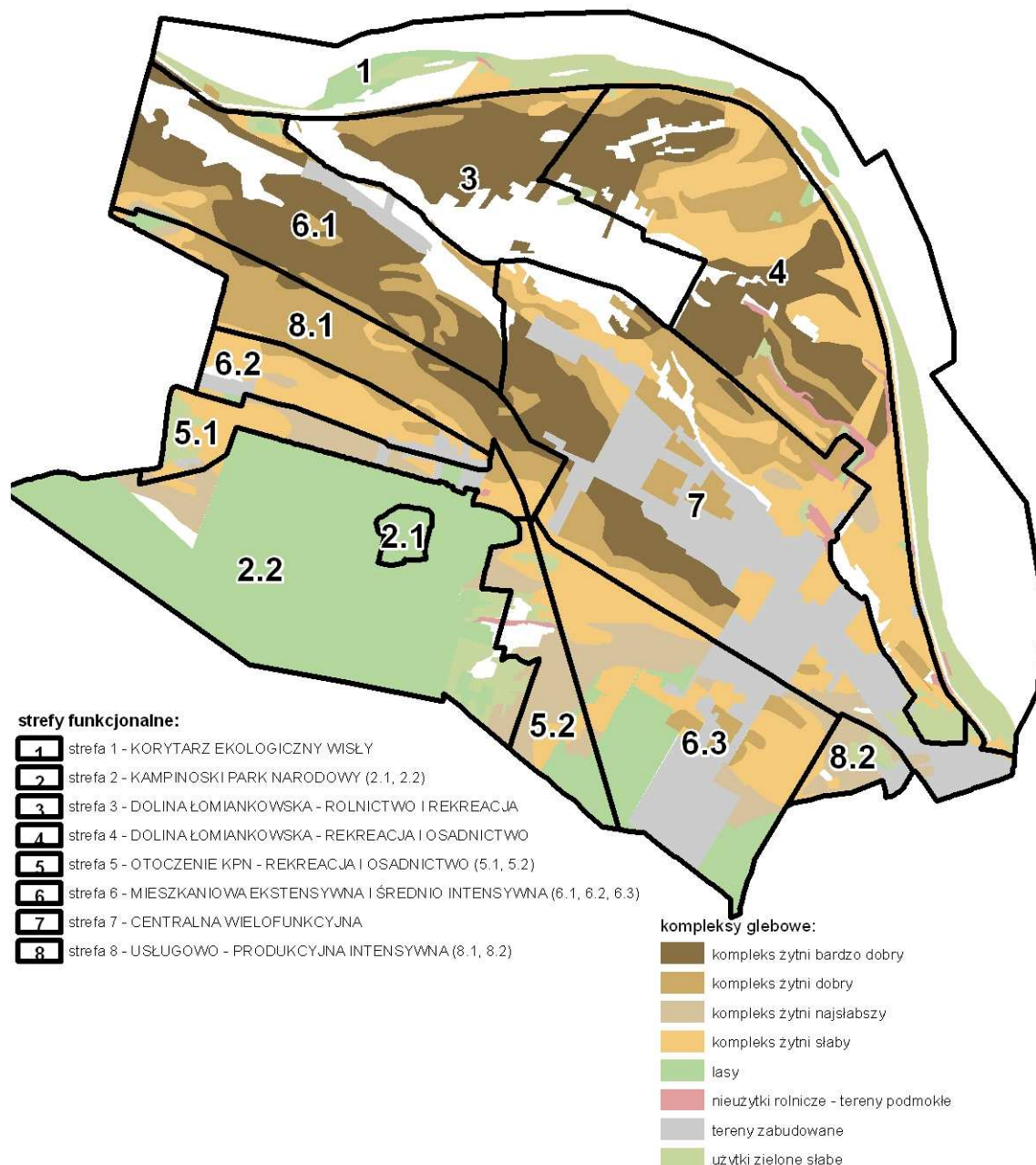
Należy zaznaczyć, że w gminnej strukturze użytkowania gruntów, znaczny i stale rosnący udział mają wyłączone z klasyfikacji zwarte tereny zurbanizowane, które rozrastają się od strony wschodniej w kierunku zachodnim, a w ostatnim dziesięcioleciu także na północ.

Ponadto znaczne powierzchnie terenów rolnych nie są obecnie użytkowane. W Dolinie Łomiankowskiej dotyczy to ok. 80% użytków rolnych.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁOMIANKI

Ryc. 10. Przeznaczenie terenu w Studium na tle gruntów III klasy.

Ryc. 11. Przeznaczenie terenu w Studium na tle uwarunkowań gospodarki rolnej – struktury kompleksów przydatności rolniczej gleb.

3.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Obszar miasta i gminy Łomianki znajduje się w większości w obrębie bezpośredniej zlewni Wisły (zlewnia I rzędu), która obejmuje ok. 80% powierzchni gminy. Pozostała część gminy leży w granicach zlewni Bzury (zlewnia II rzędu).

Wisła wyznacza wschodnią i północną granicę gminy, która biegnie środkiem koryta rzeki. W gminie Łomianki długość odcinka Wisły wynosi ok. 11 km. Strefa korytowa rzeki jest obudowana wałami przeciwpowodziowymi po obu stronach brzegu. Szerokość strefy korytowej w tzw. międzywałiu wynosi na przeważającej długości ok. 1 km. Koryto rzeki charakteryzuje się dużą nieregularnością. Jego szerokość na wysokości gminy waha się od 300 do 800 m. W korycie występują liczne wyspy i

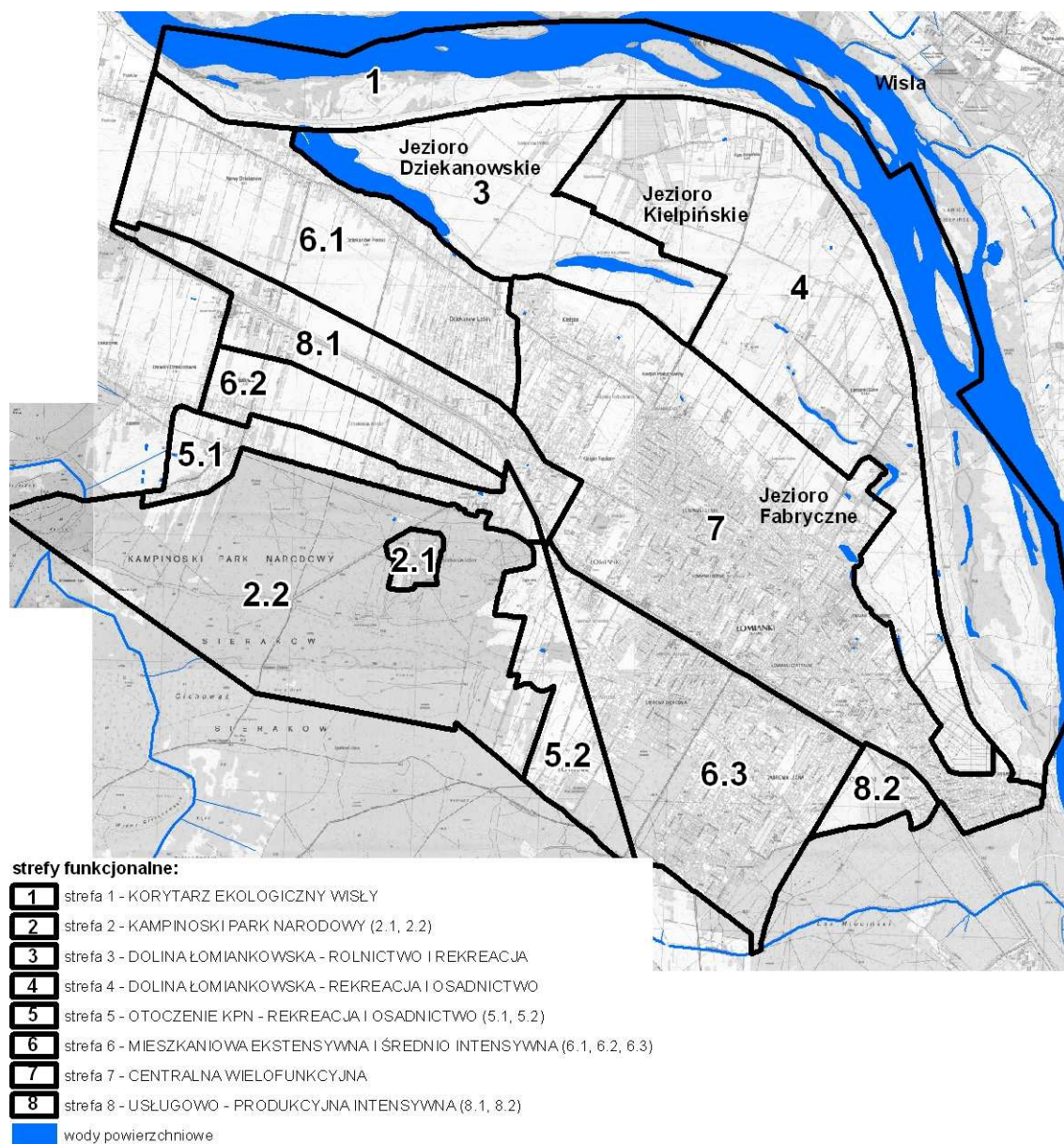
łachy piaszczyste. Na odcinku łomiankowskim średni poziom wody w rzece wynosi od 75,3 m n.p.m. do 73,4 m n.p.m. przy spadku ok. 0,36 ‰.

Poza Wisłą znaczącym ciekim na terenie gminy jest Struga Dziekanowska. Bierze ona początek w rejonie Burakowa i płynie przez taras zalewowy wyższy, uchodząc do Wisły w rejonie Nowego Dziekanowa. Jej długość wynosi ok. 10 km. Na długości ok. 5 km struga zmienia się w jeziora – starorzecza. Ciek ma szerokość ok. 1 m. Okresowo na niektórych odcinkach przepływ w strudze zanika. Ciek kończy bieg uchodząc do Wisły poprzez śluzę na wale przeciwpowodziowym w Dziekanowie Nowym. Istotnym elementem sieci hydrograficznej gminy są następujące jeziora:

- Jezioro Fabryczne, o powierzchni ok. 1,6 ha,
- Jezioro Pawłowskie, o powierzchni ok. 1,3 ha,
- Jezioro Wiejskie, o powierzchni ok. 2,8 ha,
- Jezioro Kiełpińskie, o powierzchni ok. 6,9 ha,
- Jezioro Dziekanowskie, o powierzchni ok. 27,5 ha.

Jezioro Dziekanowskie do niedawna było faktycznie swego rodzaju zatoką otwartą ku Wiśle. Od Wisły zostało oddzielone dopiero wraz z budową wału przeciwpowodziowego.

Do zlewni Bzury należą cieki znajdujące się głównie w granicach Kampinoskiego Parku Narodowego i w jego bezpośrednim sąsiedztwie (wieś Sadowa). Są to głównie rowy odwadniające odprowadzające wody z obniżen terenowych poza granice gminy do rzeki Łasicy, prawego dopływu Bzury.

Ryc. 12. Przeznaczenie terenu w Studium na tle układu hydrologicznego.

Wody podziemne

Gmina Łomianki zlokalizowana jest w obrębie subregionu centralnego należącego do regionu mazowieckiego zwykłych wód podziemnych, w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych 215A utworów trzeciorzędowych – subniecka warszawska oraz głównego zbiornika wód podziemnych 222 utworów czwartorzędowych „Dolina Środkowej Wisły”. Zbiornik GZWP 215A zaliczany jest do obszarów wysokiej ochrony (OWO), natomiast GZWP 222 stanowi obszar najwyższej ochrony (ONO).

Na obszarze Gminy Łomianki występują dwa piętra wodonośne stanowiące źródło zaopatrzenia w wodę:

- trzeciorzędowe piętro wodonośne:
 - związane jest z osadami piaszczystymi miocenu i oligocenu zalegającymi pod nadkładem czwartorzędów i pod ponad 100-metrowym pokładem mułków i ilów pliocenu;

- osady oligocenu są głównym, najbardziej wydajnym i najcenniejszym z uwagi na korzystne własności chemiczne poziomem wodonośnym w rejonie aglomeracji warszawskiej;
 - zwierciadło wód oligoceńskich zalega na głębokości 200 - 250 m p.p.t.; w wyniku intensywnej eksploatacji tego poziomu w latach ubiegłych cała powierzchnia gminy znajduje się w obrębie rozległego leja depresji tego poziomu;
 - w granicach miasta i gminy Łomianki poziom oligoceński ujęty jest dwoma studniami w Dziekanowie Leśnym (zasoby eksploatacyjne wynoszą 60 m³/h);
 - poziomy mioceński i oligoceński nie pozostają w łączności hydraulicznej, rozdzielają je słaboprzepuszczalne utwory;
 - lokalnie może występować trzeci poziom plioceński, jest on jednak mało wydajny.
- czwartorzędowe piętro wodonośne
 - w rejonie Łomianek występuje jeden czwartorzędowy poziom wodonośny. Warstwę wodonośną omawianego poziomu budują plejstoceńskie piaski i żwiry zalegające pradolinę Wisły przewarstwione mułkami. Pod utworami wodonośnymi znajdują się iły plioceńskie, a w części południowej także mułki, pyły i glina zwałowa;
 - swobodne zwierciadło wody tworzy niemal jednolity horyzont wodny pozostający w związku hydraulicznym z wodami powierzchniowymi. Regionalną bazę drenażu wyznacza poziom wody w Wiśle. Na ograniczonych terenach, głównie w obrębie tarasu zalewowego, gdzie warstwa spoiстых gruntów madowych lokalnie schodzi do poziomu ok. 8 m p.p.t., lustro wód podziemnych może mieć charakter lekko napięty;
 - wody czwartorzędowego piętra wodonośnego stanowią poziom użytkowy ujmowany studniami głębinowymi, m.in. ujęcia komunalnego oraz otworami zakładowymi. Studnie mają głębokość ok. 20 - 25 m i wydajności rzędu 10 - 30 m³/h. Wody zasilane są infiltracyjnie i lateralnie dopływem podziemnym skierowanym od południowego zachodu w stronę doliny Wisły.

Głębokość występowania czwartorzędowego lustra wód podziemnych:

- zwierciadło wody pierwszego, czwartorzędowego poziomu wodonośnego występuje średnio w przedziale 1 - 4 m p.p.t., przy czym rejonu płytszego i głębszego występowania wód gruntowych znajdują się zarówno na tarasie zalewowym wyższym jak i na tarasie nadzalewowym (kampinoskim).
- na tarasach zalewowych dominują wartości z dolnego przedziału, a wody gruntowe w przedziale 2 - 4 m p.p.t. zalegają lokalnie w rejonie Kępy Kiełpińskiej i w rejonie Łomianek Dolnych. Ponadto, obszary położone są w bezpośrednim sąsiedztwie koryta Wisły, co powoduje, że roczna amplituda wahań położenia lustra zwierciadła wód gruntowych przekracza 1,5 m, a więc na praktycznie na całym obszarze Kępy Kiełpińskiej i Łomianek Dolnych, lustro wód gruntowych w okresie wysokich stanów wody w rzece zalega znacznie płycej niż 2,0 m p.p.t. W tym czasie niżej położone tereny tarasu zalewowego, tj. tereny w otoczeniu ciągu jezior starorzeczka Wisły, są podtopione,
- na tarasie nadzalewowym, rozległe przestrzenie zajmują tereny charakteryzujące się płytkim i bardzo płytkim zaleganiem pierwszego horyzontu wód gruntowych. Tereny, gdzie lustro wody występuje płycej niż 2,0 m p.p.t. rozciągają się mniej więcej na południowy zachód od drogi nr 7 – wyjątek stanowią tu tereny zabudowy Dziekanowa Leśnego i Starych Łomianek, które położone są po północnej stronie drogi nr 7 i charakteryzują się stosunkowo płytkim występowaniem wód gruntowych. Strefa płytkiego zalegania wód gruntowych, pomijając wydmy rejonu Dziekanowa Leśnego (szpital, Instytut Ekologii PAN) rozciąga się w kierunku południowym daleko poza granice gminy. W kierunku południowo-wschodnim, strefa ta nie obejmuje rejonu Dąbrowy Leśnej i Burakowa, gdzie lustro wody gruntowej występuje na poziomie 3 - 4 m p.p.t.

Jakość użytkowych wód podziemnych

Wody czwartorzędowe nie są izolowane od powierzchni terenu, a więc podatne są na zanieczyszczenie zarówno biologiczne jak i chemiczne. Istniejące i projektowane czwartorzędowe

studnie zaopatrujące odbiorców zbiorowych lub pracujące na potrzeby wytwarzania produktów spożywczych lub farmaceutycznych, wymagają ustanowienia stref ochrony pośredniej.

3.5 Warunki klimatyczne

Pod względem regionalizacji klimatycznej (wg A. Wosia), rejon Łomianek położony jest w północno-wschodniej części XVII Regionu Środkowopolskiego. Obszar ten cechuje się rosnącym kontynentalizmem w kierunku wschodnim.

Na obszarze gminy średnia roczna temperatura powietrza osiąga około 7,5 - 8,1°C.

Średnie roczne zachmurzenie wynosi przeciętnie 6,6 - 6,8 w skali pokrycia nieba 0 - 10.

Średnia roczna suma opadów wynosi 500 - 550 mm.

Frekwencja dominujących zachodnich kierunków wiatrów wynosi ok. 45,0 %, przy czym zaznacza się stosunkowo duży udział wiatrów z kierunków wschodnich – ok. 27%.

Na terenie gminy można wyróżnić dwa obszary różniące się klimatem lokalnym. Tereny Doliny Łomiankowskiej posiadają klimat o cechach mało korzystnych dla stałego pobytu ludzi: na tereny te wpływają zimne masy powietrza, wolno nagrzewają się przygruntowe warstwy powietrza, często występują przymrozki, mgły i zamglenia. Łagodniejszy klimat, o cechach korzystniejszych dla stałego pobytu ludzi, występuje na terenach tarasu nadzalewowego, w rejonie Puszczy Kampinoskiej. Amplitudy termiczno-wilgotnościowe są mniejsze.

3.6 Powietrze atmosferyczne

Wg. danych z 2013r. Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska poziom stężeń SO₂, NO₂ i pyłu zawieszonego w powietrzu nie przekracza wartości dopuszczalnych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012r., poz. 1031). Główne zanieczyszczenia pochodzą ze źródeł stacjonarnych i komunikacyjnych (ruch samochodowy). W okresie grzewczym emisja zanieczyszczeń ze źródeł stacjonarnych nieznacznie wzrasta. Natomiast na stan powietrza w gminie Łomianki nie ma znaczącego wpływu bliskość Warszawy.

3.7 Zagrożenia

Klimat akustyczny

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku określone są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014r. poz.112).

Tabela 4. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne odnośnie długookresowej polityki zakresie ochrony przed hałasem.

	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB	
		LDWN	LN
A	a) Tereny szpitala poza miastem	50	45
B	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym	64	59

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁOMIANKI

	pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej		
	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59

Najistotniejszymi czynnikami mającymi wpływ na akustykę w Gminie jest komunikacja drogowa. Jest to główne źródło uciążliwości hałasu dla ludzi i środowiska. Droga krajowa nr 7 o ruchu tranzytowym stanowi główne źródło uciążliwości akustycznej. Trasa przebiega przez obszar Gminy w kierunku wschód – zachód, przez tereny częściowo wolne od zabudowy w Dziekanowie i Sadowej oraz tereny miasta z zabudową mieszkaniową i usługową. Największy poziom hałasu występuje na terenach sąsiadujących bezpośrednio z drogą nr 7, ul. Kolejową. Przepuszczalność w pasie około 100 m od osi drogi w każdą stronę prawdopodobieństwo przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jest wysokie.

W mniejszym stopniu uciążliwość stanowi hałas przemysłowy, związany z działalnością usługową. Jest to hałas o charakterze lokalnym.

Promieniowanie elektroenergetyczne

Głównym źródłem pól elektroenergetycznych w środowisku są napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia. Przez południowo – wschodnie tereny gminy (teren Burakowa, Dąbrowy) przebiegają linie wysokiego napięcia: jedna o napięciu 400 kV, jedna o napięciu 220 kV i dwie o napięciu 110 kV. Są one źródłem pól elektromagnetycznych i hałasu mogących powodować przekroczenie dopuszczalnych standardów jakości środowiska w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych i hałasu w obszarze pasów technologicznych.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska wprowadza regulacje dotyczące pól elektromagnetycznych PEM (elektrycznych, magnetycznych oraz elektromagnetycznych), których oceny poziomów dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Zagrożenie powodziowe

Rzeka Wisła na odcinku ok. 11 km stanowi wschodnią i północną granicę Gminy, a cała gmina Łomianki położona jest w dolinie Wisły (taras zalewowy niższy, zalewowy wyższy oraz nadzalewowy). Teren gminy Łomianki chroniony jest przed zalewami powodziowymi wałem, zlokalizowanym w km 525,0 – 534,7 Wisły. Na terenie gminy Łomianki ma on długość 10,68 km. Do chwili obecnej wał przeciwpowodziowy skutecznie chroni tereny w Gminie przed zalewem powodziowym, jednak jego stan techniczny jest oceniony jako niepewny. Zagrożeniem dla jego stateczności jest przede wszystkim słabe zagęszczenie gruntu. Powoduje to w sytuacjach wysokich stanów wód intensywną filtrację na tereny „zawala”. W celu poprawy zabezpieczenia powodziowego Łomianek konieczne jest wzmocnienie istniejącego wału. Zagadnienia ochrony przeciwpowodziowej regulują przepisy ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku – Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. Poz. 145, t.j. z późn. zmian.).

W gminie Łomianki, według map zagrożenia powodziowego sporządzonych przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, Wydanie I, 2013 r. występują:

- 1) obszary szczególnego zagrożenia powodzią będące obszarami między linią brzegu Wisły a wałem przeciwpowodziowym i naturalnym wysokim brzegiem (Buraków), w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego a także wyspy i przymuliska;
- 2) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat;
- 3) obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego zróżnicowane ze względu na głębokości wody w przypadku zalania; wyróżniono tereny gdzie głębokość wody wynosi:

- a) nie więcej niż 0,5 m,
- b) od 0,5 do 2 m,
- c) od 2 do 4 m,
- d) powyżej 4 m.

Według przepisów Prawa wodnego na obszarach szczególnego zagrożenia powodziowego zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe. Zwolnić z wymienionych w Prawie wodnym zakazów może, w drodze decyzji dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej określając warunki niezbędne do ochrony przed powodzią, jeśli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym.

Ograniczenia w zakresie prowadzenia działalności i inwestowania objęte są również wały przeciwpowodziowe stanowiące granicę szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie obowiązuje zamknięty katalog zabronionych przedsięwzięć lub czynności. Zwolnienie od zakazów wyszczególnionych w Prawie wodnym wydaje marszałek województwa w drodze decyzji administracyjnej. Wyjątkiem jest budowa drogi rowerowej lub wyznaczenie szlaku pieszo/rowerowego, która podlega zgłoszeniu robót budowlanych do marszałka.

Podtopienia

Przy wysokich, w tym zwłaszcza ekstremalnie wysokich stanach wód w Wiśle na terenie Doliny Łomiankowskiej oraz w obniżeniu w rejonie wsi Sadowa dochodzi do tzw. podtopień. Jest to wynik podnoszenia się poziomu wód gruntowych, których zwierciadło w wymienionych rejonach jest silnie związane ze stanem wód w Wiśle. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie wału przeciwpowodziowego dochodzi w takich sytuacjach do lokalnego przesiąkania wody przez wał, co potęguje zagrożenie. Podtopienia – poza przesiąkaniem infiltracyjnym przez wał – są nieuniknione na omawianych terenach. Jest to wynik naturalnych warunków hydrogeologicznych. Podniesienie się poziomu wody gruntowej może być skutkiem wystąpienia długotrwałych opadów i nawilgocenia gruntu lub zwiększonej filtracji wody gruntowej na terenach przyległych np. do okresowo piętrzących wodę wałów przeciwpowodziowych. Zjawisko to może przybierać charakter lokalny, związany z wystąpieniem długotrwałych opadów deszczu lub roztopów wiosennych i nie musi łączyć się z wystąpieniem widocznego pokrycia terenu wodą. Cała gmina Łomianki położona jest w dolinie Wisły, a piaski budujące warstwy przypowierzchniowe gruntów są utworami przepuszczalnymi. Planowane uszczelnienie wału zabezpieczy okoliczne tereny przed przesiąkaniem wód przez wał, ale nie uchroni terenów w dolinie przed podnoszeniem się wód gruntowych w sytuacji wysokich stanów wód w rzece lub długotrwałych opadów czy roztopów.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii związane jest z przebiegającą przez teren Gminy przesyłową infrastrukturą techniczną o znaczeniu strategicznym (sieci energetyczne, gazociągi, ropociąg). Poważne awarie mogą wystąpić w sytuacji uszkodzenia kabli lub rur przesyłowych, co może doprowadzić do wycieku gazu lub ropy na zewnątrz, wybuchów, samozapłonów, pożarów. Zjawiska przyrodnicze, niewłaściwa eksploatacja, zły stan techniczny urządzeń bądź zjawiska losowe a nawet umyślne działania mogą doprowadzić do awarii sieci energetycznych lub rozerwania rur transportujących substancje niebezpieczne dla środowiska (ropę, ropopochodne, gaz ziemny). W konsekwencji możliwymi skutkami awarii mogą być straty i zniszczenie środowiska przyrodniczego i dóbr materialnych, lokalna ewakuacja ludności czy też ofiary ludzkie. Sytuacje tego typu są jednak trudne do przewidzenia i nie są skutkiem ustaleń projektu *Studium*. Zapobieganiu tego typu awariom służy prawidłowa budowa i eksploatacja sieci przesyłowych o znaczeniu strategicznym oraz systematyczna diagnostyka ich stanu technicznego.

3.8 Szata roślinna

Teren gminy charakteryzuje się wyraźną strefowością środowiska przyrodniczego. Największą naturalnością cechuje się roślinność znajdująca się w Kampinoskim Parku Narodowym i w międzywalu Wisły. Pozostałe tereny są w znacznym stopniu przekształcone antropogenicznie.

W międzywalu Wisły dominują siedliska łągów wierzbowo-topolowych. Na fragmentach występują lasy lub drzewostany z topolą, wierzbą, klonem jesionolistnym i olszą czarną. Z nurtem Wisły związana jest roślinność wodna i szuwarowa. Obserwuje się też znaczny udział zbiorowisk ruderalnych, ziołorośli z nawłocią olbrzymią zbliżonych do zespołu *Rudbeckio-Solidaginetum*.

W Dolinie Łomiankowskiej przeważają siedliska łągi jesionowo-wiązowego, przy niewielkim udziale łągi topolowego i zbiorowisk wód powierzchniowych. Obszar charakteryzuje się całkowitym odkształceniem zbiorowisk, z wyjątkiem fragmentów Strugi Dziekanowskiej (odkształcenie duże i bardzo duże). Obecnie zdecydowanie dominują zbiorowiska zbliżone do typu łąk rajgrasowych, zbiorowiska pól ornych i ugorów, zbiorowiska bylin wrotczyca i bylic, kompleksy zbiorowisk sadów i ogrodów oraz roślinność kultywowana ogrodów. Zbiorowiska roślinności wodnej i przywodnej związane są z ciągiem starorzeczy Wisły. Niewielkie zbiorowiska leśne tworzą drzewostany z topolą, wierzbą, olszą czarną.

W części centralnej gminy (na terenach miasta Łomianek i Dziekanowa) dominują siedliska łągów świeżych całkowicie odkształconych. Przeważają kompleksy roślinności kultywowanej ogrodów przydomowych ze znacznym udziałem roślinności ruderalnej, zbiorowiska pól ornych i ugorów (zbiorowiska segetalne chwastów jednorocznych lub wieloletnich), zbiorowiska bylin wrotczyca i bylic.

Na terenach Dziekanowa i Sadowej występują siedliska łągów, w tym także częściowo łągów wilgotnych, przy udziale siedlisk borów mieszanych świeżych lub rzadziej wilgotnych. Rzadko występują siedliska łągi jesionowo-olszowego. Pewną powierzchnię zajmują także tereny silnie przekształcone o nieokreślonej potencjalnej roślinności naturalnej. Obecnie tworzą je zbiorowiska całkowicie odkształcone. Dominują lasy odkształcone, zbiorowiska bylin wrotczyca i bylic, roślinność kultywowana ogrodów, zbiorowiska pól ornych i ugorów.

Na terenach Burakowa i Dąbrowy przeważają siedliska łągów świeżych przy znaczącym udziale siedlisk borów mieszanych świeżych. Na całym terenie odkształcenie roślinności jest całkowite, jedynie w południowej części na fragmentach duże i bardzo duże. Zbiorowiska leśne to przeważnie drzewostany sosnowe lub antropogeniczne z udziałem robinii akacjowej. Jedynie na fragmencie występują zbiorowiska lasów borowych. Obecnie w obrębie tego obszaru dominuje roślinność kultywowana ze znacznym udziałem roślinności ruderalnej, kompleksy zbiorowisk sadów i ogrodów, inne zbiorowiska ruderalne oraz tereny pozbawione roślinności.

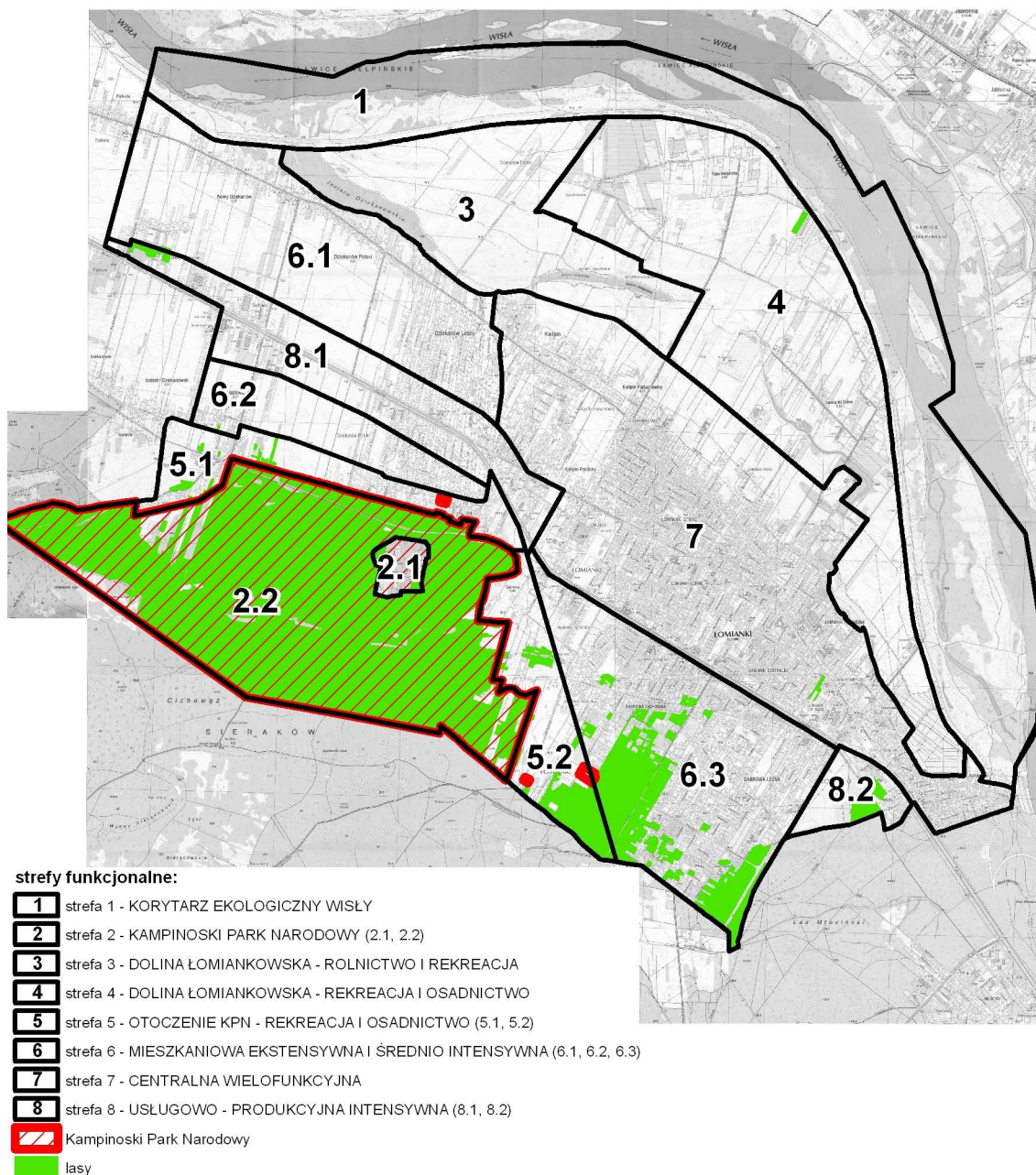
W Puszczy Kampinoskiej, na obszarze wydmy roślinność potencjalną stanowią głównie bory mieszane. Obecnie na tych terenach roślinność jest w znacznym stopniu odkształcona. Tworzą ją zbiorowiska borów i borów mieszanych z udziałem drzewostanów nieokreślonych w klasyfikacji fytosocjologicznej (dominuje sosna i brzoza).

Na terenach bagiennych roślinność potencjalną stanowią przede wszystkim łągi przy znaczącym udziale olsów. Niewielki udział mają także bory mieszane, głównie wilgotne oraz łągi jesionowo-olszowe. W większości roślinność charakteryzuje się wysokim stopniem naturalności, odkształcenie jest niewielkie. Obecnie występują tu: lasy łąkowe, olsowe, bór mieszany z domieszką drzewostanów nieokreślonych w klasyfikacji fytosocjologicznej. Znajdują się tu liczne stanowiska roślin chronionych.

3.9 Lasy

Według danych GUS z 2013r. ogólna powierzchnia gruntów leśnych w Łomiankach wynosi 593,28ha. Średnia lesistość gminy to 14,9 %. Lasy państwowe zajmują powierzchnię 492,35ha (83%

powierzchni gruntów leśnych w gminie), z czego 491,35ha należy do Skarbu Państwa i 1,33 ha jest w zarządzie Lasów Państwowych. Własnością gminy Łomianki są lasy o łącznej powierzchni 1ha. Lasy prywatne pokrywają 100,93ha (17% powierzchni gruntów leśnych w gminie). Znaczna powierzchnia (471ha) lasów państwowych jak i prywatnych leży w granicach Kampinoskiego Parku Narodowego, obszaru prawnie ochronionego i stanowiącego istotny element sieci przyrodniczej o znaczeniu krajowym. Pozostałe grunty leśne to niewielkie kompleksy o średniej powierzchni 0,2 ha.

Ryc. 13. Lasy na tle podziału funkcjonalnego w Studium.

3.10 Świat zwierzęcy

Tereny Kampinoskiego Parku Narodowego, tereny Doliny Łomiankowskiej i międzywala Wisły charakteryzują się najbogatszą fauną w Gminie. Cechuje je zwiększona bioróżnorodność, zagęszczenie i biomasa organizmów. Pozostałe tereny są znacznie uboższe.

Na terenie Doliny Łomiankowskiej występują gatunki typowe dla terenów rolniczych i zabudowanych, a także zwierzęta związane z Wisłą i Kampinoskim Parkiem Narodowym. Ogółem stwierdzono występowanie co najmniej 37 gatunków ssaków, w tym 17 objętych ochroną gatunkową, co najmniej 194 gatunków ptaków, w tym 109 lęgowych, 5 gatunków gadów i 12 gatunków płazów. W wodach cieków i zbiorników wodnych Strugi Dziekanowskiej żyje 19 gatunków ryb.

Kampinoski Park Narodowy stanowi ostoję między innymi łośi, sarn, dzików oraz innych mniejszych zwierząt leśnych i polnych.

3.11 Krajobraz

Bliskie sąsiedztwo Kampinoskiego Parku Narodowego wpływa na wyjątkowe walory krajobrazowe gminy. Znaczna powierzchnia gminy znajduje się w zasięgu Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (WOChK) strefy zwykłej, ekologicznej i urbanistycznej. Południowo-zachodnią część stanowią lasy Kampinosu, pozostała część leży w zasięgu otuliny Parku.

Krajobraz gminy Łomianki jest typowy dla obszarów podwarszawskich. Wśród terenów stanowiących nieużytki, które do niedawna uprawiane były rolniczo, rozwija się zabudowa mieszkaniowa z drobnymi usługami.

Część centralna w rejonie ul. Kolejowej, ul. Warszawskiej i ul. Rolniczej to tereny przekształcone antropogenicznie. Dominuje tu zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, jedno- i dwukondygnacyjna, którą dopełnia drobna zabudowa usługowa oraz zespoły zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. W krajobrazie miejskim Łomianek brak jest ukształtowanego centrum. Jako centrum działa ulica Warszawska, wzdłuż której ulokowane są obiekty usługowe i z drobną wytwórczością, przemieszane z zabudową mieszkaniową. Stan techniczny infrastruktury, problemy z parkowaniem, zdekapitalizowana zabudowa, niejednorodność i brzydota fasad w pierzei ulicy, przytłaczający nadmiar reklam, brak zieleni oraz kłopoty drobnych przedsiębiorców z utrzymaniem rentowności prowadzonej drobnej działalności, kwalifikują miejski fragment ulicy Warszawskiej do rewitalizacji.

W Kiełpinie i Sadowej, wzdłuż drogi nr 7 zlokalizowane są obiekty usługowe i przemysłowe o znacznych gabarytach dominujące w krajobrazie. Na Burakowie przy ul. Brukowej w miejskim krajobrazie wyróżnia się budynek C.H. Auchan.

Dolina Łomiankowska, ze względu na trudne warunki budowlane oraz uwarunkowania przyrodnicze związane z prawną ochroną, jest w najmniejszym stopniu przekształcona antropogenicznie. Są to tereny otwarte łąk i nieużytków, cenne krajobrazowo ze względu na swój naturalny charakter, układ cieków i zbiorników Strugi Dziekanowskiej oraz bogactwo fauny i flory. Jednak krajobraz ten ulega stopniowym zmianom. Powstają nowe obiekty zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, głównie zlokalizowane w sąsiedztwie ul. Brzegowej, ul. Łużyckiej oraz ul. Gajowej. Przypuszczalnie proces przekształcenia krajobrazu na tym terenie będzie postępował.

3.12 Powiązania ekologiczne

Gmina Łomianki znajduje się w zasięgu sieci ECONET Polska, w obszarze węzłowym o znaczeniu międzynarodowym Puszczy Kampinoskiej oraz w obszarze korytarza ekologicznego warszawskiego Wisły. Część południowo-zachodnia gminy to tereny Kampinoskiego Parku Narodowego, natomiast tereny wokół niego znajdują się w strefie buforowej lasu KPN. Z kolei teren Doliny Łomiankowskiej to obszar ściśle powiązany przyrodniczo z korytarzem Wisły. Pomiędzy tymi elementami sieci powiązań ekologicznych rozwija się miasto i gmina Łomianki. Urbanizacja postępuje zarówno w kierunku lasów KPN, zmniejszając strefę buforową (zabudowania mieszkaniowe lokalizowane są coraz gęściej i bliżej granic Parku), jak również w kierunku Wisły, na terenach Doliny Łomiankowskiej.

Na obszarach wiejskich system powiązań ekologicznych oparty jest na polach, łąkach, zadrzewieniach, lasach i nieużytkach. Są to głównie tereny Doliny Łomiankowskiej

i Dziekanowa Polskiego, stanowiące nadal znaczną powierzchnię gminy i pełniące istotną funkcję w połączeniach ekologicznych doliny Wisły i otuliny KPN.

Powiązanie ekologiczne między KPN a Wisłą funkcjonuje na północy, na wysokości granicy administracyjnej z gminą Czosnów oraz na południu, jako las i park Młociński.

Istotnym powiązaniem ekologicznym o znaczeniu lokalnym jest układ wodny Strugi Dziekanowskiej wraz z systemem jezior min.: Jeziorem Fabrycznym, Jeziorem Kiełpińskim oraz Jeziorem Dziekanowskim.

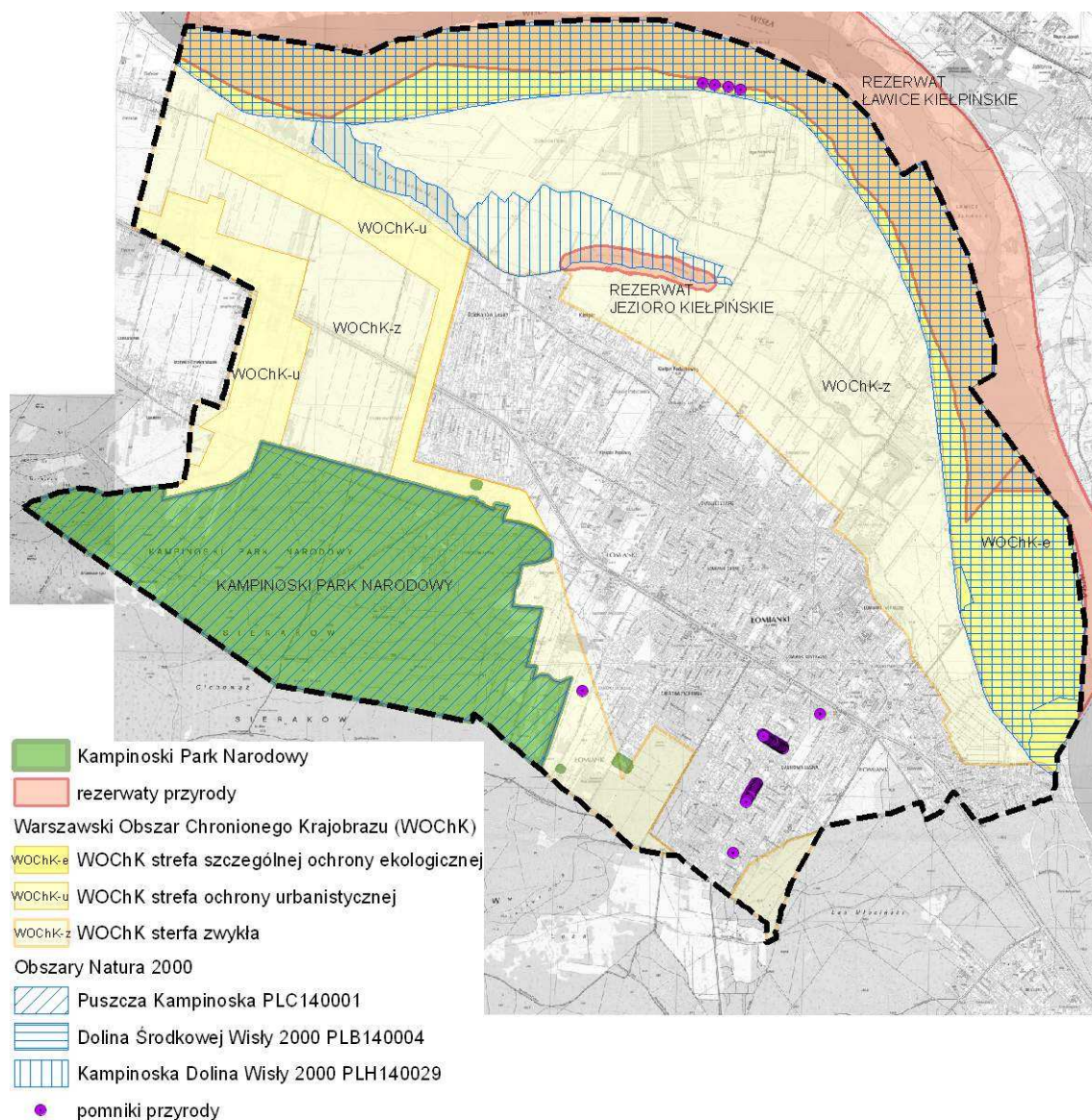
Z kolei na obszarach silnie zurbanizowanych system przyrodniczy jest znacznie słabszy. Terenów zieleni jest o wiele mniej. Są to głównie pojedyncze działki przeznaczone pod skwery, place zabaw oraz zieleń przyuliczną.

Postępujący w całej gminie rozwój zabudowy (niekontrolowana lokalizacja nowych obiektów, wzrastające zagęszczenie zabudowy osadniczej, grodzenie terenów, degradacja obszarów funkcjonujących jako korytarze migracji) jest istotnym zagrożeniem dla migracji fauny i flory.

Podstawowym utrudnieniem swobodnej migracji zwierząt między Puszcą Kampinoską a Wisłą jest droga krajowa 7. W przygotowanej koncepcji trasy S7 przewidziana jest budowa przejść umożliwiających przemieszczanie się zwierząt małych i płazów.

3.13 Obszary i obiekty objęte ochroną przyrodniczą

Południowo-zachodnia część gminy Łomianki znajduje się w granicach Kampinoskiego Parku Narodowego. Pozostała część leży w obrębie strefy ochronnej (otulinie) Kampinoskiego Parku Narodowego (KPN). Znaczna powierzchnia Łomianek objęta jest ochroną w ramach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (WOChK). Na terenie gminy wyróżnić można trzy obszary Natura 2000: Kampinoska Dolina Wisły PLH 140029, Dolina Środkowej Wisły PLB140004 oraz Puszcza Kampinoska PLC 140001. Znajdują się także rezerваты przyrody: rezerwat przyrody Jezioro Kiełpińskie, rezerwat przyrody Ławice Kiełpińskie i rezerwat przyrody „Sieraków”. Na terenie opracowania występują gatunki zwierząt i roślin objętych ochroną gatunkową, między innymi: pachnica dębowa *Osmoderma eremita* (gatunek objęty ścisłą ochroną gatunkową).

Ryc. 14. Obszary i obiekty objęte ochroną przyrodniczą.

Kampinoski Park Narodowy

Kampinoski Park Narodowy został utworzony Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16.01.1959 r. w sprawie utworzenia Kampinoskiego Parku Narodowego (Dz.U. nr 17, poz. 90). Granice Parku i jego otuliny oraz zakazy obowiązujące na terenie Parku ustalone zostały Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25.08.1997 r. w sprawie Kampinoskiego Parku Narodowego (Dz. U. nr 132, poz. 876). Kampinoski Park Narodowy nie ma obowiązującego planu ochrony.

Działalność ochronna prowadzona jest na podstawie rocznych zadań ochronnych zatwierdzonych przez Ministra Środowiska. Kampinoski Park Narodowy wraz z otuliną został wpisany przez UNESCO na Światową Listę Rezerwatów Biosfery.

Zgodnie z zapisami Dyrektywy Rady 79/409/EWG (tzw. Dyrektywa Ptasia) i Dyrektywy Rady 92/43/EWG (tzw. Dyrektywa Siedliskowa) został ustanowiony jako Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinowska PLC 140001.

W granicach Parku wydzielone są obszary objęte ochroną ścisłą lub częściową. W części Parku należącym do gminy Łomianki znajduje się fragment obszaru ochrony ścisłej im. prof. R. Kobendzy – Rezerwat Przyrody „Sieraków”.

W granicach gminy Łomianki znajduje się północno-wschodnia część Kampinoskiego Parku Narodowego o powierzchni ok. 558 ha, natomiast zasięg jego otuliny obejmuje gminę w całości.

Krajobraz Parku stanowi systemy równoleżnikowo usytuowanych wydm śródlądowych, tereny bagienne i torfowiskowe. Na wydmach przeważają bory sosnowe. Na południowych zboczach wydm występują dąbrowy świetliste, grądy. W obniżeniach – łągi jesionowo-wiązowe, jesionowo-olszowe i olsy porzeczkowe. W misach deflacyjnych występują torfowiska. Nieleśne zespoły roślinne reprezentowane są przez murawy szczotlichowe, zbiorowiska łąkowe, szuwarowe, mszysto-turzycowe i wodne.

Na terenie Parku występuje około 1100 gatunków roślin naczyniowych. Ochronie gatunkowej podlega 61 gatunków roślin naczyniowych, 115 gatunków mszaków i 50 gatunków porostów.

Fauna Parku obejmuje ponad 16500 gatunków. Najliczniejsze są owady reprezentowane przez ponad 2030 gatunków oraz ptaki – 199 gatunków. Ponadto na terenie Parku występuje 6 gatunków gadów, 13 gatunków płazów i 50 gatunków ssaków. Występuje tu 76 gatunków zwierząt zagrożonych, wpisanych do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt oraz 226 gatunków objętych ochroną gatunkową.

W granicach Parku wydzielone są obszary objęte ochroną ścisłą lub częściową. W części Parku należącym do Gminy Łomianki znajduje się fragment obszaru ochrony ścisłej im. prof. R. Kobendzy – Rezerwat Przyrody „Sieraków”, największy i najbardziej wartościowy przyrodniczo.

Obszar Natura 2000 Puszcza Kampinowska PLC 140001

Został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21. 07. 2004r. (Dz.U. Nr 229, poz. 2313), na podstawie Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2.04.1979 r. w sprawie dzikich ptaków. Aktualnym aktem prawnym jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.01. 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U.Nr 25, poz. 133; zał.) oraz zatwierdzony jako Obszar Mający Znaczenie dla Wspólnoty Decyzją Komisji z dnia 16.11.2012 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EEC, szóstego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U.U.E z dnia 26.01.2013 r.).

Granica obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinowska PLC 140001 pokrywa się z granicami głównego kompleksu Kampinoskiego Parku Narodowego. Obszar stanowi też część (I i II strefy) Rezerwatu Biosfery Puszcza Kampinowska.

Obszar znajduje się w zasięgu węzła hydrologicznego. Łączą się tu duże rzeki: Bug, Narew, Wkra, Bzura. Koryta tych rzek stanowią korytarze ekologiczne, a Puszcza Kampinowska stanowi węzeł korytarzy o randze europejskiej. Stanowi też ostoję ptasią o randze europejskiej E 45.

Celem ochrony Obszaru Natura 2000 leżącego na terenie Parku określono zachowanie integralności tego obszaru, spójności sieci Natura 2000 oraz utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, gatunków oraz siedlisk gatunków zgodnie z Dyrektywą Rady 79/409/EWG i Dyrektywą Rady 92/43/EWG, występujących na obszarze. Zidentyfikowano 8 siedlisk chronionych, 16 gatunków zwierząt i 3 gatunki roślin chronionych. Ponadto na obszarze Natura 2000 PLC140001 Puszcza Kampinowska stwierdzono również występowanie 4 siedlisk przyrodniczych, 1 gatunku roślin, 44 gatunków ptaków z I Załącznika Dyrektywy Ptasiej, 13 gatunków innych zwierząt, które ze względu na niewielką powierzchnię lub niską liczebność nie zostały uznane za przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000.

Rezerwat przyrody „Jezioro Kiełpińskie”

Rezerwat przyrody „Jezioro Kiełpińskie” został utworzony Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych (MOŚiZN) z 1 lipca 1988r w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1988 r., nr 21, poz.193)

Rezerwat został utworzony w celu ochrony i zachowania starorzecza Wisły z charakterystyczną fauną i florą. Jezioro stanowi cenny obiekt badań nad procesami samooczyszczania się wód stojących.

Rezerwat tworzy Jezioro Kiełpińskie- starorzecze Wisły wraz z przyległymi do niego terenami - pas o szerokości 50 m od brzegów jeziora. Powierzchnia rezerwatu wynosi 20,54 ha, z czego 6,90 ha jezioro, a 13,64 ha łąki, pastwiska i grunty orne pasa przybrzeżnego.

Rezerwat nie ma opracowanego planu ochrony ani przyjętych zadań ochronnych oraz nie wyznaczono dla niego otuliny.

Otoczenie rezerwatu stanowi Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu. Jezioro wraz z pasem terenu przyległym do niego od strony północnej stanowi też fragment specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kampinowska Dolina Wisły PLH 140029.

Rezerwat przyrody „Ławice Kiełpińskie”

Rezerwat przyrody „Ławice Kiełpińskie” został utworzony Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictw (MOŚZNiL) z dnia 23 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Aktualnie dla rezerwatu obowiązuje Zarządzenie Nr 5 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z 31 stycznia 2014 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Jezioro Kiełpińskie" (Dz.Urz.Woj.Maz. z 2014 r. poz. 1074)

Rezerwat został utworzony w celu ochrony i zachowania ostoi lęgowych rzadkich i ginących gatunków ptactwa występującego na obszarze wysp i tarasu zalewowego Wisły. Ochroną został objęty obszar o powierzchni 803 ha zajmujący współczesną dolinę nieuregulowanej Wisły z wodami płynącymi, ze starorzeczami, piaszczystymi łachami, wyspami, łęgami i zaroślami stanowiącymi niezwykle ważne biotopy dla wielu gatunków roślin i zwierząt. Jest miejscem gniazdowania ptactwa wodno-błotnego (szczególnie kolonie gniazdowe rybitwy białoczelnej), a także miejscem lęgowym mewy śmieszki, mewy pospolitej, rybitwy rzecznej, sieweczki rzecznej, sieweczki obrożnej, brodzieca piskliwego, tracza nurogęsia i zimorodka. W granicach administracyjnych gminy Łomianki znajduje się 327,07 ha rezerwatu.

Rezerwat nie ma opracowanego planu ochrony ani przyjętych zadań ochronnych oraz nie wyznaczono dla niego otuliny.

Rezerwat w całości znajduje się w obrębie sieci Natura 2000: specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kampinowska Dolina Wisły PLH 140029 oraz obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Wisły PLB 140004.

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar utworzono 29 sierpnia 1997 r. Rozporządzeniem Wojewody Warszawskiego w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie województwa. Aktualnym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007 r. (Dz. U. Woj. Maz. Nr 42, poz. 870 oraz z 2008 r. Nr 185, poz. 6629) zmienione Uchwałą Nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. (Dz. U. Woj. Maz. z dnia 27 lutego 2013 r., poz. 2486).

Głównym celem utworzenia Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (WOChK) jest ochrona cennych ekosystemów i powiązania ich z krajowym systemem obszarów chronionych.

W granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wyodrębniono strefy:

- Strefę szczególnej ochrony ekologicznej, tj. tereny, które decydują o potencjale biotycznym obszarów oraz o istotnym znaczeniu dla migracji zwierząt, roślin i grzybów. Strefa obejmuje obszar międzywała Wisły.
- Strefę ochrony urbanistycznej, tj. obejmująca wybrane tereny oraz grunty o wzmożonym naporze urbanizacyjnym posiadające szczególne wartości przyrodnicze. W Gminie Łomianki strefa ta zlokalizowana jest w Sadowej, Dziekanowie Nowym, Dziekanowie Polskim i Dziekanowie Leśnym.
- Strefę zwykłą Dolina Łomiankowska obejmuje tereny w otoczeniu Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Dąbrowa i Łomianki.

Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB 140004

Został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21. 07. 2004r (Dz.U. Nr 229, poz. 2313), na podstawie Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2.04.1979 r. w sprawie dzikich ptaków.

Granice obszaru zweryfikowano na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12.01. 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133; zał.)

Dla obszaru obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z 24 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla Obszaru Dolina Środkowej Wisły PLB140004 (Dz.Urz.Woj.Maz. z 2014 r. poz. 4572) oraz Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z 16 grudnia 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych (PZO) dla Obszaru Dolina Środkowej Wisły PLB140004 (Dz.Urz.Woj.Maz. z 2014 r. poz. 11870).

Dolina Wisły to jedna z ostatnich dużych, naturalnych, zalewowych dolin rzecznych Europy. Stanowi optymalny biotop dla wielu rzadkich i ginących gatunków ptaków. Obszar Natura 2000 został wyznaczony na odcinku Wisły o długości ok. 260 km, pomiędzy miastem Puławy a Płockiem. Brzegi rzeki wraz z terasą zalewową zajmują intensywnie eksploatowane zarośla wikliny, łąki i pastwiska.

Na obszarze tym występują fragmenty lasów łęgowych wierzbowo-topolowych oraz nadrzeczne zarośla wierzbowe. Obszar ten stanowi bardzo ważną ostoję ptaków wodno-błotnych, zapewniającą miejsca lęgowe dla 40-50 gatunków ptaków. Jest to najważniejsze łęgowisko mewy siwej i rybitwy białoczelnej w Polsce, jedno z ważniejszych rybitwy rzecznej i mewy czarnogłowej. Stanowi też miejsce gniazdowania wielu rzadkich gatunków ptaków takich jak ostrzygojad czy ohar.

Obszar ma ogromne znaczenie jako korytarz migracyjny ptaków – krzyżówki, czapli siwej, bociana czarnego i sieweczki obrożnej. Jest także miejscem schronienia dla gatunków zimujących – gagoła, nurogęsi, bielaczka oraz krzyżówki. Ponadto Dolina Środkowej Wisły stanowi ważny korytarz przepływu genów pomiędzy populacjami gatunków o rozległych i rozczłonkowanych zasięgach, a także korytarze ekspansji gatunków pierwotnie występujących w basenie Bałtyku na tereny śródlądzia kraju.

Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej E46. Powiązany jest z: Puszcą Kampinoską (PLC 140001), Ostoją Kozienicką (PLB140013), Małopolskim Przełomem Wisły (PLB140006), Bagnem Całowanie (PLB140011), Kampinoską Doliną Wisły (PLH140029), Puszcą Kozienicką (PLH140035), Lasem Bielańskim (PLH140041), Łąkami Kazuńskimi (PLH140048).

Obszar Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH 140029

Został po raz pierwszy zatwierdzony Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10.01.2011r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (nr aktu normatywnego C(2010) 9669) opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 8 lutego 2011 r. Obecnie zatwierdzony Decyzją Komisji z dnia 16.11.2012 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EEC, szóstego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE z dnia 26.01.2013 r.)

Kampinoska Dolina Wisły obejmuje odcinek rzeki pomiędzy Warszawą a Płockiem. Naturalne, roztopowe koryto rzeki, charakteryzujące się występowaniem licznych łąk i namulisk. Kształtowane jest dynamicznymi procesami erozyjno – akumulacyjnymi, warunkującymi powstawanie naturalnych fitocenoz leśnych i nieleśnych w swoistym układzie przestrzennym. W dolinie Wisły zachowały się liczne starorzecza z mozaiką zarośli wierzbowych, lasów łęgowych oraz ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk.

Przedmiotami ochrony są siedliska przyrodnicze związane z doliną Wisły. Bezpośrednio z korytem rzeki związane są nadrzeczne łąki wierzbowe i topolowe, których występowanie ograniczone jest do międzywala i starszych wysp. Tereny przyskarpowe wieńczące dolinę Wisły, porastają łąki olszowo-jesionowe. Prezentują różne fazy rozwojowe, od dojrzałych i reprezentatywnych płatów po stosunkowo młode fitocenozy z niedojrzałym drzewostanem, stanowiące początkową fazę regeneracyjną. Dopełnieniem krajobrazu leśnego są łąki wiązowo-jesionowe oraz grądy subkontynentalne. Z rzeką nierozzerwalnie związane są starorzecza zwane wiśliskami. W obrębie

doliny znaczący udział mają łąki, do najcenniejszych należą ekstensywnie użytkowane łąki rajgrasowe oraz bardzo rzadkie w obrębie tarasu zalewowego zmiennowilgotne łąki trzęślicowe.

Na terenie gminy w granicach międzywala Wisły znajdują się siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000, są to: 3150 – starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion, 3270 – zalewane muliste brzegi rzek, 6510 – niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, *91E0 – łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, 91F0 – łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe. Najcenniejsze zbiorowiska znajdują się na terenie rezerwatu Jez. Kiełpińskiego (3150 i *91E0). W obszarze Jez. Dziekanowskiego, Jez. Kiełpińskiego występują siedliska przyrodnicze 3150 – starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion, Potamion. Siedliska te zlokalizowane są również poza obszarem Natura 2000, fragmentarycznie wzdłuż cieku i zbiorników wodnych strugi Dziekanowskiej, m. in. Jez. Pawłowskie i Jez. Fabryczne. W obrębie Doliny Łomiankowskiej występuje siedlisko 6510 – ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże.

W obrębie obszaru występuje jedna z najliczniejszych w Polsce populacji bolenia. Z korytem rzeki związane są także populacje bobra oraz wydry. Starorzecza z kolei stanowią siedlisko życia dla kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej. Obszar powiązany jest przede wszystkim z Doliną Środkowej Wisły PLB140004.

W granicach gminy obszar natura 2000 objęty jest w części ochroną rezerwatową (rezerwat przyrody „Ławice Kiełpińskie” i „Jezioro Kiełpińskie”) oraz jako Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu.

Od 2013r. trwają prace związane z opracowywaniem projektu planu zadań ochronnych dla tego Obszaru Natura 2000.

Pomniki Przyrody

Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 21 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu warszawskiego zachodniego w gminie znajduje się w sumie 93 drzewa objętych ochroną jako pomniki przyrody.

Tabela 5. Pomniki przyrody znajdujące się w Gminie Łomianki.

Lp	Miejsowość	Blizsza lokalizacja	obiekt	Nazwa gatunkowa polska	Nazwa gatunkowa łacińska	Obwód (cm)	Wys. (m)
56	Dąbrowa	p. Stanisław Czarnowas/na działce rolnej, w odl. ok.130m od zabudowań przy ul. Zachodniej	drzewo	Dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	365	18
57	Dąbrowa	Dolna 20	drzewo	Dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	325	17
58	Dąbrowa	Skarb Państwa – Urząd Gminy Łomianki po obu stronach ulicy	aleja	Lipa drobnolistna (45 sztuk)	<i>Tilia cordata</i>	110-220	15
59	Dąbrowa Leśna	Wesoła 8	drzewo	Dąb szypułkowy	<i>Quercus robur</i>	320	20
60	Dąbrowa Leśna	Skarb Państwa – Urząd Gminy Łomianki/ wzdłuż drogi na odc. Ok.150m	aleja	Dąb szypułkowy (27 sztuk)	<i>Quercus robur</i>	160-280	16-18
61	Kępa Kiełpińska	Wspólnota wsi Kępa	grupa	Topola czarna (16 sztuk); topola	<i>Populus nigra</i> ;	330-600	20-30

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁOMIANKI

		Kiełpińska/pomiędzy wałem przeciw - powodziowym a brzegiem Wisły na pastwisku gromadzkim (na przeciw wyspy Kępy w korycie Wisły)		kanadyjska (2 sztuki)	<i>Populus canadensis</i>		
--	--	--	--	-----------------------	---------------------------	--	--

Nr wg Załącznika do rozporządzenia nr 21 Wojewody Mazowieckiego z dnia 31 lipca 2009 r.

Ochrona gatunkowa

W gminie Łomianki i na terenach sąsiednich zidentyfikowano występowanie gatunków poddanych ochronie ścisłej wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2012 r. poz. 81).

Tabela 6. Chronione gatunki roślin występujące w Gminie Łomianki.

Nazwa łacińska	Nazwa polska
<i>Botrychium multifidum</i>	podęjżron rutolistny
<i>Epipactis helleborine</i>	kruszczyk szerokolistny
<i>Epipactis palustris</i>	kruszczyk błotny
<i>Ledum palustre</i>	bagno zwyczajne
<i>Lilium martagon</i>	lilia złotogłów
<i>Lycopodium annotinum</i>	widłak jałowcowaty
<i>Lycopodium clavatum</i>	widłak goździsty
<i>Platanthera bifolia</i>	podkolan biały
<i>Salvinia natans</i>	salwinia pływająca

W gminie Łomianki i na terenach sąsiednich stwierdzono występowanie gatunków poddanych ochronie wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1348). Są to m.in.:

Tabela 7. Chronione gatunki zwierząt (poza ptakami)

L.p.	Nazwa gatunkowa
Ssaki	
Nietoperze (na pdst. archiwalnych prac chiropterologicznych)	
1	<u>Gacek brunatny <i>Plecotus auritus</i></u>
2	<u>Gacek szary <i>Plecotesaus triacus</i></u>
3	<u>Nocek rudy <i>Myotis daubentoni</i></u>
4	<u>Mroczek późny <i>Eptesicus serotinus</i></u>
5	<u>Borowiec wielki <i>Nyctalus noctula</i></u>
6	<u>Karlik większy <i>Pipistrellus nathusii</i></u>
Owadożerne	
7	Jeż <i>Erinaceus concolor</i>
8	Kret <i>Talpa europaea</i>
9	Ryjówka aksamitna <i>Sorex araneus</i>
10	Ryjówka malutka <i>Sorex minutus</i>
11	Rzęsorek rzeczek <i>Neomys fodiens</i>
Gryzonie	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ŁOMIANKI

12	Bóbr <i>Castor fiber</i> (DS)
13	Wiewiórka <i>Sciurus vulgaris</i>
14	Orzesznica <i>Muscardinus avelanarius</i>
Drapieżne	
15	Wydra <i>Lutra lutra</i> (DS)
16	Łasica <i>Mustela nivalis</i>
17	Gronostaj <i>Mustela erminea</i>
Gady	
1	Jaszczurka zwinka <i>Lacerta agilis</i>
2	Jaszczurka żyworodna <i>Lacerta vivipara</i>
3	Padalec zwyczajny <i>Anguis fragilis</i>
4	Zaskroniec zwyczajny <i>Natrix Natrix</i>
5	Żmija zygzakowata <i>Vipera Berus</i>
Płazy	
1	Traszka zwyczajna <i>Triturus vulgaris</i>
2	<u>Traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> (gatunek nie stwierdzony od 2005 r) (DS)</u>
3	<u>Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>(DS)</u>
4	<u>Grzebiuszka ziemna <i>Pelobates fuscus</i></u>
5	Ropucha szara <i>Bufo bufo</i>
6	Ropucha zielona <i>Bufo viridis</i>
7	<u>Ropucha paskówka <i>Bufo calamita</i></u>
8	Żaba jeziorowa <i>Rana lessonae</i>
9	Żaba śmieszka <i>Rana ridibunda</i>
10	Żaba wodna <i>Rana esculenta</i>
11	Żaba trawna <i>Rana temporaria</i>
12	<u>Żaba moczarowa <i>Rana arvalis</i></u>
Bezkęgowce	
1	<u>Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> (DS)</u>

podkreślone - ochrona ścisła

(**DS**) – priorytetowe gatunki chronione wymienione w II i IV Zał. Dyrektywy Siedliskowej

Dla wielu ptaków środkowy bieg Wisły jest najważniejszym krajowym lęgowiskiem, podtrzymującym istnienie kilkudziesięciu procent polskiej populacji. W obrębie ostoi znajduje się 24 gatunki ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG (z czego 9 figuruje w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt). Są to m.in.:

Tabela 8. Chronione gatunki ptaków

L.p.	Nazwa gatunkowa
1	Brodzicz piskliwy <i>Actitis hypoleucos</i>
2	Krwawodziób <i>Tringatotanus</i>
3	Mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i>
4	Ostrygojad <i>Haematopus ostralegus</i> (PCK)
5	Płaskonos <i>Anas clypeata</i>
6	Podgorzałka <i>Aythya nyroca</i> (PCK)
7	Podróżniczek <i>Luscinia svecica</i> (PCK)
8	Rybitwa białoczelna <i>Sterna albifrons</i> (PCK)
9	Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>
10	Sieweczka obrożna <i>Charadrius hiaticula</i> (PCK)
11	Sieweczka rzeczna <i>Charadrius dubius</i>
12	Śmieszka <i>Larus ridibundus</i>
13	Zimorodek <i>Alcedo atthis</i>

(**PCK**) – Polska Czerwona Księga Zwierząt

źródło: opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla obszaru miasta i gminy Łomianki z elementami opracowania ekofizjograficznego problemowego dotyczącego zagadnień związanych z prawną ochroną przyrodniczą oraz zagrożeniem występowania powodzi. [2013 r.]

3.14 Zabytki

W obrębie miasta i gminy Łomianki znajdują się obiekty objęte ochroną z mocy Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Tabela 9. Obiekty znajdujące się w rejestrze i w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków:

lp	miejsowość	adres	opis obiektu	nr wpisu	data wpisu
1089	Łomianki	Dolna 41	Willa (wraz z działką i zielenią), Datowanie - 1931	1459	1990-12-27
1090	Łomianki	Pionierów 38	Willa (wraz z zielenią w granicach posesji), 1938-40	1227	1983-05-02
1091	Łomianki	Raławicka 15 (wg ewidencji 21)	Willa (wraz posesją) Początek XX w., rozbudowa 1934	1265	1985-06-13
672	Kiełpin		Cmentarz rzymsko- katolicki wraz ze staro - drzewiem; pocz. XIX w	1376	1989-07-26
673	Kiełpin		Dzwonnica na cmentarzu rzymsko-katolickim; lata 30-te XX w.	1376	1986-07-26
291	Dzieskanów Leśny		Cmentarz kolonistów z II poł. XX w.	ew.	

Źródło: Opracowanie ekofizjograficzne podstawowej dla miasta i gminy Łomianki z elementami opracowania problemowego dotyczącego zagadnień związanych z prawną ochroną przyrodniczą oraz zagrożeniem występowania powodzi, 2013r.

Również na obszarze miasta i gminy Łomianki zlokalizowanych jest 69 stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji stanowisk archeologicznych – Archeologicznym Zdjęciu Polski (AZP). Są to stanowiska o szczególnym znaczeniu historycznym reprezentujące wartościowe cmentarzyska, osady datowane od VIII w p.n.e. do III w n.e.

3.15 Zasoby naturalne

Na potrzeby budownictwa z dna Wisły pozyskiwany jest piasek rzeczny. W granicach międzywala na wysokości ul. Wiślanej zlokalizowana jest piaskarnia.

4 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W przypadku nie uchwalenia *Studium*, może nastąpić pogorszenie stanu i funkcjonowania środowiska. W szczególności brak nowego *Studium* będzie mieć negatywny wpływ na środowisko obszarów jeszcze nie zainwestowanych i nie posiadających planów miejscowych, na których odbywa się intensywny i niekontrolowany rozwój zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy. Na takich obszarach mogą nastąpić nieodwracalne przekształcenia antropogeniczne środowiska oraz może dojść do zachwiania ładu przestrzennego. Na pozostałym terenie gminy - już zabudowanych stan środowiska nie ulegnie istotnym zmianom, gdyż obszar ten pozostanie w obecnym użytkowaniu.

Dotychczasowe przekształcenia środowiska wynikają z pełnienia przez Łomianki funkcji gminy podwarszawskiej. W konsekwencji widocznie postępująca presja urbanizacji może przyczynić się do niekorzystnych zmian, takich jak:

- zmniejszenie powierzchni terenów biologicznie czynnych wywołany ekspansją przestrzenną zabudowy kosztem terenów otwartych;
- zanik funkcjonowania istotnych powiązań przyrodniczych na skutek przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę;
- powstanie nowych barier ekologicznych (utrudnienie migracji roślin i zwierząt),
- wzrost zanieczyszczeń w powietrzu oraz pogorszenie klimatu akustycznego,
- powstanie potencjalnego zagrożenia zanieczyszczeniem gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych.

Na terenie gminy Łomianki coraz bardziej widoczne jest odchodzenie od prowadzenia działalności rolniczej na rzecz rozwoju funkcji miejskich. Największy ruch budowlany można obecnie dostrzec na terenie Doliny Łomiankowskiej, Dziekanowa Polskiego, Nowego i Leśnego. Szczególnie Dolina Łomiankowska znajduje się pod silną presją urbanizacji, mimo, że jest to teren cenny przyrodniczo oraz charakteryzuje się mało korzystnymi warunkami budowlanymi.

Zabudowa realizowana na ww. terenach w sposób dotychczasowy, czyli w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, będzie mieć negatywny wpływ na zachowanie równowagi przestrzennej gminy i spowoduje degradację środowiska przyrodniczego. W konsekwencji nastąpi stopniowe uszczuplenie zasobów przyrodniczych i utraty ich wartości. Dojdzie do niekontrolowanego zabudowywania terenów rolnych, wzrostu natężenia ruchu komunikacyjnego, emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz pogorszenia klimatu akustycznego. Gwałtowny wzrost liczby obiektów mieszkalnych czy usługowych przyczyni się do zwiększenia ilości odprowadzanych ścieków z obszarów zabudowanych, przekształcenia powierzchni terenu oraz zmiany obecnego krajobrazu.

Faktem jest, że postępująca urbanizacja na terenie gminy, w tym w szczególności na Dolinie Łomiankowskiej, wydaje się procesem nieuniknionym.

Przygotowany projekt *Studium* uwzględnia obecne tendencje rozwojowe i potrzeby mieszkańców. Jednocześnie zapewnia ochronę terenów cennych przyrodniczo i jest gwarancją zachowania zasad zrównoważonego rozwoju. Będzie podstawą do opracowania miejscowych planów zagospodarowania, których zadaniem powinno być ograniczenie degradacji przestrzeni Gminy i zapewnienie racjonalnego zagospodarowania poszczególnych jej terenów.

5 Przewidywane oddziaływania realizacji ustaleń Studium na środowisko i jego elementy

5.1 Przewidziane zagospodarowanie terenu

Przygotowany projekt *Studium* jest dokumentem opracowanym w oparciu o zasady planistyczne obowiązujące w poprzednich latach (*Studium* z 2002r., z 2006r., zmiana *Studium* z 2011r. oraz w uprzednio i obecnie obowiązujące plany miejscowe) poparte wytycznymi przedstawionymi w dokumentach planistycznych wojewódzkich i krajowych oraz zaktualizowane nowe kierunki polityki przestrzennej wynikające z zapotrzebowań społeczeństwa na budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne.

Zgodnie z projektem *Studium* podstawowe zmiany w zagospodarowaniu terenów gminy będą polegać na zwiększeniu powierzchni przeznaczonych pod zabudowę oraz zmianie warunków zagospodarowania terenów. Najistotniejsze przekształcenia nastąpią w części północno-wschodniej

Gminy, na terenie Doliny Łomiankowskiej. W wyniku realizacji ustaleń projektu *Studium* nastąpi trwałe wyłączenie z użytkowania rolniczego terenów gruntów ornych, pastwisk i łąk oraz przeznaczenie ich pod zabudowę. Na pozostałych terenach, już zabudowanych, zmiany w zagospodarowaniu będą mało istotne w skali całej gminy.

Na podstawie przyjętych założeń w *Studium* przewiduje się, że chłonność wszystkich terenów Gminy będzie wynosić 48 tys. osób. Należy jednak zaznaczyć, że przy obecnych tendencjach rozwojowych Łomianek, jakie widoczne są w ciągu ostatnich dwudziestu lat, nie jest możliwe całkowite skonsumowanie ustaleń *Studium*. Należy przypuszczać, że na terenach zagospodarowanych będzie następować wzrost powierzchni zabudowanej, natomiast na terenach jeszcze nie zagospodarowanych zabudowa będzie powstawała w sposób rozproszony jako pojedyncze obiekty lub grupy do kilkunastu obiektów budowlanych tworzących osiedla.

5.2 Przewidywane oddziaływania na rzeźbę powierzchni terenu oraz budowę geologiczną

Realizacja zamierzeń projektu *Studium* będzie przyczyną dalszej zmiany charakteru powierzchni terenu gminy Łomianki poprzez kontynuację oraz uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Zmiany w obrębie powierzchni ziemi będą miały umiarkowane oddziaływanie na środowisko. Umiarkowane oddziaływanie na środowisko będą miały przekształcenia powierzchni terenu na potrzeby rozwoju zabudowy i infrastruktury technicznej. Realizacja obiektów budowlanych może wymagać wykonywania nasypów, wykopów i przekształceń powierzchni gruntu. Najprawdopodobniej największe oddziaływanie w tym zakresie będzie związane z realizacją planowanej trasy S7 i Trasy Legionowskiej.

Północno-zachodnia część gminy – strefa 3 oraz obszary objęte ochroną prawną nadal pozostaną w formie terenów otwartych. Na tych terenach nie przewiduje się zmian antropogenicznych.

Istotne oddziaływanie na rzeźbę terenu nastąpi na Dolinie Łomiankowskiej, dla której to projekt *Studium* wprowadza nową zabudowę. Do chwili obecnej teren ten w dokumentach planistycznych był przeznaczony pod funkcję rolniczą. Projekt *Studium* kontynuując tendencje rozwojowe związane ze wzmożonym ruchem budowlanym realizowanym w oparciu o decyzję o warunkach zabudowy, wprowadza na teren Doliny Łomiankowskiej zabudowę mieszkaniową ekstensywną. W celu ograniczenia zmian rzeźby terenu zabudowa będzie realizowana na dużych działkach ze znacznym udziałem powierzchni biologicznie czynnej (70% - 85%) i stosunkowo niskim współczynnikiem zabudowy terenu.

Szczególne znaczenie dla zapewnienia ochrony rzeźby terenu będą miały zapisy *Studium* dotyczące zachowania naturalnych form rzeźby terenu (wydm, skarp, zagłębień), ochrony zbiorników wodnych i naturalnych obniżzeń, a także rekultywację terenów zdegradowanych.

Podsumowując należy stwierdzić, że realizacja zamierzeń projektu *Studium* związanych z wykonaniem inwestycji budowlanych i infrastrukturalnych, przyczyni się do przekształceń powierzchniowych struktur geologicznych, jednak w dużej mierze prawdopodobnie zmiany te będą miały charakter lokalny.

5.3 Przewidywane oddziaływania na warunki glebowe

Przeznaczenie terenu pod określone funkcje w projekcie *Studium* będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej na terenie gminy Łomianki, z wyjątkiem stref 1, 2 i 3. Przekształcenie profilu glebowego będzie miało miejsce wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane, gdyż warstwa gleb zastąpiona zostanie powierzchniami utwardzonymi. Ponadto, funkcjonowanie zabudowy jest związane z zagrożeniem zanieczyszczenia gleb przez wytwarzanie ścieków sanitarno-bytowych czy deszczowych, jednakże prawidłowo zrealizowana infrastruktura kanalizacyjna odprowadzająca ścieki będzie wystarczająca dla zapewnienia ochrony gleb.

W przypadku infrastruktury technicznej i komunikacyjnej o znaczeniu lokalnym, nie prognozuje się znaczącego oddziaływania na środowisko. Najistotniejszy wpływ wywierany będzie krótkotrwale w fazie budowy. W czasie eksploatacji ruch samochodowy wywierać będzie pośredni i bezpośredni wpływ na warunki glebowe.

Przeznaczenie gruntów rolnych wyższych klas bonitacyjnych (klasa III) na cele nierolnicze będzie miało istotne znaczenie dla środowiska. Ochrona gleb będzie realizowana przez wprowadzenie zabudowy ekstensywnej, charakteryzującej się wysokim udziałem powierzchni biologicznie czynnej i niskim współczynnikiem zabudowy.

5.4 Przewidywane oddziaływania na klimat

Nie przewiduje się istotnych zmian klimatu. Tylko lokalnie stan sanitarny powietrza atmosferycznego w niewielkim stopniu może ulec pogorszeniu.

Z pewnością wraz z rozwojem osadnictwa wzrośnie ilość źródeł zanieczyszczeń powietrza (powstaną nowe drogi oraz nowe indywidualne źródła zanieczyszczeń i uciążliwości akustycznej).

Rozwój zabudowy, wzrost liczby mieszkańców przyczyni się do wzrostu natężenia ruchu oraz rozbudowy układu komunikacyjnego. Przewiduje się, że na obszarach obecnie już zurbanizowanych, na których istniejące drogi zostaną zmodernizowane, może nastąpić poprawa stanu klimatycznego. Z kolei na terenach obecnie otwartych, jednocześnie nowowskazanych w projekcie *Studium* pod rozwój zabudowy, można zakładać wzrost poziomu natężenia hałasu oraz wzrost poziomów szkodliwych pyłów w powietrzu. W projekcie *Studium* wprowadzono szereg zasad chroniących przed hałasem komunikacyjnym, najistotniejsze z nich to utrzymanie przebiegu ruchu tranzytowego poza obszarem zurbanizowanym na jego obrzeża (wskazano przebieg planowanej trasy S7 przy KPN) oraz przekierowanie ruchu lokalnego poza centrum miasta na drogi zbiorcze (ul. Kościelna Droga, ul. Brukowa).

W projekcie *Studium* dla indywidualnych źródeł grzewczych zaleca się stosowanie w procesach spalania niskoemisyjnych paliw lub zastępowanie ich alternatywnymi źródłami energii (ciepła).

Należy dążyć do zachowania normatywnych stężeń zgodnie z przepisami, zachowania właściwych warunków sanitarno-akustycznych.

5.5 Przewidywane oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne

Zasadniczo realizacja ustaleń projektu *Studium* nie powinna wpłynąć negatywnie na wody powierzchniowe i podziemne. Realizacja niezbędnej infrastruktury technicznej prowadzona równocześnie z rozwojem zabudowy zapewni ochronę wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem oraz zapewni ochronę istniejących zasobów wód podziemnych. Przepuszcza się, iż na skutek uszczelnienia podłoża zabudową wystąpi minimalne zmniejszenie infiltracyjnego zasilania warstwy wodonośnej. W perspektywie krótkoterminowej przewidywane oddziaływanie wpływające na wody powierzchniowe i podziemne będzie związane z pracami budowlanymi, jednak oddziaływanie to będzie miało charakter odwracalnych zmian o małym wpływie na środowisko. Zmiany w środowisku w aspekcie długoterminowym będą obejmować zarówno zwiększenie poboru wody, jak i zwiększenie ilości wytwarzanych ścieków i wód opadowych, możliwe jest również obniżenie zwierciadła wód podziemnych. Z uwagi na stosunkowo niski współczynnik skanalizowania terenów wiejskich gminy Łomianki, istnieje realne zagrożenie zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych na jej obszarze. Projekt *Studium* przewiduje wyposażenie całej gminy w sieć wodociągowo-kanalizacyjną i rozbudowę oczyszczalni ścieków, co w dłuższej perspektywie czasu pozwoli na zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia oraz obniżenia zasobów wód powierzchniowych i podziemnych.

Wyraźne zmiany stosunków i jakości wód powierzchniowych i podziemnych mogą wystąpić na terenie Doliny Łomiankowskiej, dla której to projekt *Studium* wprowadza nową zabudowę.

Dopuszczenie na terenach dotychczas niezabudowanych nowego zainwestowania będzie wiązało się przede wszystkim ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej oraz wynikającymi z tego zmianami w odpływie wód opadowych i retencjonowaniu wód, zwiększeniem poboru wody i ilości wytwarzanych ścieków. Wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej oraz stosunkowo niski współczynnik zabudowy terenu, wymagany dla realizacji zabudowy mieszkaniowej ekstensywnej na ww. obszarze, został ustalony w celu zminimalizowania ujemnego wpływu zmian sposobu zagospodarowania na stan i jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Dodatkowo w projekcie *Studium* wskazano na konieczność przeprowadzenia rekultywacji i rewitalizacji układu zbiorników wodnych starorzecza Wisły wzdłuż Strugi Dziekanowskiej, których celem będzie polepszenie warunków wodnych gminy.

5.6 Przewidywane oddziaływania na bioróżnorodność

Zasadniczo wszelka działalność człowieka zmierzająca do rozwoju zabudowy mieszkaniowej wpływa na obniżenie wartości i funkcjonowania przyrody, zmniejsza różnorodność biologiczną oraz zmniejsza skład gatunkowy fauny i flory. Przewiduje się, że w skali gminy, przy obecnych tendencjach rozwojowych prognozowane zmiany antropogeniczne będą miały charakter umiarkowany, ekstensywny. Przymuszczalnie nie spowodują istotnie negatywnych skutków dla bioróżnorodności, a ich stopień oddziaływania będzie różny dla poszczególnych obszarów.

Projekt *Studium* pozostawia znaczną powierzchnię terenów Doliny Łomiankowskiej (strefa 3) z przeznaczeniem na rolnictwo, zieleń, co sprzyja zachowaniu najcenniejszych siedlisk przyrodniczych na tym obszarze.

Na terenach nowo przeznaczonych pod rozwój budownictwa (głównie strefa 4) można spodziewać się skumulowanego oddziaływania na walory przyrodnicze. Nowe zagospodarowanie może wpłynąć na obniżenie różnorodności biologicznej, zmniejszenie liczby siedlisk, zubożenie gatunków ekosystemu oraz fragmentację przestrzeni przyrodniczych. Ustalone w projekcie *Studium* warunki zabudowy (rodzaj zabudowy oraz jej wskaźniki i parametry) mają za zadanie zminimalizować nasilającą się presję antropogeniczną na tym obszarze. W tym wypadku istotne są zapisy dotyczące zachowania na tych obszarach jak największych powierzchni otwartych, które są niezbędne dla utrzymania siedlisk roślinnych, a także dla życia i swobodnej migracji zwierząt. Wzmocnienie struktury przyrodniczej będzie możliwe poprzez między innymi zapewnienie ochrony lasów, zadrzewień śródpolnych, śródłąkowych, przydrożnych oraz poprzez rekultywację i rewitalizację starorzecza Wisły.

Na terenach zainwestowanych, głównie na terenie aglomeracji Łomianek, na których nie przewiduje się istotnych zmian w formie zagospodarowania, przekształcenia środowiska przyrodniczego będą mało widoczne. Dotychczasowe wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu: procent powierzchni biologicznie czynnej (powyżej 50%), zróżnicowanie biologiczne oraz skład gatunkowy flory i fauny praktycznie zostaną zachowane. Zostaną utrzymane kompleksy lasów (ochrona leśnego charakteru Dąbrowy), zadrzewień, zieleń przyuliczna, place, skwery oraz cmentarze. Wzmocnione zostaną powiązania między siedliskami poprzez odstąpienie od grodzenia terenu w granicach form ochrony przyrody oraz stosowania na pozostałych terenach ogrodzeń, które nie stanowią bariery dla migracji zwierząt.

5.7 Przewidywane oddziaływania na szatę roślinną

Na terenie gminy Łomianki mało przekształconymi ekosystemami są Kampinoski Park Narodowy, międzywale Wisły oraz fragmenty Doliny Łomiankowskiej (starorzecze strugi Dziekanowskiej). Na tych terenach projekt *Studium* zakłada pełną ochronę przyrody, w tym utrzymanie składu gatunkowego flory zachowując zieleń naturalną.

W przypadku przekształcenia Doliny Łomiankowskiej - terenów obecnie rolnych pod funkcję mieszkaniową ekstensywną, dotychczasowa roślinność zostanie wyparta przez zbiorowiska związane z działalnością człowieka. Część terenów zostanie zniszczona i przeznaczona pod nową zabudowę

i infrastrukturę, część natomiast przekształcona na tereny zieleni urządzonej. Istnieje prawdopodobieństwo, że wraz ze zmianami zagospodarowania nastąpi zubożenie szaty roślinnej typowej dla danego siedliska oraz wprowadzone zostaną gatunki roślin „obcych”. Zmiany użytkowania tych terenów mogą stanowić zagrożenie dla naturalnej flory tego terenu.

Na pozostałych terenach, już zainwestowanych stopień przekształcenia szaty roślinnej będzie znacznie mniejszy. Zapisy dotyczące zieleni na obszarach zabudowanych będą miały pozytywny wpływ na ich utrzymanie. W projekcie *Studium* ustalono ochronę terenów zieleni urządzonej oraz zalecono zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej, poprzez zwiększanie powierzchni istniejących terenów zieleni i wskazanie nowych przestrzeni zieleni urządzonej, skwerów, parków czy placów zabaw dla dzieci.

5.8 Przewidywane oddziaływania na lasy

Podstawowe kierunki zagospodarowania obszarów leśnych to:

- ochrona Puszczy Kampinoskiej,
- ustalenie linii zabudowy w odległości 25 m i 50 m od Kampinoskiego Parku Narodowego,
- zachowanie zwartych i dużych kompleksów leśnych.

Projekt *Studium* reguluje gospodarowanie lasami zgodnie z przepisami odrębnymi. W wyniku realizacji zawartych w nim ustaleń nastąpi zmniejszenie powierzchni gruntów leśnych oraz przeznaczenie ich pod zabudowę mieszkaniową, inwestycje komunikacyjne i infrastrukturalne. Jedynie tereny leśne należące do osób prywatnych, tworzące duże kompleksy oraz będące w silnym powiązaniu funkcjonalnym z Puszcą Kampinoską zostaną zachowane.

Lasy Kampinoskiego Parku Narodowego zostaną utrzymane, będą jednak narażone na czynniki antropopresyjne, takie jak: powstawanie nowych obiektów budowlanych w jego bliskim sąsiedztwie, rozwój turystyki i rekreacji na terenie Parku i Gminy. Projekt *Studium* nie wprowadza restrykcyjnych zakazów dotyczących eliminacji tych czynników. Przedstawia natomiast politykę polegającą na prewencyjnej ostrożności i pełnej kontroli stopnia nasilenia tych oddziaływań.

5.9 Przewidywane oddziaływania na świat zwierzęcy

Podstawowym zagrożeniem dla świata zwierząt jest utrata siedlisk oraz utrata lub ograniczenie możliwości migracji. Zmiany w świecie zwierząt w wyniku realizacji projektu *Studium* będą silnie zróżnicowane. Ich stopień będzie zależny od przekształceń w zagospodarowaniu i związanym z tym zanikiem terenów otwartych pól, łąk, terenów zadrzewionych i zalesionych.

Rozwój zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie Kampinoskiego Parku Narodowego, w tym zmniejszenie odległości nowo lokalizowanych obiektów budowlanych od Parku, może wpłynąć ujemnie na funkcjonowanie strefy buforowej lasu, powodując zanik miejsc bytowania i żerowania dla zwierząt.

Również w Dolinie Łomiankowskiej – w strefie 4, na której planowana jest nowa zabudowa, funkcjonowanie środowiska przyrodniczego może zostać silnie osłabione. Prawdopodobnie nastąpi trwała zmiana warunków siedliskowych, powstaną nowe bariery i utrudnienia w przemieszczaniu się zwierząt. Potencjalne zmiany będą miały wpływ na zjawiska przyrodnicze zachodzące w całej gminie.

Z kolei, w Dolinie Łomiankowskiej - w strefie 3, tak jak w międzywalu i na terenie Kampinoskiego Parku Narodowego, nie przewiduje się powstania istotnych zagrożeń dla świata zwierząt. Jedynym zagrożeniem będzie nadmierna i niekontrolowana penetracja, powodująca płoszenie zwierząt i dewastację siedlisk. Projekt *Studium* umożliwi wprowadzenie ekstensywnych form rekreacji, turystyki i sportu, które nie powinny stanowić zagrożenia dla środowiska przyrodniczego.

5.10 Przewidywane oddziaływania na krajobraz

W granicach strefy ekologicznej Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu projekt *Studium* ustala zasady zagospodarowania, które nie będą ingerować w naturalny krajobraz międzywala Wisły. Wprowadzony został zakaz zabudowy (z wyjątkiem obiektów i urządzeń hydrotechnicznych oraz służących rekreacji i turystyce) oraz dopuszczono jedynie użytkowanie terenu, które nie zagraża zachowaniu ładu przestrzennemu. Charakter tego obszaru zostanie utrzymany.

W projekcie *Studium* zostały ustalone zasady zapewniające ochronę terenów starorzecza Strugi Dziekanowskiej. Wyodrębniono pasy zieleni wzdłuż cieków o szerokości min. 20 m po obu stronach koryta, z przeznaczeniem pod funkcje terenów zieleni. W sąsiedztwie Obszaru Natura 2000 Kampinowska Dolina Wisły wskazano aby linię zabudowy w miarę możliwości ustalać w odległości nie mniejszej niż 100 m od krawędzi zbiorników i cieków oraz zadrzewień lęgowych. Zapisy te sprzyjają ochronie krajobrazu i utrzymaniu ładu przestrzennego.

W wyniku realizacji zapisów projektu *Studium* wyraźne zmiany w krajobrazie nastąpią w strefie zwykłej Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, na terenach dotychczas niezagospodarowanych. Możliwość lokalizowania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej ekstensywnej została wskazana w strefie 4, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej w strefie 5, mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i bliźniaczej w strefie 6, natomiast usług, handlu, produkcji, przetwórstwa itp. w strefie 8. Na tych terenach nastąpi trwała zmiana krajobrazu.

Poza granicami Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu znajduje się część strefy 6 (prawie cała jednostka 6.3) - tereny Dziekanowa oraz znaczna część strefy 7 – obszar miasta Łomianki. Są to tereny już zagospodarowane, dla których wskazano zachowanie ładu przestrzennego miejsc wartościowych wizualnie oraz rehabilitację terenów cechujących się niskimi walorami przestrzennymi. Krajobraz będzie porządkowana po przez podział funkcjonalny obszarów, ustalenie wskaźników i parametrów oraz udział powierzchni biologicznie czynnej. Dodatkowo w projekcie *Studium* wskazano na realizację dwóch istotnych zadań odnoszących się do kształtowania miejskiego krajobrazu:

- ochronę istniejącego układu urbanistycznego Dąbrowy, realizowanego przez funkcję zabudowy mieszkaniowej opartej na założeniach miasta ogrodu;
- stworzenie centrum miejskiego Łomianek opartego na ul. Warszawskiej (wprowadzenie obszaru przestrzeni ogólnodostępnych z rynkiem i placem miejskim).

Istotnym znaczeniem dla wykreowania struktury przestrzennej gminy będzie odstąpienie od lokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.

Wyraźnymi elementami w krajobrazie będą planowane obiekty układu komunikacyjnego o znaczeniu ponadlokalnym: droga ekspresowa S7 oraz Trasa Legionowska. Prawdopodobnie trasa S7 zostanie poprowadzona w niewielkiej odległości do granic Kampinoskiego Parku Narodowego. Z kolei Trasa Legionowska będzie przecinać Dolinę Łomiankowską oraz rzekę Wisłę. Na etapie prac projektowych oraz podczas realizacji tych dróg wskazane jest jak najlepsze wkomponowanie tych obiektów istniejącą przestrzeń.

Dodatkowo w projekcie *Studium* w celu zapewnienia czystości wizualnej przestrzeni gminy zostały wprowadzone konkretne ustalenia w odniesieniu do reklam.

5.11 Przewidywane oddziaływania na obszary i obiekty objęte ochroną przyrodniczą

W projekcie *Studium* została uwzględniona ochrona obszarów przyrodniczych objętych ochroną prawną. Zostały wprowadzone formy zagospodarowania podporządkowane ochronie przyrody. Dla terenów położonych w sąsiedztwie tych obszarów i obiektów wskazano na konieczność stosowna

ograniczeń w zagospodarowaniu oraz minimalizowanie potencjalnie negatywnych skutków dla przedmiotów ochrony.

W wyniku realizacji ustaleń projektu *Studium* nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na cel i przedmiot ochronny prawnej. Jednak wprowadzone zmiany zagospodarowania oraz rodzaj i skala zamierzeń może mieć wpływ na przedmioty ochrony przyrodniczej.

Kampinoski Park Narodowy (KPN)

Zagrożeniem dla Parku i jego otuliny są przede wszystkim: urbanizacja związana z sąsiedztwem dużej aglomeracji miejskiej, spadek poziomu wód gruntowych, zanieczyszczenie powietrza oraz penetracja Parku przez ludność.

W obowiązującym *Studium z 2011r.* teren Kampinoskiego Parku Narodowego znajduje się w strefie 2.PO - Ochrona o randze krajowej, w której ustalono pełną ochronę naturalnych zasobów, walorów i procesów przyrodniczych oraz całkowity zakaz wprowadzenia jakichkolwiek nowych inwestycji. Wskazano między innymi na konieczność eliminowania wszelkich form zagospodarowania nie związanych bezpośrednio z Parkiem, a także ustalono ochronę walorów krajobrazowych. Wprowadzono zakaz lokalizowania nowych inwestycji liniowym o znaczeniu ponadlokalnym (komunikacji drogowej, linii energetycznej i innych) nie związanych z działalnością Parku. Dodatkowo w Kampinoskim Parku Narodowym zabronione jest podejmowanie działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpływać negatywnie na gatunki, dla których został wyznaczony obszar Natura 2000. Wprowadzono całkowity zakaz prowadzenia jakichkolwiek inwestycji nie związanych z funkcją ochronną.

Powyzsza polityka gmina w zakresie ochrony Kampinoskiego Parku Narodowe jest kontynuowana w projekcie *Studium*. Wprowadzone zostały zapisy, które zapewniają pełną ochronę Parku, między innymi poprzez utrzymanie zakazu prowadzenia na jego terenie jakichkolwiek inwestycji niezwiązanych z zadaniami ochrony Parku. Dopuszczono jedynie możliwość zachowania i adaptacji istniejących obiektów Szpitala Dziecięcego w Dziekanowie Leśnym (wydzielona została jednostka planistyczna 2.2).

W aspekcie ochrony i zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przyrody Parku bardzo istotne są zapisy dotyczące terenów zlokalizowanych w bezpośrednim jego sąsiedztwie, w strefie buforowej (otulinie) Parku. Strefa ta została wyznaczona „w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka”. Zgodnie z art. 5 pkt 29 ustawy o ochronie przyrody zagrożeniami tymi są wszystkie czynniki mogące „wywołać niekorzystne zmiany cech fizycznych, chemicznych lub biologicznych zasobów, tworów i składników chronionej przyrody, walorów krajobrazowych oraz przebiegu procesów przyrodniczych, wynikających z przyczyn naturalnych lub z działalności człowieka, mające swoje źródło poza granicami obszarów lub obiektów podlegających ochronie prawnej”. W tym wypadku głównym zagrożeniem jest niekontrolowana, postępująca urbanizacja w Łomiankach. Zabudowywane są bowiem tereny dotychczas pełniące funkcje przyrodnicze.

W obowiązującym *Studium z 2011r.* wprowadzone zostały dwa kluczowe ustalenia planistyczne dla ochrony KPN. Pierwszy to zapis dopuszczający lokalizowanie zabudowy w odległości 100m od granic Parku. Drugi to wprowadzenie na terenie Doliny Łomiankowskiej strefy 4., dla której funkcją dominującą jest ochrona o randze krajowej, natomiast dopełnieniem jest rolnictwo i obsługa ruchu turystycznego oraz gospodarstwa agroturystyczne, turystyka wiejska. Ze względu na postępujący rozwój zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, powyższe zapisy obowiązującego *Studium z 2011r.* nie zapewniają pełnej ochrony przed presją urbanizacji.

Antropogeniczne przekształcenia następują: powstają kolejne budynki mieszkalne na terenach otwartych, osadnictwo przybliży się do granic Parku.

Optymalnym rozwiązaniem jest zrównoważone podejście do wyżej przedstawionego problemu. W projekcie *Studium* wskazano docelowo przekształcenie części terenów Doliny Łomiankowskiej oraz zmniejszenie odległości lokalizowania zabudowy do 25m i 50m od granic Parku. Takie ustalenia są kompromisem pomiędzy rosnącymi potrzebami społeczeństwa a ochroną przyrody przed niekontrolowanym i intensywnym zainwestowaniem. W projekcie *Studium* na terenie Doliny Łomiankowskiej zostały wyodrębnione dwie strefy funkcjonalne: strefa 3 – Dolina Łomiankowska - rolnictwo i rekreacja obejmująca tereny Dziekanowa Polskiego oraz strefy 4 – Dolina Łomiankowska - rekreacja i osadnictwo - tereny Kępy Kiełpińskiej i Zachodnich Łomianek Dolnych. W strefie 3 zostanie zachowana dotychczasowa funkcja rolnicza. Natomiast dla strefy 4 – Dolina Łomiankowska dopuszczono możliwość lokalizowania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej przy utrzymaniu powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 70% - 85% na działkach o minimalnej powierzchni 2000 - 5000 m². Prawdopodobnie przedstawione powyżej ustalenia wpłyną na zmianę środowiska przyrodniczego. Należy jednak podkreślić, że podstawowym celem tych zapisów jest kontrolowanie rozwoju zabudowy na terenie Doliny Łomiankowskiej oraz nie dopuszczenie do całkowitej utraty cennych siedlisk oraz ich powiązań z Parkiem i innymi obszarami prawnie chronionymi.

W projekcie *Studium* tereny graniczące z Parkiem należą do strefy 5 – Otoczenie KPN - rekreacja i osadnictwo, dla której przeznaczeniem dominującym jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca na działkach o minimalnej powierzchni 2000m² i PBC 80%. W stosunku do obowiązującego *Studium* z 2011r. sposób zagospodarowania i intensywność użytkowania terenu zostanie zachowana. Zmieni się natomiast odległość od granic Parku. Zmniejszenie odległości od granic Kampinoskiego Parku Narodowego z 100m do 25m dla jednostki 5.1 i do 50m dla jednostki 5.2 jest konsekwencją postępującej urbanizacji na obszarach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie Parku. Utrzymanie 100 metrowej odległości od KPN dla lokalizowanych budynków jest mało możliwe w sytuacji, gdy wzdłuż granicy Parku już dziś budynki znajdują się bliżej niż obowiązująca strefa wolna od zabudowy. Zatem zasadne jest wprowadzenie ustaleń, które realnie będą odnosić się do tej sytuacji. Przypuszczalnie powyższe ustalenie wpłynie na przepustowość powiązań przyrodniczych (ograniczy migrację zwierząt), a także zmianę warunków siedliskowych obszaru przejściowego (strefy brzegowej) lasu, takich jak np.: stan wód podziemnych i powierzchniowych. Jednakże podstawowym celem tych ustaleń jest regulacja procesu urbanizacji na terenie gminy.

Ogólnie projekt *Studium* chroni przed całkowitą utratą wartości systemów ekologicznych, a także nie dopuszcza do istotnych zmian warunków siedliskowych oraz całkowitego uniemożliwienia swobodnej migracji zwierząt. Należy przypuszczać, że ochrona obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinoska –PLC 140001 zostanie zapewniona.

Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB 140004

Zagrożeniem dla ochrony przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły PLB 140004, jakim są rzadkie i ginące gatunki ptaków lęgowych migrujących, jest przede wszystkim presja aglomeracji miejskiej i związana z tym ochrona przeciwpowodziowa, wycinka drzew, wydobywanie piasku z dna, zmiana przebiegu koryt rzecznych na dużą skalę.

W projekcie *Studium* teren koryta Wisły wraz z międzywalem znajduje się w strefie 1- - Korytarz Ekologiczny Wisły. Uwzględniając plan zadań ochronnych przyjęty dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły, w celu zminimalizowania ewentualnych zagrożeń dla przedmiotu i celu ochrony, wprowadzono następujące ustalenia:

- 1) na etapie projektowym przeprawy mostowej Trasy Legionowskiej zrezygnować z mostu o konstrukcji pylonowej lub kratownicowej, zastępując go konstrukcją mostu płaskiego na podporach,
- 2) podczas remontu linii wysokiego napięcia zainstalować na liniach odblaskowe znaczniki w celu płoszenia ptaków,

3) ograniczać w sezonie lęgowym ptaków (od początku kwietnia do końca lipca) penetrację międzywałą przez ludzi.

Przewiduje się, że zasadniczy wpływ na przedmiot ochrony naturowej będzie mieć rozwój zabudowy na terenach Doliny Łomiankowskiej oraz Dziekanowa Polskiego – na obszarach, które nadal są miejscem żerowania, bytowania i migracji wielu gatunków zwierząt. Realizacja zabudowy mieszkaniowej na tych obszarach może wpłynąć na uszczuplenie zasobów przyrodniczych oraz osłabienie połączeń ekologicznych.

Zasadniczym zagrożeniem może okazać się budowa planowanej Legionowskiej Trasy Mostowej, drogi o znaczeniu ponadlokalnym. Realizacja tego przedsięwzięcia będzie przebiegać w oparciu o przepisy odrębne, uwzględniające odpowiednie rozwiązania techniczne i organizacyjne, dostosowane do uwarunkowań środowiskowych, w tym do istniejących form ochrony przyrody. Należy jednak już na etapie projektowym wskazać rozwiązania optymalne, które w największym stopniu zminimalizują negatywne w skutkach oddziaływania podczas budowy a następnie użytkowania przeprawy mostowej. Wskazane jest aby zastosować konstrukcję przeprawy mostowej planowanej Trasy Legionowskiej inną niż typu pylonowego.

Obszar Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH 140029

Dla zachowania i ochrony obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH 140029 zagrożeniem jest przede wszystkim zmiana stosunków wodnych, zanieczyszczenie ściekami i odpadami a także rozwój terenów zurbanizowanych, zamieszkałych.

W projekcie *Studium* w obszarze Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły ograniczono możliwość inwestowania. Zachowano dotychczasowe przeznaczenie jako tereny otwarte, wolne od zabudowy. Rozwój zabudowy został ograniczony do terenów sąsiadujących z obszarem Natura 2000, zlokalizowanych we wschodniej części Doliny Łomiankowskiej (strefa 4). Także ustalono zachowanie i kontynuowanie zabudowy mieszkaniowej w Dziekanowie Polskim (strefa 6.1, fragment strefy 7). Realizacja zabudowy będzie związana z trwałym wyłączeniem terenów użytkowanych rolniczo i zmianą warunków siedliskowych. Z kolei tereny najcenniejsze (strefa 3) zostaną zachowane, pozostając w najmniejszym stopniu pod wpływem działalności człowieka.

Wszelkie zmiany zachodzące na terenach przylegających do obszaru Natura 2000 będą oddziaływać na przedmiot jego ochrony. Wskazane jest zastosowanie odpowiednich rozwiązań pozwalających wyeliminować ewentualny wpływy planowanych zmian na środowisko. Monitorowaniem powinny zostać objęte nie tylko tereny znajdujące się w granicach obszaru Natura 2000, ale także tereny sąsiadujące. W taki sposób, aby zawierały obserwację i badania poszczególnych komponentów środowiska, w szczególności stosunków wodnych i szaty roślinnej. Obecnie wprowadzone zapisy w projekcie *Studium* nie mają formy zakazów i restrykcyjnych ograniczeń, jednak w przypadku zaobserwowania widocznie postępującej antropopresji na terenach Doliny Łomiankowskiej, mającej negatywny wpływ na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000, konieczne będzie podjęcie stanowczych działań ochronnych.

Rezerwat przyrody „Jezioro Kiełpińskie”

Podstawowym zagrożeniem rezerwatów jest zmiana warunków siedliskowych, zmiana stosunków wodnych, usuwanie drzew i krzewów w ramach ochrony przeciwpowodziowej, zanieczyszczenie środowiska. Zagrożeniem jest również niekontrolowana turystyka i niezorganizowana, spontaniczna rekreacja.

W projekcie *Studium* rezerwat przyrody „Jezioro Kiełpińskie” znajduje się w strefie 3 – Dolina Łomiankowska - rolnictwo i rekreacja. Na terenie rezerwatu ustalono ochronę wartości przyrodniczych oraz wprowadzono zakaz prowadzenia wszelkich działań mogących negatywnie oddziaływać na przedmiot ochrony rezerwatowej. Zapisy te uwzględniają ustalenia Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 1 lipca 1988r w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz.U. nr 166, poz. 1224). Na obszarze w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu

przyrody „Jezioro Kiełpińskie” utrzymano dotychczasowy sposób zagospodarowania, wprowadzono zakaz zabudowy oraz zapewniono kontrolowany rozwój turystyki i rekreacji w znacznej odległości od terenów chronionych. Dla ochrony układu starorzeczy strugi Dziekanowskiej wzdłuż cieków i zbiorników wodnych wprowadzono zieleń. Ustalenia zawarte w projekcie *Studium* nie dopuszczają do zniszczenia lub fragmentacji siedlisk przyrodniczych.

Rezerwat przyrody „Ławice Kiełpińskie”

Decydujący wpływ na przedmiot ochrony rezerwatu przyrody „ Ławice Kiełpińskie” ma zmiana stosunków wodnych oraz antropogeniczne zmiany warunków siedliskowych.

W projekcie *Studium* rezerwat przyrody „Ławice Kiełpińskie” znajdują się w strefie 1 - Korytarz Ekologiczny Wisły, dla której wskazano ochronę o randze krajowej. Ustalenia zawarte w projekcie *Studium* nie będą miały istotnego wpływu na zachowanie piaszczystych łąk, wysp, łęgów i zarośli, stanowiących miejsce lęgowe wielu gatunków ptaków takich jak: mewy śmieszki, mewy pospolitej, rybitwy rzecznej, sieweczki rzecznej, sieweczki obrożnej, brodziec piskliwego, tracza, nurogęsia i zimorodka. Istotne znaczenie na przedmiot ochrony rezerwatowej będzie mieć przeprawa mostowa planowanej Trasy Legionowskiej.

Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu

W granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (WOChK) znajduje się znaczna powierzchnia gminy. W wyniku realizacji ustaleń projektu *Studium* najistotniejsze zmiany nastąpią na terenach należących do strefy zwykłej Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Zapisy projektu *Studium* nie są w sprzeczności z ustaleniami Rozporządzenia nr 3 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lutego 2007r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Wobec czego nie stwierdza się negatywnego wpływu na przedmiot ochrony.

5.12 Przewidywane oddziaływania na korytarze ekologiczne

Przewiduje się, że wraz z realizacją ustaleń projektu *Studium* nastąpi wzrost konfliktów i zakłóceń związanych z funkcjonowaniem układów przyrodniczych i ekosystemów. Głównymi czynnikami będzie realizacja nowych terenów zurbanizowanych oraz budowa dróg o znaczeniu ponadlokalnym (drogi ekspresowej S7 i Trasy Legionowskiej).

W projekcie *Studium* zostały wskazane fragmenty korytarzy ekologicznych, dla których należy podjąć działania planistyczne zapewniające ich wzmocnienie lub odbudowę.

W przypadku wskazania nowych terenów inwestycyjnych istotne jest zachowanie lub stworzenie struktury połączonych ciągów i obszarów zieleni. W projekcie *Studium* na terenie Doliny Łomiankowskiej wprowadzono zabezpieczenia planistyczne przed zbyt ekspansywnym zagospodarowaniem. Ustalone zapisy dopuszczają proekologiczne i ekstensywne osadnictwo. Wskazano na zachowanie kompleksów leśnych oraz zadrzewień śródłukowych, śródpolnych, przydrożnych. W obszarze zabudowanym ustalono ochronę i wzmocnienie zieleni (istniejących skupisk zieleni wysokiej, pojedynczych cennych przyrodniczo drzew, zadrzewień przyulicznych, skwerów). Wprowadzono ustalenia wskazujące na ochronę powiązań przyrodniczych wzdłuż cieków i zbiorników wodnych, poprzez przeznaczenie terenów o szerokości 20m od linii brzegowej pod zieleń z ograniczeniem lokalizowania obiektów budowlanych w tym pasie.

Przy realizacji dróg, w szczególności drogi ekspresowej S7 i Trasy Legionowskiej, zaleca się już na etapie planowania i projektowania wskazać miejsca wykonania przepustów i przejść dla zwierząt.

5.13 Przewidywane oddziaływania na zabytki

Zapisy w projekcie *Studium* nie kolidują z zasadami ochrony obiektów zabytkowych. Zapewniona została opieka konserwatorska i możliwość rewaloryzacji. Na etapie sporządzenia planów miejscowych należy szczegółowo poddać analizie stanowiska archeologiczne oraz sprecyzować wytyczne dotyczące ochrony poszczególnych obiektów.

5.14 Przewidywane oddziaływania na ludzi

Zmiany w obrębie poszczególnych elementów środowiska mogą oddziaływać na zdrowie i życie ludzi, jednak nie przewiduje się istotnie negatywnych oddziaływań związanych z realizacją ustaleń projektu *Studium*. Wskazanie nowych terenów pod zabudowę przyczyni się do wzrostu zaludnienia gminy. Będzie to skutkowało zwiększoną ilością samochodów, zanieczyszczeń czy odpadów. W konsekwencji, z rozwojem budownictwa zwiększy się zapotrzebowanie na rozwój usług, komunikacji i infrastruktury technicznej. Prognozuje się, iż skala spodziewanych emisji zanieczyszczeń nie będzie stanowić zagrożenia dla zdrowia ludzi z uwagi na planowaną budowę sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej czy też sprawnie funkcjonującą gospodarkę odpadami. Zwiększenie powierzchni terenów przeznaczonych pod rozwój budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego z obiektami usług nieuciążliwych związanych z obsługą lokalną mieszkańców, terenami usług sportu i zieleni urządzonej w części wschodniej Doliny Łomiankowskiej jest działaniem w kierunku zaspokojenia potrzeb mieszkańców i oczekiwań właścicieli nieruchomości w zakresie mieszkaniowym i wypoczynkowym oraz podnoszenia komfortu życia. Ponadto, odstąpienie od realizacji nowej zabudowy wielorodzinnej ograniczy uciążliwość lokalizacji obiektów o miejscowej, dużej gęstości zaludnienia. Generalnie, należy stwierdzić, iż ustalenia projektu *Studium* będą miały pozytywny wpływ na lokalną jakość życia.

Przewidywane oddziaływanie o negatywnym charakterze na nowo zagospodarowywanych terenach może mieć hałas oraz emisja spalin samochodowych, będące skutkiem zwiększonej ilości dojazdów po pracy, szkoły czy też do zabudowy mieszkaniowej lub obiektów usługowych lub administracyjnych. Należy podkreślić, że planowany układ komunikacyjny, wprowadzony na podstawie „Analizy układu komunikacyjnego w świetle założeń koncepcji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki”, zakłada realizację drogi zbiorczej (ul. Kościelna Droga) w formie „obwodnicy”, zapewniającej sprawne wyprowadzenie ruchu samochodowego z zespołów mieszkaniowych na terenie gminy. Prognozuje się również, że budowa planowanych od wielu lat inwestycji komunikacyjnych o znaczeniu ponadlokalnym (budowy drogi ekspresowej S7 oraz Legionowskiej Trasy Mostowej) może mieć negatywne oddziaływanie na środowisko, jednak z uwagi na zastosowane rozwiązania techniczne nie powinno stanowić zagrożenia dla zdrowia ludzi. W konsekwencji, zapisy projektu *Studium*, poprzez wyznaczenie stref zagospodarowania o różnym przeznaczeniu oraz ustaleniach w zakresie rozwoju sieci technicznej, ograniczą możliwość przeciążenia układu drogowego i zabudowy obszarów o infrastrukturze technicznej niedostosowanej do planowanej funkcji.

Możliwość negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie mieszkańców w odniesieniu do zagrożenia powodziowego istnieje w przypadku przerwania lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych. W celu zminimalizowania skutków powodzi, zapisy projektu *Studium* wprowadzają ochronę przeciwpowodziową poprzez silną kontrolę powstającej zabudowy. Szczególnie w odniesieniu do wschodniej części Doliny Łomiankowskiej, projekt *Studium* zakłada wysoki współczynnik powierzchni biologicznie czynnej, niski współczynnik maksymalnej powierzchni zabudowy oraz wprowadza zalecenia co do zastosowania środków technicznych zwiększających odporność budynku na zagrożenia i uciążliwości związane wystąpieniem powodzi. Ponadto, konieczność wyposażenie nowo zagospodarowywanego terenu w sieć kanalizacyjną ma za zadanie ochronić przed potencjalną epidemią popowodziową, w przypadku przedostania się do wód niebezpiecznych zanieczyszczeń chemicznych i biologicznych pochodzących często z zalanych szamb. Ponadto, zachodnia część tarasu zalewowego, zlokalizowana w obniżeniu Doliny Strugi Dziekanowskiej została przeznaczona pod rolnictwo (zakaz zabudowy mieszkaniowej), co

wpływie na zmniejszenie potencjalnej liczby mieszkańców zagrożonych powodzią. Zachowanie systemu wodnego Strugi Dziekanowskiej wraz z naturalnymi obniżeniami terenu wpływa na zwiększenie retencji wodnej w przypadku podwyższenia poziomu wód.

Negatywne oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi mogą mieć awarie, szczególnie dotyczy to awarii sieci przesyłowych o znaczeniu strategicznym (ropociąg, gazociąg). W konsekwencji możliwymi skutkami awarii oprócz strat i zniszczenia środowiska przyrodniczego i dóbr materialnych, może być lokalna ewakuacja ludności, a w najgorszym przypadku ofiary ludzkie. Sytuacje tego typu są jednak trudne do przewidzenia i nie są skutkiem ustaleń projektu *Studium*. Zapobieganiu tego typu awariom służy prawidłowa budowa i eksploatacja sieci przesyłowych o znaczeniu strategicznym oraz systematyczna diagnostyka ich stanu technicznego.

5.15 Przewidywane oddziaływania na dobra materialne

Na terenie objętym projektem *Studium*, oprócz istniejącego zagospodarowania terenów miejskich i wiejskich, wskazane są nowe tereny inwestycyjne, na których mogą pojawić się nowe obiekty budowlane. Zapisy projektu *Studium* zachowują istniejące dobra materialne oraz służą ogólnemu rozwojowi gminy, a więc także wzbogaceniu dóbr materialnych przy wykorzystaniu już istniejących (przez np. wskazanie nowych terenów inwestycyjnych i potrzebnej infrastruktury). Oprócz wprowadzenia ustaleń dotyczących realizacji nowej infrastruktury technicznej, projekt *Studium* określa zasady rozwoju sieci elektroenergetycznych, gazowych, wodociągowych, kanalizacyjnych, sieci przesyłowych o znaczeniu strategicznym, jak również istniejącego układu komunikacyjnego. Dodatkowo w projekcie *Studium* zostały wprowadzone ustalenia zapewniające obsługę mieszkańców w usługi społeczne i użyteczności publicznej, pozwalając w bezpośredni sposób pozytywnie oddziaływać na kształtowanie tej sfery w zależności od potrzeb.

Potencjalnym zagrożeniem jest powódź oraz awarie związane z infrastrukturą techniczną.

W projekcie *Studium* zachodnia części terenów Doliny Łomiankowskiej (strefa 3) oraz inne tereny o bardzo wysokim poziomie wód gruntowych zostały zachowane jako wolne od zabudowy. Ustalenie to wyklucza wystąpienie zagrożenia na tych terenach. Dodatkowo tereny takie jak łąki, pola, ogrody działkowe, czyli tereny o dużej powierzchni biologicznie czynnej, w przypadku zniszczenia lub przzerwania korony wału będą stanowiły obszary potencjalnego rozlewu wody powodziowej, co daje większą szansę ochrony dóbr materialnych zlokalizowanych na pozostałych terenach przeznaczonych pod zabudowę.

W ostatnim czasie w wyniku postępującej urbanizacji w Łomiankach coraz więcej obiektów budowlanych lokalizowanych jest na terenach o trudnych warunkach wodno-gruntowych narażonych na wystąpienie podtopień. Ze względu na rzeczywiste zagrożenie, brak prawnych ograniczeń w zagospodarowaniu terenów znajdujących się w zasięgu ryzyka oraz wzrastającymi potrzebami terenowymi mieszkańców, projekt *Studium* wprowadza ustalenia, które mają za zadanie zminimalizować ewentualne starty materialne, na przykład poprzez dopuszczenie w sposób w pełni kontrolowany ekstensywnej zabudowy na stosunkowo dużych działkach, o wysokim wskaźniku powierzchni zielonej.

6 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Zakres *Studium* ma charakter lokalny. Nie przewiduje się wpływu ustaleń *Studium* na środowisko poza granicami kraju.

7 Ocena oddziaływań na środowisko wynikających z ustaleń projektu Studium

Obszar analizy - stan istniejący, obecne zagospodarowanie	Przeznaczenie terenu w obowiązującym Studium z 2011r.	Przeznaczenie terenu w projekcie Studium	Zasady i warunki dotyczące środowiska i jego ochrony określone w projekcie Studium	Ocena wpływu projektu Studium na środowisko
1.				
<p>Koryto Wisły z fragmentami tarasu zalewowego sięgającego do wału przeciwpowodziowego.</p> <p>Ochrona przyrody.</p> <p>Na terenie międzywała znajduje się m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - piaskarnia na wysokości ul. Wiślanej, - tor motocrossowy w pobliżu oczyszczalni ścieków, - przeprawa promowa Łomianki-Białoleka z przystanią na wysokości Burakowa. <p>Przez obszar przechodzą sieci infrastruktury technicznej o znaczeniu strategicznym - linie wysokiego napięcia, ropociąg oraz gazociąg wysokiego ciśnienia.</p> <p>Zgodnie z dokumentami planistycznymi o znaczeniu regionalnym planowana jest przeprawa mostowa Trasy Legionowskiej, łącząca Łomianki z Jabłonką.</p>	<p>Strefa 1 KORYTARZ EKOLOGICZNY WISŁY</p> <p>Przeznaczenie dominujące: ochronna o randze krajowej.</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: turystyka krajoznawcza i specjalistyczna związana z rekreacją wodną i przyrodniczą.</p>	<p>Strefa 1 KORYTARZ EKOLOGICZNY WISŁY</p> <p>Przeznaczenie dominujące: tereny wód powierzchniowych śródlądowych, formy ochrony przyrody, obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: tereny sportu i rekreacji - turystyka krajoznawcza i specjalistyczna związana z rekreacją wodną i edukacją przyrodniczą (w szczególności: wędrówki piesze, rowerowe, wędkarstwo, żegluga)</p>	<p>Ochrona obszarów cennych przyrodniczo, objętych ochroną prawną.</p> <p>Wyłączenie terenu spod zabudowy.</p> <p>Utrzymanie 50 m strefy ochronnej wału przeciwpowodziowego.</p>	<p>Generalnie brak istotnego oddziaływania na środowisko (zachowanie funkcji terenu zgodnie z dotychczasowym użytkowaniem).</p> <p>Pozytywne znaczenie będą miały wytyczne projektu Studium dotyczące ochrony przed powodzią i podtopieniami.</p> <p>Przypuszczalnie negatywny wpływ może mieć realizacja Trasy Legionowskiej, szczególnie dla zachowania funkcjonowania korytarza ekologicznego Doliny Wisły (przeprawa mostowa może stanowić utrudnienie dla migrujących ptaków). Należy zastosować rozwiązania, które w największym stopniu zminimalizują negatywne w skutkach oddziaływania.</p> <p>Sieci przesyłowe o znaczeniu strategicznym stanowią potencjalne zagrożenia dla środowiska (potencjalna możliwość wystąpienia awarii technicznych, czy w przypadku napowietrznych linii wysokiego napięcia niebezpieczeństwo dla migrujących ptaków).</p>

Obszar analizy - stan istniejący, obecne zagospodarowanie	Przeznaczenie terenu w obowiązującym Studium z 2011r.	Przeznaczenie terenu w projekcie Studium	Zasady i warunki dotyczące środowiska i jego ochrony określone w projekcie Studium	Ocena wpływu projektu Studium na środowisko
2.				
<p>Teren Kampinoskiego Parku Narodowego, w tym teren szpitala dziecięcego w Dziekanowie Leśnym oraz obiektów Polskiej Akademii Nauk.</p> <p>Ochrona przyrody.</p> <p>Użytkowanie turystyczne i rekreacyjne dostosowane do zasad ochrony Parku.</p> <p>Zgodnie z dokumentami planistycznymi o znaczeniu krajowym w bezpośrednim sąsiedztwie KPN planowana jest trasa S7.</p>	<p>Strefa 2 CZĘŚĆ KAMPINOSKIEGO PARKU NARODOWEGO</p> <p>Przeznaczenie dominujące: ochronna o randze krajowej.</p> <p>Całkowity zakaz prowadzenia jakichkolwiek inwestycji poza związanymi z funkcją ochronną.</p>	<p>Strefa 2 KAMPINOSKI PARK NARODOWY</p> <p>dla jednostki 2.1</p> <p>Przeznaczenie dominujące: tereny objęte formami ochrony przyrody</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: według planu ochrony (planu zadań ochrony)</p> <p>dla jednostki 2.2</p> <p>Przeznaczenie dominujące: zabudowa usługowa – opieka zdrowotna, nauka, oświata</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: zabudowa mieszkaniowa zamieszkania zbiorowego</p>	<p>Ochrona obszarów cennych przyrodniczo, objętych ochroną prawną (jednostka planistyczna 2.1)</p> <p>Modernizacja i przebudowa istniejącej zabudowy z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających z prawnej ochrony przyrody (jednostka planistyczna 2.2)</p>	<p>Brak istotnego oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń odnoszących się bezpośrednio do zagospodarowania i użytkowania Parku (zachowanie funkcji terenu zgodnie z dotychczasowym użytkowaniem).</p> <p>Zasadniczo rozwój zabudowy na terenach otuliny KPN wpłynie na wszystkie elementy środowiska przyrodniczego (tj. bioróżnorodność, skład gatunkowy fauny i flory, powiązania przyrodnicze czy warunki wodno-gruntowe). Nie mniej jednak wprowadzone zapisy w projekcie Studium minimalizują negatywne skutki, zapewniają kształtowanie rozwoju Gminy w oparciu o zachowanie ładu przestrzennego oraz dbając o utrzymanie jak najlepszych warunków środowiska naturalnego.</p> <p>Przypuszczalnie negatywny wpływ może mieć realizacja planowanej trasy S7. Należy wskazać rozwiązania optymalne, które w największym stopniu zminimalizują negatywne w skutkach oddziaływania (utrata powiązań przyrodniczych).</p>
3.				
<p>Zachodnia część Doliny Łomiankowskiej.</p> <p>Tereny łąk i pastwisk, nieużytki.</p>	<p>Strefa 4 DOLINA ŁOMIANKOWSKA</p> <p>Przeznaczenie dominujące: ochronna o randze krajowej.</p>	<p>Strefa 3 DOLINA ŁOMIANKOWSKA - ROLNICTWO I REKREACJA</p> <p>1) w granicach rezerwatu przyrody Jezioro Kiełpińskie -</p>	<p>Ochrona obszarów cennych przyrodniczo i objętych ochroną prawną, w tym rezerwatu Jezioro Kiełpińskie. Zachowanie dotychczasowego przeznaczenia dla</p>	<p>Brak istotnego oddziaływania na środowisko (zachowanie funkcji terenu zgodnie z dotychczasowym użytkowaniem).</p>

Obszar analizy - stan istniejący, obecne zagospodarowanie	Przeznaczenie terenu w obowiązującym <i>Studium z 2011r.</i>	Przeznaczenie terenu w projekcie <i>Studium</i>	Zasady i warunki dotyczące środowiska i jego ochrony określone w projekcie <i>Studium</i>	Ocena wpływu projektu <i>Studium</i> na środowisko
<p>Jeziro Dziekanowskie jest miejscem rekreacji i wypoczynku.</p> <p>Pojedyncza zabudowa zagrodowa i letniskowa.</p> <p>Zgodnie z dokumentami planistycznymi o znaczeniu regionalnym planowana jest Trasa Legionowska, łącząca Łomianki z Jabłonną.</p>	<p>Przeznaczenie dopełniające: rolnictwo i obsługa ruchu turystycznego, gospodarstwa agroturystyczne, turystyka wiejska, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – część jedn. 4.1 Dziekanów Polski – rozwój gospodarstw proturystycznych; – część jedn. 4.2 Łomianki Dolne, Kiełpin, Dziekanów Polski- gospodarstwa agroturystyczne, turystyka wiejska. 	<p>zgodnie z przepisami odrębnymi w tym ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na pozostałych terenach ekstensywne formy rolnictwa i hodowli, z uwzględnieniem wymagań siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w granicach Natury 2000 - Kampinoska Dolina Wisły.</p> <p>Przeznaczenie dopełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) istniejąca zabudowa zagrodowa, w tym gospodarstwa agroturystyczne, 2) tereny sportu i rekreacji (w tym turystyka) związane z Jeziorem Dziekanowskim, 3) usługi sportu i rekreacji dla obsługi ruchu turystycznego na terenach między drogą ul. Kościelna Droga a rezerwatem Jezioro Kiełpińskie (w granicach obowiązującego mpzp Kiełpin Poduchowny), 4) zabudowa usługowa - budynki użyteczności publicznej, w tym usługi oświaty, zdrowia, socjalne na terenach między ul. Kościelna Droga a rezerwatem Jezioro Kiełpińskie (w granicach obowiązującego mpzp Kiełpin Poduchowny), 5) obudowa biologiczna strugi Dziekanowskiej i Jeziora Dziekanowskiego, lokalnie z terenami zieleni urządzonej. 	<p>tych terenów.</p> <p>Zachowanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów rolniczych bez możliwości zabudowy na obszarze Natura 2000.</p> <p>Zachowanie terenów zieleni wzdłuż cieków i zbiorników wodnych Strugi Dziekanowskiej.</p> <p>Zakaz lokalizowania zabudowy letniskowej.</p> <p>Całkowite wyłączenie z zabudowy terenów zagrożonych wystąpieniem znacznych podtopień w dolinie Strugi Dziekanowskiej.</p> <p>Ochrona gruntów rolnych klasy III przed zmianą użytkowania i przeznaczenia na cele nierolnicze.</p> <p>Ochrona przed zagrożeniem wystąpienia powodzi i podtopień.</p> <p>Dostosowanie skali, formy oraz miejsca lokalizacji usług sportu i rekreacji do warunków środowiskowych.</p>	<p>Utrzymanie dotychczasowego sposobu użytkowania terenów wpłynie pozytywnie na wszystkie elementy środowiska przyrodniczego (obszary chronione prawnie, wartości przyrodnicze, funkcjonowanie powiązań przyrodniczych, warunki wodno - gruntowe, mikroklimat).</p> <p>Zachowanie terenów wolnych od zabudowy ma pozytywne znaczenie dla ochrony życia i mienia ludności przed niebezpieczeństwem wystąpienia powodzi i podtopień (obszar retencji).</p> <p>Zapewnienie ochrony siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły.</p> <p>Przypuszczalnie negatywny wpływ może mieć realizacja Trasy Legionowskiej. Należy wskazać rozwiązania optymalne, które w największym stopniu zminimalizują negatywne w skutkach oddziaływania.</p>

Obszar analizy - stan istniejący, obecne zagospodarowanie	Przeznaczenie terenu w obowiązującym Studium z 2011r.	Przeznaczenie terenu w projekcie Studium	Zasady i warunki dotyczące środowiska i jego ochrony określone w projekcie Studium	Ocena wpływu projektu Studium na środowisko
4.				
<p>Wschodnia i środkowa część Doliny Łomiankowskiej (Łomianki Dolne i Kępa Kiełpińska).</p> <p>Tereny rolnicze (łąk i pastwisk), nieużytki, zabudowa zagrodowa, zabudowa mieszkaniowa, ogrody działkowe.</p> <p>Zgodnie z dokumentami planistycznymi o znaczeniu regionalnym planowana jest Trasa Legionowska, łącząca Łomianki z Jabłonną.</p>	<p>Strefa 4 DOLINA ŁOMIANKOWSKA</p> <p>Przeznaczenie dominujące: ochronna o randze krajowej.</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: rolnictwo i obsługa ruchu turystycznego oraz gospodarstwa agroturystyczne, turystyka wiejska, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – część jedn. 4.1 Dziekanów Polski – rozwój gospodarstw, – część jedn. 4.1 Kępa Kiełpińska, Kiełpin – obsługa nadwiślańskiego ruchu turystycznego oraz sportu i rekreacji, – jedn. 4.2 Łomianki Dolne, Kiełpin, Dziekanów Polski - gospodarstwa agroturystyczne turystyka wiejska, – jedn. 4.2a Łomianki Dolne, Łomianki Baczyńskiego, Łomianki Prochownia zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i usługowa z funkcją mieszkaniową dla właściciela oraz zabudowa usług sportu i rekreacji, – w jednostce 4.3 zabudowa mieszkaniowa wolnostojąca i obsługa ruchu turystycznego z funkcją mieszkaniową dla właściciela 	<p>Strefa 4 DOLINA ŁOMIANKOWSKA - REKREACJA I OSADNICTWO</p> <p>Przeznaczenie dominujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabudowa zagrodowa, w tym gospodarstwa agroturystyczne, 2) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca, 3) tereny sportu i rekreacji 4) tereny rolnicze <p>Przeznaczenie dopełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabudowa pensjonatowa, 2) tereny zieleni wzdłuż strugi Dziekanowskiej związane ze starorzeczem Wisły, 3) rodzinne ogrody działkowe, 4) zabudowa usługowa - obiekty użyteczności publicznej, 5) zabudowa usługowa - usługi podstawowe 	<p>Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej i pensjonatowej wyłącznie w formie zabudowy wolnostojącej na dużych działkach.</p> <p>Ujednolicenie zasad zagospodarowania dla określonego przeznaczenia terenu.</p> <p>Zachowanie terenów rodzinnych ogrodów działkowych.</p> <p>Wskazanie obszarów gruntów rolnych klasy III do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze.</p> <p>Zapewnienie możliwości rozbudowy oczyszczalni ścieków.</p> <p>Wprowadzenie parametrów i wskaźników zagospodarowania i zabudowy uwzględniających niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi i podtopień.</p> <p>Tereny starorzecza Wisły zostały wskazane do rewitalizacji jako ogólnodostępny układ terenów otwartych. Wprowadzono 20m strefę ochronną wzdłuż cieków i zbiorników wodnych.</p> <p>Zakaz lokalizowania zabudowy letniskowej.</p>	<p>Generalnie rozwój zabudowy na terenie Doliny Łomiankowskiej ma istotny wpływ na warunki środowiskowe, w tym na zachowanie terenów cennych przyrodniczo. Nie mniej jednak wprowadzone ustalenia w projekcie Studium dają podstawę do opracowania kompleksowych planów miejscowych zgodnych z wolą mieszkańców i właścicieli gruntów oraz dają możliwość uporządkowania przestrzeni, a co za tym idzie zablokowanie chaotycznie rozwijającej się zabudowy na małych działkach przy niewielkim udziale powierzchni biologicznie czynnej w oparciu o decyzje zabudowy. Wprowadzone zapisy dotyczące sposobu zagospodarowania, w tym wskaźniki i parametry urbanistyczne minimalizują potencjalne oddziaływanie.</p> <p>Postępujące zainwestowanie będzie się wiązało ze zmniejszaniem arealu gruntów rolnych, jednak nakaz zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej dostosowanej do rodzaju planowanej zabudowy ma na celu minimalizowanie oddziaływania.</p> <p>Pozytywne oddziaływanie będzie miała rewitalizacja Strugi Dziekanowskiej. Zapewniona zostanie ochrona siedlisk przyrodniczych stanowiących</p>

Obszar analizy - stan istniejący, obecne zagospodarowanie	Przeznaczenie terenu w obowiązującym <i>Studium</i> z 2011r.	Przeznaczenie terenu w projekcie <i>Studium</i>	Zasady i warunki dotyczące środowiska i jego ochrony określone w projekcie <i>Studium</i>	Ocena wpływu projektu <i>Studium</i> na środowisko
				<p>przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły.</p> <p>Pozytywne znaczenie będą miały wytyczne projektu <i>Studium</i> dotyczące ochrony przed powodzią i podtopieniami w zakresie zagospodarowania terenu i realizacji zabudowy.</p> <p>Przypuszczalnie negatywny wpływ może mieć realizacja Trasy Legionowskiej. Należy wskazać rozwiązania optymalne, które w największym stopniu zminimalizują negatywne w skutkach oddziaływania.</p>
5.				
<p>Tereny rolnicze (łąk i pastwisk), nieużytki, zabudowa zagrodowa, zabudowa mieszkaniowa, usługi o znaczeniu ponadlokalnym.</p> <p>Zgodnie z dokumentami planistycznymi o znaczeniu krajowym w sąsiedztwie tych terenów planowana jest trasa S7.</p>	<p>Strefa 3 OBSZAR BUFOROWY KPN Przeznaczenie dominujące: ochrona o znaczeniu metropolitarnym.</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: - usługi metropolitarne, - zabudowa mieszkaniowa, - organizacja bram wejściowych do Parku, - sport i turystyka.</p>	<p>Strefa 5 OTOCZENIE KPN – REKREACJA I OSADNICTWO</p> <p>dla jednostki 5.1 przeznaczenie dominujące: zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca,</p> <p>przeznaczenie dopełniające: 1) zabudowa pensjonatowa, 2) zabudowa usługowa - obiekty użyteczności publicznej, 3) zabudowa usługowa - usługi podstawowe 4) istniejąca zabudowa wielorodzinna i zamieszkania zbiorowego [PAN] 5) zabudowa usług nauki [PAN] 6) tereny lasów</p> <p>dla jednostki 5.2 przeznaczenie dominujące:</p>	<p>Utrzymanie zabudowy mieszkaniowej ekstensywnej.</p> <p>Ujednoczenie zasad zagospodarowania dla określonego przeznaczenia terenu.</p> <p>Zmniejszenie odległości lokalizowania zabudowy od granic Kampinoskiego Parku Narodowego z 100m do 25m i 50m jako konsekwencja obecnie postępującej urbanizacji na obszarach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie Parku.</p> <p>Zapewnienie możliwości lokalizowania przestrzeni ogólnodostępnych integrujących społeczność lokalną i usług publicznych.</p>	<p>Przewiduje się zróżnicowane oddziaływanie.</p> <p>Dla terenów o istniejącej zabudowie wskazuje się na brak istotnego oddziaływania na środowisko.</p> <p>Generalnie na terenach niezabudowanych przewiduje się wpływ na zachowanie cennych przyrodniczo terenów, w szczególności utrzymanie warunków siedliskowych w strefie buforowej (otulinie) KPN oraz zachowanie powiązań przyrodniczych. Nie mniej jednak wprowadzone ustalenia w projekcie <i>Studium</i> dają podstawę do kompleksowych planów miejscowych zgodnych z wolą mieszkańców i właścicieli</p>

Obszar analizy - stan istniejący, obecne zagospodarowanie	Przeznaczenie terenu w obowiązującym <i>Studium z 2011r.</i>	Przeznaczenie terenu w projekcie <i>Studium</i>	Zasady i warunki dotyczące środowiska i jego ochrony określone w projekcie <i>Studium</i>	Ocena wpływu projektu <i>Studium</i> na środowisko
		<p>1) zabudowa usługowa związana z obsługą ruchu turystycznego.</p> <p>2) zabudowa zagrodowa, w tym gospodarstwa agroturystyczne,</p> <p>3) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca,</p> <p>4) tereny sportu i rekreacji</p> <p>przeznaczenie dopełniające:</p> <p>1) zabudowa pensjonatowa,</p> <p>2) zabudowa usługowa - obiekty użyteczności publicznej,</p> <p>3) zabudowa usługowa - usługi podstawowe</p> <p>4) tereny lasów</p>	<p>Wskazanie na możliwość przeprowadzenia zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne pod funkcję dróg i zabudowy na działkach zalesionych w obrębie ewidencyjnym Dziekanów Polski</p>	<p>gruntów oraz daje możliwość uporządkowania przestrzeni, a co za tym idzie zablokowanie chaotycznie rozwijającej się zabudowy na małych działkach przy nie wielkim udziale powierzchni biologicznie czynnej w oparciu o decyzje zabudowy. Wprowadzone zapisy dotyczące sposobu zagospodarowania, w tym wskaźniki i parametry urbanistyczne minimalizują potencjalne negatywne oddziaływanie.</p> <p>Zmniejszenie odległości od granic Kampinoskiego Parku Narodowego z 100m do 25m i 50 m jest działaniem ingerującym ochronę przyrody Parku. Jednakże jest to zmiana wynikająca z już postępującej urbanizacji tych terenów.</p> <p>Istnieje prawdopodobieństwo, że zmiany przeznaczenia gruntów leśnych, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie KPN i powiązanych z nim funkcjonalnie, na cele nieleśne może mieć negatywny wpływ na utratę istotnych siedlisk przyrodniczych oraz zmniejszenie i zubożenie strefy ekotopowej lasu.</p> <p>Przypuszczalnie negatywny wpływ może mieć realizacja planowanej trasy S7. Należy wskazać rozwiązania optymalne, które w największym stopniu zminimalizują</p>

Obszar analizy - stan istniejący, obecne zagospodarowanie	Przeznaczenie terenu w obowiązującym Studium z 2011r.	Przeznaczenie terenu w projekcie Studium	Zasady i warunki dotyczące środowiska i jego ochrony określone w projekcie Studium	Ocena wpływu projektu Studium na środowisko
				negatywne w skutkach oddziaływania (utrata powiązań przyrodniczych).
6.				
<p>Dzieszanów Polski i Dąbrowa</p> <p>Tereny rolnicze, nieużytki, zabudowa zagrodowa, zabudowa mieszkaniowa.</p> <p>Zgodnie z dokumentami planistycznymi o znaczeniu krajowym w sąsiedztwie tej strefy planowana jest trasa S7.</p>	<p>Strefa 4 DOLINA ŁOMIANKOWSKA Przeznaczenie dominujące: ochronna o randze krajowej.</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: rolnictwo i obsługa ruchu turystycznego oraz gospodarstwa agroturystyczne, turystyka wiejska.</p> <p>Strefa 5 ZIELONE FRONTY Przeznaczenie dominujące: zabudowa mieszkaniowa wolnostojąca.</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: zabudowa mieszkaniowa, bliźniacza, usługi nieuciążliwe, tzn. takie, których uciążliwość nie wykracza poza granice działki, ochrona o znaczeniu metropolitalnym</p> <p>Strefa 6 PRZEDMIEJSKA Przeznaczenie dominujące: mieszkaniowa z dopuszczeniem wielofunkcyjności wszędzie tam, gdzie nie ma przeciwwskazań środowiskowych, społecznych lub ekonomicznych wskazujących na możliwość pogorszenia jakości przestrzeni i warunków jej użytkowania.</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: ochronna o znaczeniu lokalnym.</p>	<p>Strefa 6 MIESZKANIOWA EKSTENSYWNA I ŚREDNIO INTENSYWNA Przeznaczenie dominujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca, 2) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna bliźniacza. <p>Przeznaczenie dopełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabudowa pensjonatowa 2) zabudowa usługowa - obiekty użyteczności publicznej, 3) zabudowa usługowa - usługi podstawowe, 4) zabudowa zagrodowa, w tym gospodarstwa agroturystyczne, 5) istniejąca zabudowa mieszkaniowa: wielorodzinna, jednorodzinna szeregową, 6) tereny sportu, rekreacji, 7) tereny rolnicze 8) tereny leśne 9) tereny zieleni urządzonej (w tym izolacyjnej) 	<p>Wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej o charakterze bardziej ekstensywnym w odniesieniu do obowiązującego Studium.</p> <p>Ujednolicenie zasad zagospodarowania dla określonego przeznaczenia terenu.</p> <p>Zapewnienie możliwości lokalizowania przestrzeni ogólnodostępnych integrujących społeczność lokalną i usług publicznych.</p> <p>Uzupełnianie zagospodarowania terenu zielenią urządzoną.</p> <p>Wskazanie obszarów gruntów rolnych klasy III do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze (miejscowości: Dzieszanów Nowy, Dzieszanów Polski).</p> <p>Ochrona gruntów leśnych przed zmianą użytkowania i przeznaczenia na cele nieleśne, poprzez zachowanie ich dotychczasowej funkcji obszarów zwartych i dużych kompleksów leśnych na terenie Dąbrowy Zachodniej i Dąbrowy Leśnej.</p> <p>Zniesienie obowiązku przeprowadzenia procedury</p>	<p>Przewiduje się zróżnicowane oddziaływanie.</p> <p>Dla terenów o istniejącej zabudowie wskazuje się na brak istotnego oddziaływania na środowisko.</p> <p>Generalnie na terenach niezabudowanych przewiduje się wpływ na przyrodę, w szczególności na utrzymanie warunków siedliskowych w strefie buforowej (otulinie) KPN oraz zachowanie powiązań przyrodniczych. Nie mniej jednak wprowadzone ustalenia w projekcie Studium dają podstawę do kompleksowych planów miejscowych zgodnych z wolą mieszkańców i właścicieli gruntów oraz dających możliwość uporządkowania przestrzeni, a co za tym idzie zablokowanie chaotycznie rozwijającej się zabudowy na małych działkach przy nie wielkim udziale powierzchni biologicznie czynnej w oparciu o decyzje zabudowy. Wprowadzone zapisy dotyczące sposobu zagospodarowania, w tym wskaźniki i parametry urbanistyczne minimalizują potencjalne oddziaływanie.</p> <p>Postępujące zainwestowanie będzie</p>

Obszar analizy - stan istniejący, obecne zagospodarowanie	Przeznaczenie terenu w obowiązującym <i>Studium z 2011r.</i>	Przeznaczenie terenu w projekcie <i>Studium</i>	Zasady i warunki dotyczące środowiska i jego ochrony określone w projekcie <i>Studium</i>	Ocena wpływu projektu <i>Studium</i> na środowisko
	<p>Strefa 7 MIEJSKA Przeznaczenie dominujące: mieszkaniowa z dopuszczeniem wielofunkcyjności wszędzie tam, gdzie nie ma przeciwwskazań środowiskowych, społecznych lub ekonomicznych wskazujących na możliwość pogorszenia jakości przestrzeni i warunków jej użytkowania.</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: ochronna o znaczeniu lokalnym.</p> <p>Strefa 8 ZORGANIZOWANEJ DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ Przeznaczenie dominujące: zabudowa mieszkaniowo – usługowa.</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: ochronna o znaczeniu lokalnym.</p>		<p>scalenia i podziały na terenie byłego korytarza ekologicznego.</p> <p>Ochrona istniejącego układu urbanistycznego Dąbrowy.</p> <p>Ochrona przed hałasem po przez wykluczenie możliwości lokalizowania obiektów takich jak szpital, dom opieki, szkoła czy przedszkole w pasie 100m od ul. Kolejowej.</p> <p>Odstąpienie od lokalizowania nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (względem obowiązującego <i>Studium z 2011r.</i>).</p>	<p>się wiązało ze zmniejszaniem arealu gruntów rolnych, jednak nakaz zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej dostosowanej do rodzaju planowanej zabudowy ma na celu minimalizowanie negatywnego oddziaływania.</p> <p>Pozytywne oddziaływanie będzie miało zwiększenie parametrów działek budowlanych.</p> <p>Pozytywne oddziaływanie będzie miało wprowadzenie zakazu realizacji nowej zabudowy wielorodzinnej.</p> <p>Utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia terenów oraz zakaz lokalizowania usług uciążliwych, obiektów przemysłowych w rejonie Dąbrowy wpłynie pozytywnie na zachowanie i ochronę układu urbanistycznego.</p> <p>Ujemne oddziaływanie w odniesieniu do ochrony gruntów rolnych i leśnych ma zmiana przeznaczenia gleb klasy III na cele nierolne, jednak zasady zagospodarowania tych terenów określone w projekcie <i>Studium</i> dają podstawę do powstania bardziej ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, której stopień oddziaływania na środowisko będzie zdecydowanie mniejszy niż terenów zabudowy realizowanej w oparciu o</p>

Obszar analizy - stan istniejący, obecne zagospodarowanie	Przeznaczenie terenu w obowiązującym Studium z 2011r.	Przeznaczenie terenu w projekcie Studium	Zasady i warunki dotyczące środowiska i jego ochrony określone w projekcie Studium	Ocena wpływu projektu Studium na środowisko
				<p>obowiązujące Studium z 2011r.</p> <p>Pozytywne oddziaływanie będzie miała realizacja terenu zielenie urządzonej wzdłuż Strugi Dziekanowskiej.</p> <p>Przypuszczalnie negatywny wpływ może mieć realizacja planowanej trasy S7. Należy wskazać rozwiązania optymalne, które w największym stopniu zminimalizują negatywne w skutkach oddziaływanie.</p> <p>Pozytywne oddziaływanie na zdrowie ludności ma zakaz lokalizację szpitali, domów opieki oraz usług związanych ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży w pasie min. 100m od ul. Kolejowej po obu stronach.</p>
7.				
<p>tereny aglomeracji Łomianek</p> <p>tereny zabudowane wielofunkcyjne</p> <p>zabudowa usługowa zlokalizowana głównie wzdłuż ul. Kolejowej i ul. Warszawskiej.</p>	<p>Strefa 5 ZIELONE FRONTY</p> <p>Przeznaczenie dominujące: zabudowa mieszkaniowa wolnostojąca</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: dopuszcza się zabudowę mieszkaniową bliźniaczą dopuszcza się lokalizację usług nieuciążliwych, tzn. takich, których uciążliwość nie wykracza poza granice działki</p> <p>ochrona o znaczeniu metropolitalnym</p> <p>Strefa 6 PRZEDMIEJSKA</p>	<p>Strefa 7 CENTRALNA WIELOFUNKCYJNA</p> <p>Przeznaczenie dominujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca, bliźniacza i szeregową; 2) zabudowa śródmiejska wielofunkcyjna 3) zabudowa usługowa - usługi komercyjne (podstawowe i ponadlokalne), 4) zabudowa usługowa - obiekty użyteczności publicznej <p>Przeznaczenie dopełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tereny zieleni urządzonej, 	<p>Wzbogacenie zielenią ciągów komunikacyjnych i przestrzeni publicznych.</p> <p>Zakaz realizacji nowej zabudowy wielorodzinnej.</p> <p>Dążenie do tworzenia centrum Łomianek wzdłuż ulicy Warszawskiej jako miejsca reprezentacyjnego całej gminy.</p> <p>Wzbogacenie struktury przestrzennej Kiełpina o funkcje związane z lokalnymi usługami.</p>	<p>Brak istotnego oddziaływania na środowisko, z uwagi na to, że obszar ten jest w znacznym stopniu zagospodarowany i nie przewiduje się zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania.</p> <p>Pozytywne oddziaływanie będzie miało wprowadzenie zakazu realizacji nowej zabudowy wielorodzinnej.</p> <p>Pozytywne oddziaływanie na zdrowie ludności ma zakaz lokalizacji szpitali, domów opieki oraz usług związanych ze stałym</p>

Obszar analizy - stan istniejący, obecne zagospodarowanie	Przeznaczenie terenu w obowiązującym <i>Studium z 2011r.</i>	Przeznaczenie terenu w projekcie <i>Studium</i>	Zasady i warunki dotyczące środowiska i jego ochrony określone w projekcie <i>Studium</i>	Ocena wpływu projektu <i>Studium</i> na środowisko
	<p>Przeznaczenie dominujące: mieszkaniowa z dopuszczeniem wielofunkcyjności wszędzie tam, gdzie nie ma przeciwwskazań środowiskowych, społecznych lub ekonomicznych wskazujących na możliwość pogorszenia jakości przestrzeni i warunków jej użytkowania.</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: ochronna o znaczeniu lokalnym.</p> <p>Strefa 7 MIEJSKA Przeznaczenie dominujące: mieszkaniowa z dopuszczeniem wielofunkcyjności wszędzie tam, gdzie nie ma przeciwwskazań środowiskowych, społecznych lub ekonomicznych wskazujących na możliwość pogorszenia jakości przestrzeni i warunków jej użytkowania.</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: ochronna o znaczeniu lokalnym.</p> <p>Strefa 9 CENTRALNA NIECIĄGŁA Przeznaczenie dominujące: usługi ponadlokalne o charakterze centrotwórczym</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: ochronna o znaczeniu metropolitalnym.</p>	<p>2) tereny sportu i rekreacji, 3) istniejąca zabudowa mieszkaniowa wielorodzinnna, 4) zabudowa obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m2.</p>	<p>Wskazanie przestrzeni ogólnodostępnych, integrujących społeczność gminy.</p> <p>Zwiększenie terenu miejskiego i uporządkowanie zasad zagospodarowania dla określonego przeznaczenia terenu w ramach Strefy.</p> <p>Zakaz lokalizowania usług oświaty i zdrowia w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Kolejowej.</p>	<p>lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Kolejowej.</p>
8.				
<p>Tereny wzdłuż ul. Kolejowej oraz obszar C.H Auchan</p>	<p>Strefa 6 PRZEDMIEJSKA Przeznaczenie dominujące: mieszkaniowa z dopuszczeniem</p>	<p>Strefa 8 USŁUGOWO – PRODUKCYJNA INTENSYWNA dla jednostki 8.1</p>	<p>Uporządkowanie struktury gminy w odniesieniu do lokalizacji usług o znaczeniu ponadlokalnym.</p>	<p>Brak istotnego oddziaływania na środowisko, gdyż wyznaczone w <i>Studium</i> tereny w znacznej</p>

Obszar analizy - stan istniejący, obecne zagospodarowanie	Przeznaczenie terenu w obowiązującym Studium z 2011r.	Przeznaczenie terenu w projekcie Studium	Zasady i warunki dotyczące środowiska i jego ochrony określone w projekcie Studium	Ocena wpływu projektu Studium na środowisko
<p>nieużytki, tereny rolnicze tereny usługowe i mieszkaniowe</p>	<p>wielofunkcyjności wszędzie tam, gdzie nie ma przeciwwskazań środowiskowych, społecznych lub ekonomicznych wskazujących na możliwość pogorszenia jakości przestrzeni i warunków jej użytkowania.</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: ochronna o znaczeniu lokalnym.</p> <p>Strefa 8 ZORGANIZOWANEJ DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ</p> <p>Przeznaczenie dominujące: mieszkaniowo – usługowa</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: ochronna o znaczeniu lokalnym</p> <p>STREFA 9 CENTRALNA NIECIĄGŁA</p> <p>Przeznaczenie dominujące: usługi ponadlokalne o charakterze centrotwórczym, w tym obiekty handlowo-usługowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²</p> <p>Przeznaczenie dopełniające: ochronna o znaczeniu metropolitalnym.</p>	<p>Przeznaczenie dominujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabudowa usługowa 2) zabudowa obiektów produkcyjnych, magazynów i składów <p>Przeznaczenie dopełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabudowa usługowa - obiekty użyteczności publicznej, 2) istniejąca zabudowa mieszkaniowa 3) tereny sportu i rekreacji 4) zielen izolacyjna <p>dla jednostki 8.2</p> <p>Przeznaczenie dominujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabudowa obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², 2) zabudowa obiektów produkcyjnych, magazynów i składów <p>Przeznaczenie dopełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zabudowa usługowa - obiekty użyteczności publicznej,, 2) tereny lasów, 3) tereny sportu i rekreacji 4) tereny zieleni w tym zielen izolacyjna. 	<p>Zakaz lokalizowania usług oświaty i zdrowia w bezpośrednim sąsiedztwie ul. Kolejowej.</p> <p>Na terenie zlokalizowanym przy ul. Brukowej i ul. Kolejowej (teren istniejącego centrum handlowego Auchan), dopuszcza się rozmieszczenie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².</p>	<p>mierze pokrywają się z usługami istniejącymi lub zaplanowanymi w obowiązującym Studium. Stopień oddziaływania na środowisko zależeć będzie w dominującej mierze od rodzaju działalności, która będzie na nich prowadzona. Od rodzaju działalności zależeć będzie sposób zagospodarowania terenów oraz liczba użytkowników. Ze względu na fakt, że cała gmina znajduje się w otulinie KPN, większość inwestycji będzie wymagała przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.</p> <p>Tereny usług zlokalizowane wzdłuż drogi krajowej nr 7 są obszarami obecnie narażonymi na wzmożoną emisję zanieczyszczeń i hałasu pochodzenia komunikacyjnego.</p> <p>Strefa ta będzie stanowić bufor oddzielający tereny zabudowy mieszkaniowej od drogi krajowej (planowanej drogi ekspresowej S7), co ma pozytywny wpływ na zdrowie ludzi.</p>

8 Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych Studium

Projekt *Studium* zakłada realizację zabudowy na terenach już zurbanizowanych oraz wskazuje nowe tereny pod ekstensywne budownictwo mieszkaniowe. Jednocześnie utrzymuje dotychczasową funkcję ochronną walorów przyrodniczych i krajobrazowych Gminy. Podstawowym celem rozwoju i kształtowania przestrzeni Łomianek jest wprowadzenie takich zapisów, które umożliwią realizację obu tych działań planistycznych.

W projekcie *Studium* został wprowadzony podział przestrzeni na strefy funkcjonalne. Planowany rozwój zabudowy na terenie całej Gminy został dostosowany do warunków wynikających z prawnej ochrony przyrody oraz stopnia i skali zagrożenia powodziowego. W projekcie *Studium* wskazano realne możliwości i ograniczenia realizacji zabudowy, ustalając odpowiednie przeznaczenie dla poszczególnych stref.

Tereny wysoce zainwestowane wskazane do zintegrowanych wielofunkcyjnych działań społeczno-gospodarczych zostały skoncentrowane w obrębie aglomeracji miasta Łomianek na obszarach obecnie najsilniej przekształconych (strefa 7). Docelowo przestrzeń ta będzie stanowić obszar usług z zabudową mieszkaniową, nastawioną na obsługę ludności i rynku lokalnego. Stopniowo sposób zagospodarowania oraz intensywność będzie się zmieniać w miarę zbliżania się do Kampinoskiego Parku Narodowego oraz koryta Wisły. Na terenach położonych dalej od centrum, a tym samym bliżej obszarów cennych przyrodniczo intensywność zabudowy stopniowo się zmniejsza. Zabudowa mieszkaniowa ekstensywna, cechująca się dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnej i niewielkim procentem zabudowy, przewidziana jest na terenach obecnie rozwijających się, na których wartości przyrodnicze są jeszcze zachowane (strefa 4 i 5). W projekcie wyraźnie odstępiono od rolnictwa na rzecz dalszego rozwoju zabudowy mieszkaniowej. Jedynie wskazana została strefa 3 – Dolina Łomiankowska – rolnictwo i rekreacja o powierzchni 251ha, dla której przewiduje się zachowanie dotychczasowej rolniczej funkcji.

Tereny najcenniejsze pod względem przyrodniczym i krajobrazowym objęte zostały ochroną przed degradacją urbanistyczną. Jest to strefa 1 – Korytarz Ekologiczny Wisły o powierzchni 684 ha i strefa 2 – Kampinoski Park Narodowy o powierzchni 557 ha.

Z kolei obszary usługowe o znaczeniu ponadlokalnym zostały skoncentrowane wzdłuż ul. Kolejowej (narażonej na najsilniejsze oddziaływanie komunikacyjne) oraz na terenie C.H Auchan. Łącznie zajmują powierzchnię 210 ha.

Taki układ przestrzenny gminy Łomianki jest właściwy do zapewnienia dogodnych warunków życia i mieszkania ludności, prawidłowego rozwoju gospodarczego gminy oraz utrzymania terenów chronionych. Projekt *Studium* zapewnia wyposażenie wszystkich terenów zabudowanych w obiekty obsługi mieszkańców, w infrastrukturę techniczną służącą do zaopatrzenia mieszkańców w wodę, odprowadzania ścieków sanitarnych, zagospodarowania wód opadowych oraz prowadzenia gospodarki odpadami, a także zapewniającą utrzymanie wymaganych standardów ochrony środowiska. Projekt *Studium* zapewnia ochronę przed uciążliwościami akustycznymi poprzez rozbudowę i modernizację układu komunikacyjnego, wpływającą pozytywnie na zmniejszenie ruchu samochodowego na terenach mieszkaniowych. Także poprzez wykluczenie lokalizacji obiektów wrażliwych na oddziaływanie hałasem w sąsiedztwie głównych tras tranzytowych, na obszarach, w których istnieje możliwość przekroczenia dopuszczalnych poziomów akustycznych.

W celu zapewnienia odpowiednich warunków sanitarnych oraz zachowania zieleni w obszarach zabudowanych, zarówno w centrum miasta Łomianki, jak i na terenach, na których przewiduje się zabudowę mniej intensywną, projekt *Studium* wskazuje na zachowanie lub utworzenie nowych terenów zieleni stanowiących system przyrodniczy powiązany z terenami otwartymi, aktywnymi przyrodniczo.

Podsumowując należy stwierdzić, że ustalenia projektu *Studium* w zakresie rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych zapewniają zachowanie właściwej jakości środowiska w zakresie klimatu, stanu

powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych, krajobrazu oraz nie są sprzeczne z zadaniami ochrony przyrody. Przed wszystkim wprowadzone zmiany spełniają wymagania w zakresie życia mieszkańców.

9 Ocena skutków dla obszarów i obiektów objętych ochroną przyrodniczą

Ustalenia zawarte w projekcie *Studium* będą wpływały na stan i funkcjonowanie obszarów i obiektów objętych prawną ochroną. Wprowadzone zapisy będą w różnym stopniu oddziaływać na zasoby przyrodnicze i walory krajobrazu. Przed wszystkim respektują i nakazują zachowanie ustaleń zawartych w przepisach szczegółowych dotyczących terenów prawnie chronionych.

Zapisy odnoszące się bezpośrednio do terenów objętych ochroną wykluczają jakiegokolwiek niekorzystne znaczące oddziaływanie. Natomiast realizacja ustaleń związanych z dalszym rozwojem zabudowy może stanowić istotny wpływ na ich funkcjonowanie oraz utrzymanie powiązań między nimi.

Jednakże należy podkreślić, że ze względu na położenie gminy Łomianki w granicach KPN oraz jego otulinie, a także w granicach innych obszarów objętych prawną ochroną, wszelkie zachodzące zmiany przestrzenne, w tym urbanizacja terenów, są pod stałą kontrolą środowiskową. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010r. Nr 213 poz. 1397) pojawiające się ewentualne negatywne w skutkach działania inwestycyjne będą wymagały przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

10 Ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Najistotniejsze zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym przewidziane w projekcie *Studium* dotyczą terenów Doliny Łomiankowskiej w strefie 4 Dolina Łomiankowska – rekreacja i osadnictwo.

Należy zaznaczyć, że środowisko przyrodnicze na tym terenie, przy obecnym stanie jego zasobów oraz jego funkcjonowania, jest bardzo cenne zarówno w skali lokalnej jak i regionalnej. Jest to teren bezpośrednio sąsiadujący z obszarami Natura 2000, występujący w granicach Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz w zasięgu strefy ochronnej Kampinoskiego Parku Narodowego.

Obecnie wschodnia i południowa część Doliny Łomiankowskiej znajduje się pod silną presją urbanizacji. Właściciele nieruchomości jak i potencjalni użytkownicy wykazują wzmożone zainteresowanie lokalizowaniem zabudowy mieszkaniowej na tych terenach. W ciągu ostatnich lat wydawanych jest coraz więcej decyzji o warunkach zabudowy i pozwoleń na budowę. Powoli na tych terenach powstaje nowa zabudowa bez zapewnienia obsługi infrastruktury technicznej i społecznej.

Istotne jest, że popyt na budownictwo dotyczy terenów o mało korzystnych warunkach dla zabudowy, terenów zagrożonych głębokim zalewem powodziowym w przypadku przerwania wałów ochronnych.

10.1 Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych

Jednym z kluczowych zadań projektu *Studium* jest zmiana dotychczasowego kierunku przeznaczenia Doliny Łomiankowskiej z terenów rolnych na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej o charakterze ekstensywnym. Zmiana ta wynika z potrzeb funkcjonalnych i zamierzeń gminy opartych na oczekiwaniach mieszkańców.

Wprowadzone ustalenia w tym zakresie będą związane z pojawieniem się nowej zabudowy i towarzyszącej jej ludności. Nastąpi wzrost zagospodarowania terenu w obrębie strefy 4 – Dolina Łomiankowska – Ekologia i Osadnictwo.

Przyjęty kierunek zagospodarowania Doliny Łomiankowskiej wpisuje się układ funkcjonalno-przestrzenny całej gminy, jako przestrzeń o dużych predyspozycjach do rozwoju podmiejskiej zabudowy mieszkaniowej.

10.2 Ocena oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Studium na teren Strefy 4 Dolina Łomiankowska – rekreacja i osadnictwo

Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania	Ocena oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Studium
Różnorodność biologiczna	Przekształcenie jakościowe bioróżnorodności na nowych terenach zabudowy.	Planowane przeznaczenie terenów pod zabudowę ekstensywną mieszkaniową wpłynie ujemnie na zachowanie różnorodności biologicznej. Nastąpi zmniejszenie oraz zmiana składu gatunkowego. Projekt <i>Studium</i> ogranicza i minimalizuje niekorzystne zmiany poprzez odpowiednie przeznaczenie i zagospodarowanie terenów wartościowych przyrodniczo zgodnie z predyspozycjami środowiska, eliminując zagrożenia i chroniąc tereny szczególnie wartościowe.
	Wyłączenie najbardziej wartościowych terenów spod zabudowy (kompleksów leśnych, zbiorowisk doliny strugi Dziekanowskiej) Ochrona lokalnego układu powiązań przyrodniczych. Zachowanie rodzinnych ogrodów działkowych. Wskazanie rewitalizacji starorzecza strugi Dziekanowskiej.	
Roślinność	Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej na terenach wcześniej niezabudowanych. Wprowadzenie gatunków obcych, niezwiązanych z środowiskiem naturalnym. Zwiększanie liczby gatunków synantropijnych. Uproszczenie składu gatunkowego.	Generalnie zmiana przeznaczenia terenu pod zabudowę i komunikację wpłynie negatywnie na występującą roślinność. Stopień przekształcenia jest minimalizowany poprzez wprowadzenie w projekcie <i>Studium</i> ustaleń takich jak zachowanie wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej, czy wyznaczenie działek o dużej powierzchni. Pozytywny wpływ będzie mieć zachowanie i ochrona terenów zieleni wzdłuż strugi Dziekanowskiej.
	Zachowanie terenów leśnych. Utrzymanie naturalnych zadrzewień i zakrzewień. Wskazanie ochrony roślinności wodnej i nadwodnej.	
Zwierzęta	Ograniczenie przestrzeni życiowej wynikające z przeznaczenia nowych terenów pod zabudowę. Zanik przestrzeni przyrodniczo aktywnych oraz fragmentacja siedlisk. Zagęszczenie sieci barier przestrzennych utrudniających migrację zwierząt. Zmiana składu gatunkowego. Ograniczenie populacji fauny związanej z uprawami polowymi. Uciążliwości w okresie prac inwestycyjnych (płoszenie i niszczenie ostoi zwierząt).	Negatywna w skutkach będzie zmiana przeznaczenia terenu pod zabudowę i komunikację. Przekształceniu ulegnie fauna ze względu na zmianę warunków siedliskowych oraz utrudnienia migracyjne. Pozytywny wpływ będzie mieć utrzymanie i rekultywacja terenów wzdłuż strugi Dziekanowskiej a także innych siedlisk przyrodniczych.
	Wskazanie przeprowadzenia rewitalizacji starorzeczcy. Zachowanie, ochrona i odtworzenie istniejących siedlisk przyrodniczych oraz połączeń między nimi.	

Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania	Ocena oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Studium
Obszary i obiekty prawnie chronione	<p>W granicach strefy zwykłej WOChK nastąpi zmiana środowiska przyrodniczego i krajobrazu rolniczego w kierunku ekstensywnej zabudowy mieszkaniowej.</p> <p>Zmniejszenie powierzchni terenów zieleni.</p> <p>Oslabienie powiązań między obszarami chronionymi. Zagęszczenie sieci barier przestrzennych utrudniających rozprzestrzeniania i przemieszczania się gatunków roślin i zwierząt.</p> <p>Zachowanie dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenów objętych ochroną przyrodniczą (dostosowanie ustaleń <i>Studium</i> do przepisów ochrony przyrody).</p> <p>Dla terenów położonych w sąsiedztwie obszarów i obiektów przyrodniczych prawnie chronionych wskazanie wprowadzenia stosownych ograniczeń w zagospodarowaniu, których zadaniem będzie minimalizowanie potencjalnie negatywnych skutków dla przedmiotów ochrony.</p> <p>Wskazanie ochrony pachnicy dębowej poprzez wyznaczenie strefy ochronny 200m wokół drzew rozpoznanych jako zasiedlone przez ten gatunek.</p> <p>Zachowanie najbardziej wartościowych terenów zieleni.</p> <p>Wprowadzenie nowych terenów zieleni urządzonej.</p>	<p>Projekt <i>Studium</i> nie narusza przepisów ochrony przyrody. Jednak realizacja zabudowy może przyczynić się do osłabienia zadań ochronnych obszarów i obiektów prawnie chronionych. Wymagany stały monitoring.</p> <p>Ustalenia zapewniają ochronę pachnicy dębowej.</p>
Zabytki i dobra kulturowe	<p>Wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony zabytków i stanowisk archeologicznych.</p> <p>Adaptacja i ochrona historycznego układu urbanistycznego Dąbrowy.</p>	<p>Zabytki i stanowiska archeologiczne objęte są ochroną.</p> <p>Przewiduje się pozytywny wpływ ustaleń projektu <i>Studium</i> na zabytki i dobra kultury.</p>
Krajobraz	<p>Przekształcenie krajobrazu z rolniczego w krajobraz ekstensywnie zabudowany. Zanikanie otwartych przestrzeni użytków zielonych, łąk i pól.</p> <p>Wprowadzenie ujednoliconych standardów kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu.</p> <p>Zachowanie terenów zieleni wzdłuż strugi Dziekanowskiej.</p> <p>Określenie zasad umieszczania reklam i znaków informacji wizualnej.</p>	<p>Na terenach przeznaczonych pod zabudowę będzie następowało stopniowe przekształcanie terenów otwartych w krajobraz charakterystyczny dla terenów zurbanizowanych ekstensywnie.</p> <p>Wprowadzone zasady zagospodarowania mają na celu minimalizowanie skali przekształceń krajobrazu poprzez np.: ograniczenie maksymalnej wysokości zabudowy, wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej, zachowanie najcenniejszych pod względem krajobrazowym terenów.</p> <p>Wprowadzone standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu przyczynią się do zapewnienia zachowania ładu przestrzennego.</p>

Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania	Ocena oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Studium
Powierzchnia (rzeźba terenu)	Zmiana rzeźby terenu w wyniku prac ziemnych związanych z realizacją zabudowy.	Nieznaczne oddziaływanie lokalne, związane z pracami budowlanymi. Postępujące zainwestowanie będzie wiązało się ze zmniejszaniem areалу gruntów rolnych.
	Ochrona naturalnych form rzeźby terenu. Rekultywacja terenów zdegradowanych.	Pozytywny wpływ będzie mieć ochrona naturalnej rzeźby terenów oraz rekultywacja terenów zdegradowanych.
Gleba	Wskazanie obszarów gruntów rolnych, w tym gruntów klasy III do zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze. Możliwe nieznaczne zanieczyszczenie gleb w pobliżu tras komunikacyjnych.	Planowane przeznaczenie terenów pod zabudowę ekstensywną mieszkaniową wpłynie niekorzystnie na wartość użytkową gruntów, gdyż wraz ze zmianą funkcji rolnej stracą wartość rolniczą. W celu ograniczenia zmian warunków glebowych, zabudowa będzie realizowana na dużych działkach z znacznym udziałem powierzchni biologicznie czynnej.
	Rekultywacja terenów Jeziora Fabrycznego, na których stwierdzono występowanie arsenu i chromu. Możliwość zachowania terenów rolnych, leśnych, przeznaczonych pod zabudowę zagrodową. Realizacja gminnej sieci kanalizacyjnej i rozbudowa oczyszczalni ścieków.	Pozytywny wpływ będzie mieć rekultywacja terenów Jeziora Fabrycznego, na których stwierdzono występowanie arsenu i chromu. W celu ochrony gleb wskazane jest utrzymanie jak największych powierzchni rolnych i leśnych. Realizacja gminnej sieci kanalizacyjnej i rozbudowa oczyszczalni ścieków ograniczy zanieczyszczenie gleb substancjami pochodzącymi z gospodarstw domowych.
Wody powierzchniowe	Zmiana stanu i jakości wód powierzchniowych na skutek urbanizacji terenów Doliny Łomiankowskiej.	Projekt <i>Studium</i> chroni układ hydrologiczny oraz tereny wokół wód powierzchniowych.
	Zachowanie układu sieci hydrologicznej strugi Dziekanowskiej. Wskazanie na ochronę i rewitalizację układu starorzeczy. Zachowanie naturalnych obniżeń bez możliwości ich zabudowy (zachowanie miejsc retencji wody). Utrzymanie zakazu zabudowy w odległości mniejszej niż 20 m od linii brzegowej. Zapewnienie podłączenia nowych oraz istniejących obiektów do sieci wodno-kanalizacyjnej.	Zmiana zagospodarowania oraz zwiększenia powierzchni zabudowanych przyczyni się do pogorszenia stanu i jakości wód powierzchniowych. Realizacja gminnej sieci kanalizacyjnej na terenie Doliny Łomiankowskiej wpłynie korzystnie na jakość wód powierzchniowych.
Wody podziemne	Występowanie ryzyka zanieczyszczenia wód podskórnych do momentu realizacji gminnej sieci kanalizacyjnej. Nieznaczny lokalny wzrost zanieczyszczenia związany ze zwiększeniem ruchu kołowego.	Realizacja gminnej sieci kanalizacyjnej na terenie Doliny Łomiankowskiej jest konieczna do zachowania właściwej jakości wód podziemnych.

Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania	Ocena oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Studium
	Zapewnienie podłączenia nowych oraz istniejących obiektów do sieci wodno-kanalizacyjnej.	
Klimat	Zmiana klimatu lokalnego na skutek zmiany przeznaczenia terenu.	Rozwój zabudowy przyczyni się do pojawienia się niekorzystnych cech klimatu lokalnego.
	Utrzymanie przestrzeni regulujących klimat - terenów aktywnych biologicznie.	Jednocześnie zachowanie jak największej powierzchni terenów zieleni złagodzi klimat lokalny.
Warunki areosanitarne	Źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu może stanowić ruch samochodowy. Ponadto procesy spalania w indywidualnych źródłach grzewczych mogą wpływać na czystość powietrza. Rozbudowa i zapewnienie podłączenia do sieci gazowej.	Nie przewiduje się przekroczeń dopuszczalnych norm zanieczyszczeń powietrza i poziomów hałasu dla poszczególnych obszarów. Realizacja sieci gazowej ograniczy emisję zanieczyszczeń z indywidualnych źródeł.
Ludzie	Rozwój zabudowy na terenach tarasu zalewowego Wisły. Utrzymuje się i dopuszcza rozbudowę infrastruktury technicznej o znaczeniu strategicznym.	Rozwój osadnictwa oraz wzrost liczby ludności na terenach niższego tarasu nadzalewowego przyczyni się do wzrostu powierzchni z zabudową mieszkaniową narażonych na wystąpienie powodzi i podtopień – nastąpi wzrost skali skutków potencjalnego zalania.
	Realizacji zabudowy zgodnie z wytycznymi dotyczącymi ochrony przed powodzią i podtopieniami. Zapewnienie powstania czytelnego układu komunikacyjnego. Uwzględnienie planowanej Trasy Legionowskiej. Zapewnienie realizacji infrastruktury technicznej obejmującej zaopatrzenie w energię elektryczną, wodę, ciepło i gaz, odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. Zapewnienie możliwości lokalizowania przestrzeni ogólnodostępnych integrujących społeczność lokalną i usług publicznych. Zaplanowanie budowy zespołu szkolno-przedszkolnego w Łomiankach Dolnych.	Zagrożenie dla zdrowia i życia ludności może wynikać z awarii związanych z infrastrukturą techniczną oraz z zagrożenia powodziowego. Projekt <i>Studium</i> wprowadza zapisy minimalizujące skutki powodziowe poprzez wskazanie wytycznych dotyczących sposobu zagospodarowania i zabudowy, ograniczenie możliwości zabudowy usług publicznych, wskazanie terenów trwale wykluczonych z realizacji zabudowy (tereny zieleni urządzonej). Oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi w odniesieniu do zagrożenia powodziowego istnieje w przypadku przerwania lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych. W celu zminimalizowania skutkom powodzi, zapisy projektu <i>Studium</i> wprowadzają ochronę przeciwpowodziową poprzez silną kontrolę powstającej zabudowy. Nie przewiduje się przekroczenia wymaganych standardów dotyczących jakości i stanu środowiska. Proponowany w projekcie <i>Studium</i> kierunek zaopatrzenia w wodę, energię elektryczną, ciepło oraz rozwój systemu kanalizacji przyniesie długotrwałą, pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców.
Dobra materialne	Zwiększenie obszaru, na którym można realizować zabudowę mieszkaniową.	Zapisy projektu <i>Studium</i> nie powodują negatywnego wpływu na dobra materialne. Jedyne zagrożenie dla dóbr materialnych może

Elementy środowiska	Rodzaj oddziaływania	Ocena oddziaływania na środowisko ustaleń projektu Studium
	<p>Wprowadzenie ograniczeń i zasad zagospodarowania dla nowo lokalizowanej zabudowy.</p> <p>Utrzymuje się i dopuszcza rozbudowę infrastruktury technicznej o znaczeniu strategicznym.</p>	<p>ewentualnie wynikać z awarii związanych z infrastrukturą techniczną oraz z zagrożenia powodziowego.</p>

10.3 Zgodność planowanego zagospodarowania z zaleceniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym

W opracowaniu ekofizjograficznym został przedstawiony i oceniony obecny stan środowiska. Jedno z przedstawionych stwierdzeń wskazuje, że proces zagospodarowania Doliny Łomiankowskiej obecnie trwa. W związku z powyższym w opracowaniu zostały określone zalecenia dotyczące dalszego kształtowania zabudowy na tym terenie, w tym sformułowano wytyczne do sporządzenia projektu *Studium* dla strefy 4:

- dalsze zagospodarowywanie Doliny Łomiankowskiej innymi funkcjami niż rolnictwo jest nieuniknione;
- z przyrodniczego punktu widzenia, zwłaszcza rozpatrywanego w skali regionalnej, na terenie tym powinny być preferowane funkcje związane z ekstensywnym użytkowaniem przestrzeni, ograniczoną zabudową oraz niewielką koncentracją mieszkańców i użytkowników;
- zagospodarowanie powinno uwzględniać zagrożenia i niebezpieczeństwa wynikające z występujących podtopień i możliwości katastrofalnego głębokiego zalewu powodziowego;
- rodzaj i skala zagospodarowania powinna być dostosowana do prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń wodą;
- dopuszczenie zabudowy, zwłaszcza mieszkaniowej na dalszych obszarach doliny powinno być bezwzględnie poprzedzone przebudową wału przeciwpowodziowego, aby zminimalizować prawdopodobieństwo katastrofalnego zalewu powodziowego,
- przeznaczanie kolejnych terenów pod zabudowę powinno następować jedynie poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w celu wyeliminowania przypadkowości i rozpraszania, jakie powoduje zabudowa realizowana w drodze decyzji o warunkach zabudowy,
- lokalizacja nowej zabudowy i uchwalenie planu miejscowego powinny być każdorazowo poprzedzone inwentaryzacją przyrodniczą terenu, gdyż w całej dolinie zarejestrowano wiele stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz występowanie cennych siedlisk przyrodniczych, a teren poddany jest ochronie jako Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- w obrębie doliny należy zachować w stanie naturalnym dolinę Strugi Dziekanowskiej, jako korytarz ekologiczny o znaczeniu lokalnym,
- zostały określone zalecenia konstrukcyjno – architektoniczne.

Należy stwierdzić, że ustalenia *Studium* są zgodne z zaleceniami przedstawionymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

10.4 Zgodność z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska i ochrony przeciwpowodziowej

Ustalenia projektu *Studium* dla strefy 4 uwzględniają w podstawowym zakresie przepisy obowiązujących ustaw: o ochronie przyrody, prawo ochrony środowiska, prawo wodne, o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a także innych ustaw i przepisów wykonawczych do tych ustaw.

11 Rozwiązania ograniczające lub eliminujące negatywne oddziaływanie na środowisko

Na etapie sporządzania projektu *Studium*, w związku z dostrzeżeniem czynników, które mogłyby skutkować negatywnym oddziaływaniem na środowisko, rozpatrywane były różne warianty. Ostatecznie wybrano zapisy, które są najbardziej korzystne pod względem środowiskowym

i przyrodniczy, a także spełniają oczekiwania właścicieli nieruchomości i mieszkańców co do możliwości zagospodarowania.

Negatywny wpływ na stan i funkcjonowanie środowiska będzie mieć przeznaczenie terenów Doliny Łomiankowskiej pod zabudowę mieszkaniową ekstensywną (strefa 4 Dolina Łomiankowska – rekreacja i osadnictwo). Alternatywnym rozwiązaniem może być zachowanie funkcji rolniczych z możliwością lokalizowania zabudowy zagrodowej na warunkach określonych w obowiązującym *Studium z 2011r.* Przyjęcie takiego rozwiązania zapewni ochronę przyrody, jednak w sposób znaczący przyczyni się do ograniczenia szansy dalszego rozwoju gminy. Z pewnością takie rozwiązanie spotkałoby się z wielką dezaprobatą lokalnej społeczności, głównie właścicieli działek znajdujących się na terenie Doliny Łomiankowskiej. Wiązałoby się to z brakiem społecznej zgody na uchwalenia planów dla tych terenów i w konsekwencji zagospodarowanie tych terenów na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zatem należy stwierdzić, że realnego alternatywnego rozwiązania praktycznie nie ma. Słuszne jest podejmowanie działań modyfikujących poszczególne przyjęte rozwiązania w obowiązującym *Studium z 2011r.* i poszukiwanie kompromisu między ochroną przyrody a potrzebami mieszkańców.

Należy konsekwentnie realizować ustalenia projektu *Studium* poprzez jak najszybsze uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w szczególności na terenach będących pod największą presją urbanizacji.

12 Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień planu miejscowego

Realizacja ustaleń projektu *Studium* będzie skutkować zmianami środowiskowymi. W celu zidentyfikowania pojawiających się zmian środowiskowych oraz ograniczenia ewentualnych negatywnych skutków wskazana jest stała kontrola. Zaleca się przeprowadzanie w sposób systematyczny monitoringu poszczególnych elementów środowiska (wody, gleby, powietrza, klimatu akustycznego, obszarów i obiektów objętych prawną ochroną itp). Analizę skutków realizacji projektu *Studium* należy wykonywać w ramach całościowej oceny środowiska oraz jej poszczególnych elementów. Na podstawie inwentaryzacji terenowej wskazane jest przeprowadzenie analiz oraz ocen spełnienia wymogów postawionych w projekcie *Studium* dotyczących wskaźników urbanistycznych. Analiza skutków realizacji projektu *Studium* może być przeprowadzana także przez Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w ramach cyklicznych badań stanu środowiska.

13 Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Łomianki, sporządzanego na podstawie uchwały nr XLIII/261/2013 Rady Miejskiej w Łomiankach z dnia 23 maja 2013r. , zmienioną uchwałą nr V/48/2015 Rady Miejskiej w Łomiankach z dnia 12 marca 2015r.

Na początku przedstawiono cel, zasady oraz metodykę opracowania prognozy oraz podano materiały źródłowe.

Przedstawiono i omówiono ustalenia zawarte w projekcie *Studium*, zwracając szczególną uwagę na tereny, dla których przewidziane są największe zmiany. Przeanalizowano powiązania projektu *Studium* z dokumentami planistycznymi krajowymi, regionalnymi oraz gminnymi. Stwierdzono zgodność projektu *Studium* z nimi.

Przedstawiono informację o stanie i funkcjonowaniu środowiska. Scharakteryzowano rzeźbę, gleby, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, różnorodność zwierząt i roślin, krajobraz oraz obszary Natura 2000 i inne obszary, obiekty prawnie chronione. Wskazano najistotniejsze problemy i zagrożenia dla środowiska. Oceniono wpływ potencjalnych zmian na stan środowiska przy braku

realizacji projektu *Studium*. Stwierdzono, że obecna sytuacja prawna nie zagwarantuje realizacji zasad zrównoważonego rozwoju – możliwości zaspokojenia mieszkańców związanych z rozwojem gminy przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony środowiska przyrodniczego i bezpieczeństwa ludności. Istnieje zatem potrzeba uchwalenia *Studium*.

Na podstawie przeprowadzonej analizy projektu *Studium* stwierdzono, że ogólnej ocenie realizacja zaproponowanych ustaleń planistycznych będzie miała pozytywne lub neutralne oddziaływanie. Wykazano, że projekt *Studium* zachowuje wymagania prawne w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego. W prognozie przedstawiono zmiany, jakie mogą nastąpić w świecie zwierząt i roślin oraz w krajobrazie. Oceniono wpływ realizacji projektu *Studium* na gleby, wody, powietrze, klimat.

Zamieszczono informacje o braku możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Wskazano, iż zmiana sposobu zagospodarowania na terenie Doliny Łomiankowskiej polegająca na wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej może istotnie wpłynąć na środowisko oraz jego poszczególne elementy. Jednocześnie omówiono działania, które zostały wprowadzone na etapie projektowania *Studium*, ograniczające i minimalizujące ujemny wpływ na środowisko. Stwierdzono jednocześnie, że inne rozwiązania alternatywne nie spełnią oczekiwanych celów w zakresie ochrony przyrody i rozwoju Łomianek.

Podsumowując, w prognozie nie wykazano istotnych przeciwwskazań dla realizacji projektu *Studium*.